

Η ΝΕΟΤΕΤΕ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 50 (101)
14 ΣΕΠΤ. 1940 - Ε'

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἀκροῦται ταύτην, ἀναπληροῦμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΛΑΞΕ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 50—14 Σεπτεμβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

μελῶν καὶ μη-
μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Δρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αὐγύπτου Δρ. 1

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες) καὶ
Σχολικὰς Ἑφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἡ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΛΗ, Γεν. Γραμματεία Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς οὕτῃν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποῦ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύ-
θυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 28 Ἰουνίου 1940) ..... » 10.680.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμὰς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἔν-
ῳ Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγρα-
φῶν, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραφα παντὸς εἴδους. Εκμι-
σθοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θ' ἀρχίσουν πάλιν τὰ μαθήματα καὶ εἰς ὅλον τὸ ἑλληνικὸν Κράτος νέα ἐκπαιδευτικὰ κτίρια θὰ στεγάζουν τὰ Ἑλληνόπουλα πού θὰ δεχθοῦν τὰ φῶτα τῆς ἑλληνικῆς, πρωτίστως, παιδείας. Διότι, ἂς μὴν ἀπατώμεθα: Οὐτε τὰ λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ κτίρια, οὐτε ἡ καλῶς ὀργανωμένη ἐκπαίδευσις τῶν μαθητῶν θὰ προσέφερε τὴν ἐλαχίστην ὑπηρεσίαν — ἀντιθέτως — ἂν ἡ παιδεία δὲν εἶχε μορφήν καθαρῶς ἐθνικὴν. Ὁ ἐθνισμὸς εἶναι τὸ θεμέλιον, ὁ προμαχὼν καὶ ὁ ἀσφαλὴς θωρακισμὸς τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ξέρουν πολὺ καλὰ ὅλοι ἐκεῖνοι πού, εἴτε εἰς τὸν τόπον μας εἴτε ἄλλου, εἰργάσθησαν ἢ ἐργάζονται διὰ τὴν ἀνατροπὴν μιᾶς σοφῆς τάξεως πραγμάτων, πού καθιέρωσεν ἡ πείρα χιλιετηρίδων. Τὸ ξεύρουν πολὺ καλὰ καὶ ἐναντίον αὐτῆς ἐστρεψαν τὰς προσπάθειάς των εἰς τὸν τόπον μας μέχρι τῆς σωτηρίου 4ης Αὐγούστου. Μίσθαρνα ὄργανα, ἄνθρωποι περιωρισμένης νοητικῆς καταστάσεως, ἄλλοι ἄβουλοι καὶ ἀδιάφοροι, τέλος ἄλλοι χωρὶς συνειδήσιν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ καθηκόντων των ἔγιναν οἱ ὑπηρέται μιᾶς ἀναρχομένης πορείας, ἡ ὁποία οὐτε αὐτὸ τὸ δικαιολογητικὸν τῆς ἰδεολογίας δὲν ἤμποροῦσε νὰ προβάλλῃ. Πού θὰ ἐφθάναμεν, τὸ ξεύρομεν ὅλοι καὶ τὸ εἶδομεν. Ἡ 4η Αὐγούστου ἐπρόλαβε τὴν καταστροφὴν εἰς τὸ τελευταῖον τῆς ὥρας τέταρτον, τὸ σιχαρὸ χέρι, πού δὲν ἐδίστασεν ἔμπρός εἰς τὸ μέγα πατριωτικὸν καθήκον, ἀνέσυρε τὸν τόπον ἀπὸ αὐτὸ τὸ βάραθρον. Ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος ἐλυτήθη τὸν τόπον αὐτὸν πού ὑπηρετήσε τὴν ἀνθρωπότητα ὅσον κανεὶς ἄλλος τὸν λαὸν αὐτὸν πού μετὰ τὴν γλῶσσαν του ὠμίλησαν ὅλοι ὅσοι ἠκολούθησαν τὰ βήματα τοῦ Θεοαθρώπου. Καὶ μετὰ τὴν σωτηρίαν ἤρχισεν ἡ ἀνόρθωσις. Μόνον οἱ κοντόφθαλμοι καὶ οἱ θεληματικῶς τυφλοὶ δὲν βλέπουν τί γίνεται γύρω των καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ποῖος ὄργανος ἐργασίας, ἀναπλάσεως καὶ ἀνασυντάξεως, ποία προσπάθεια ἀποτοξινώσεως τοῦ ἐθνικοῦ ὁργανισμοῦ πού ἐδηλητηρίασεν ἡ προπαγάνδα, ἡ ὀλεθριωτέρα δολοπλοκία. Εἴτε ὅμως οἱ ὀλίγοι αὐτοὶ τύποι — ἂν ὑπάρχουν — βλέπουν ἢ δὲν βλέπουν, τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλάς εὐρίσκεται εἰς τὸν μεγάλον δρόμον πού φέρει πρὸς τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐθνικὴν λαμπρότητα. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος, βαθύτατα ἐθνικόν, ἔχει τὴν συνολικὴν ἰδέαν διὰ τὸν λαὸν του, διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν ὅλον, πού πρέπει νὰ ἔχουν διὰ τὴν ἐθνικὴν των ὀντότητα ὅλα τὰ Κράτη πού εἶναι ἄξια νὰ ζοῦν καὶ νὰ μεγαλουργοῦν. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν ἕνα Ἑλληνα πού εὐρίσκεται μοχθῶν εἰς τὸ ἄκρον τῆς γῆς, ὅσον ἐνδιαφέρεται καὶ διὰ τὸν ὅλον ἑλληνικὸν λαόν. Ὁ τοπικισμὸς ἀφ' ἐνός, ἡ ἀδιαφορία διὰ τὰ πέραν τῆς Ἑλλάδος τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀφ' ἑτέρου, εἰς ὀρισμένους περιόδους τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἔκαμαν τὸσον κακὸν εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν, ὅσον δὲν ἔκαμεν ἕνας καταστρεπτικὸς πόλεμος. Ἐχάσαμεν εἰς διαφόρους χώρας πληθυσμοὺς πού συμποσοῦνται εἰς ἑκατομμύρια καὶ πού θὰ εἶχαν ἀσφαλῶς περισωθῇ ἂν τὸ ἑλληνικὸν Κράτος δὲν κατεγίνετο εἰς μικροκομματισμοὺς καὶ ἂν ἐθεώρει τὰ ἔξω καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ μετὰ τὸ ἴδιον βλέμμα πού ἐθεώρει τὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὴν ἐποχὴν ὅμως ἐκείνην ἡ κοινοτικὴ ἐκλογὴ τῶν Φαρασίων εἶχε μεγαλυτέραν ἀξίαν ἀπὸ μίαν συμπαγὴ μάζαν Ἑλλήνων πού ἐχάνετο διότι τὸ ἑλληνικὸν Κράτος δὲν εἶχε καμμίαν διάθεσιν νὰ προσφέρῃ τὴν προστάσιαν του. Τὰ Ἑλληνόπουλα δὲν τὸ ξεύρουν, πρέπει ὅμως νὰ τὸ μάθουν, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς ἀπὸ τὴν Μάνην πληθυσμὸς τῆς Κορινθίας ἐχάσθη διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν, διότι ὅλοι του αἱ προσπάθειαι νὰ τοῦ σταλοῦν ἐξ Ἑλλάδος ἱερεῖς, διδάσκαλοι καὶ βιβλία ἀπέβη-

σαν εἰς μάτην. Τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ ξεύρουν ὅτι συνέβη καὶ μετὰ τὸν Ἑλληνισμὸν τῶσαν ἄλλων περιοχῶν εἰς τὴν Δύσιν καὶ εἰς τὸν Βορρᾶν, ὅπου ἦτο διεσπαρμένος παλαιότερα Ἑλληνισμὸς.

Συνέβησαν, ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ συμβοῦν πλέον ἀντιθέτως, θὰ καταβληθῇ προσπάθεια νὰ περισωθῇ ὅ,τι εἶναι ἀκόμη δυνατόν νὰ περισωθῇ ἀπὸ ὅσα θεωροῦνται τὴν στιγμὴν ταύτην χαμένα. Τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος ἔπαυσε νὰ εἶναι ἑλλαδικόν, ἔχει πλήρη συνειδήσιν τῆς ἀποστολῆς του, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰ τεταγμένα γεωγραφικὰ ὅρια. Ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι μίᾳ ἰδέᾳ πού ἐκπηγάζει ἀπὸ ἱστορίαν πέντε σχεδὸν χιλιᾶδων ἐτῶν, ἰδέα πού δημιουργεῖ ὑποχρεώσεις, εὐθύνas, καθήκοντα. Αὐτὸ θὰ διδασθῇ τὸ Ἑλληνόπουλο εἰς τὸ σχολεῖόν του σήμερον. Θὰ μάθῃ ὅτι ἡ γενετείρᾳ του, ἡ Πελοπόννησος, ἡ Κρήτη, ἡ Μακεδονία, ἡ Ἡπειρος, εἶναι ὡραῖος τόπος, ἀλλ' ὑπάρχει κάτι ὡραιότερον ἀκόμη, κάτι πού λάμπει εἰς αἰῶνας αἰῶνων, ἡ Ἑλλάς. Εἰς αὐτῆς τὴν ὑπηρεσίαν εἴμεθα ὅλοι καὶ εἰς τὴν δόξαν τῆς δουλεύομεν. Θὰ μάθῃ ἀκόμη ὅτι καὶ ὁ ἕνας Ἕλλην πού ζῇ εἰς ἕνα νησί τοῦ Εἰρηνικοῦ ἢ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἶναι τῶσον πολύτιμος διὰ τὸ σύνολον, ὅσον εἶναι καὶ ἕνα ὀλόκληρον τμήμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι, πράγματι, καταπληκτικόν ὅτι καὶ εἰς τὰς χειρότερας ἀκόμη στιγμὰς τοῦ ἔθνους ὑπῆρξαν Ἑλληνας πού εἶχαν αὐτὴν τὴν συνολικὴν ἰδέαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ὁ ἐμπνευσμένος αὐτὸς ρασοφόρος, πού κάποιαν ἡμέραν, τώρα πού ἀνορθοῦνται αἱ ἀξίαι, δὲν ἤμπορεῖ παρὰ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν του εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν Ἑλλήνων Ἑθναποστόλων¹. Μετὰ βαθυτάτην συνειδήσιν ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι ἕνα καὶ μόνον ἔθνος, ὅτι καμμίᾳ ἄλλῃ φυλῇ δὲν ἤμπορεῖ νὰ σταδιοδρομήσῃ ὅπως αὐτός, διέτρεχεν εἰς τὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς τὰς ἑλληνικὰς χώρας, ἐφθάνεν ὡς τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν, τὴν ἑλληνικὴν αὐτὴν γῆν πού τὴν ἐχάσαμεν ἀδίκως, ὡς αὐτὴν τὴν Νότιον Σερβίαν καὶ παντοῦ ἐνίσχυε τὰς ψυχὰς, ἐνεκαρδιώνει, ὥρθωνε τὴν πνευματικὴν στάθμην καὶ ἄλλοις σπηλιτεύων, ἄλλοις διδάσκων, ἄλλοις παραδειγματίζων, ἴδρυε σχολεῖα καὶ ἐκκλησίας καὶ κατάρθωνε μέχρι τοῦ μαρτυρικοῦ τοῦ θανάτου νὰ διασώσῃ συμπαγῇ τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

«Δὲν βλέπετε, ἔλεγε κηρύττων, πού τὸ γένος μας ἀγρίευσεν ἀπὸ τὴν ἀμάθεια καὶ ἐγίναμεν σὰν θηρία:» Καὶ εἰς ἄλλην περίπτωσιν ἐφώνασεν: «Τὰ κακὰ θάρβουν ἀπὸ τοὺς διαβασμένους...», ὑπονοώντας τοὺς σχολαστικούς ἐκείνους πού θὰ ἐπιχειροῦσαν νὰ μορφώσουν τὰ Ἑλληνόπουλα μετὰ μίᾳ γλώσσᾳ ἀκατανόητη καὶ τοὺς κοντόφθαλμους πολιτικούς πού θὰ κατέστρεφαν μετὰ τὰ πάθη τὸ ἔργο αἰῶνων. Ἦτο πρόδρομος ὁ Κοσμάς τοῦ Ρήγα καὶ πλείστων Ἑλλήνων πού εἶδαν καὶ μέσα ἀκόμη εἰς τὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς τὸν Ἑλληνισμὸν ὡς μίαν δύναμιν ὑπερβάλλουσαν κατὰ πολὺ τὰ χρονικά ὅρια. Ἦτο ὁ πρόδρομος τοῦ Κοραΐ, πού ὅλη του ἡ ζωὴ ἦτο μίᾳ προσπάθειᾳ νὰ ἱδρυθῶν σχολεῖα καὶ νὰ λάβῃ συνειδήσιν ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς ἰσχύος του καὶ τοῦ προορισμοῦ του. Τὸ ἔργον, τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, συνεχίζει τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν Κράτος τῆς Ἀληθείας, τῆς Τιμῆς καὶ τῆς Προόδου. Εἶναι τὸ εὐγενέστερον καὶ θαυμαστότερον τῶν αἰώνων ἔργον, πού μεταβάλλει εἰς τηλαυγὴ φάρον, εἰς καταυγάζοντα πυρσὸν κάθε ἐκπαιδευτήριον πού ὀρθώνεται εἰς τὰς πόλεις, εἰς τὰ χωρία, εἰς τοὺς ταπεινοὺς οἰκισμοὺς τῶν ὀλίγων δεκάδων σπιτιῶν.

¹ Βλέπε. Φάνη Μιχαλοπούλου: «Κοσμάς ὁ Αἰτωλός».

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

Όνόματα, αναμνήσεις, θρύλοι, παραδόσεις, ιστορικά γεγονότα, όλα αυτά και χίλια άλλα ξυπνούν στο νοῦ στὰ μάτια σπινθηροβολούν χρυσάφια, στ' αὐτιά φθάνουν θρησκευτικά ὕμνωδια, καθὼς τὸ αὐτοκίνητο διασχίζει τοὺς δρομάκους τῆς Νέας Κορίνθου, γιὰ νὰ καταλήξῃ στὰ πόδια τοῦ Ἀκροκορίνθου, στὴν δόξα τῆς Παληᾶς.

Ἐνὰ θαῦμα συνετελέσθη ἐδῶ, μὰ ἡ φαντασία εἶναι προσηλωμένη στὸ θαῦμα ποὺ ἐφώτιζε τὸν ὀρίζοντα πρὶν χιλιάδες χρόνια. Στὰ 1858 τίποτε δὲν ὑπῆρχε στὴν ἑκτασί ποὺ κατέχει ἡ σημερινὴ Κορίνθος. Ἐνας σεισμός ὅμως ἔρριξε κάτω ὅλα τὰ σπιτία ποὺ εἶχαν κτισθῇ στὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Κορίνθου καὶ ἡ κυδέρνησις, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, ἀπεφάσισε νὰ κτίσῃ τὴν πόλιν κοντὰ στὸ λεγόμενο Λεχαῖο λιμένα, ἐκεῖ ποὺ ἦσαν τὰ νεώρια τῶν ἀρχαίων Βακχιαδῶν. Ἀλλὰ καὶ στὴν τοποθεσία αὐτὴ οἱ κάτοικοι δὲν ὑπῆρξαν εὐτυχέστεροι καὶ ἀσφαλέστεροι. Ἐνας ἄλλος σεισμός στὰ 1928 ἐρείπωσε πάλι τὴν Νέα Κορίνθο.

Βρέθηκα ἐκεῖ τὸ ἴδιο βράδυ τοῦ σεισμοῦ καὶ ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὸ δέος καὶ τὴ φρίκη ποὺ εἶχαν ἐκείνη ἡ νύχτα τῆς κολάσεως, μὲ τὰ σπιτία ποὺ κατέρρεαν, τὶς φωνὲς τῶν τραυματιζομένων, τοὺς γόους ἐκείνων ποὺ ἔχασαν τοὺς δικούς των, τὴν ἐσθνικὴ καταγίδα ποὺ ξέσπασε ἐνῶ ἐξακολουθοῦσαν οἱ σεισμοὶ καὶ τὴν πανερᾶ γαλήνη τοῦ ἄλλου πρωῒ ποὺ ἀπλώθηκε σὺν κερικρὸ σεπτόνι πάνω στὰ χαλάσματα. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν εἶχε ἀντικρῶσει τὸ θέαμα αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ φαντασθῇ βλέποντας σήμερα, μόλις δέκα χρόνια μετὰ τὴν καταστροφή, τὴ νέα πόλιν τῆς Κορίνθου, μὲ τοὺς ὠραιότατους δρόμους, τὰ ἀντισεισμικὰ μέγαρα, τὰ κέντρα ποὺ εἶναι γεμάτα ἀπὸ πλῆθος. Τάχα νὰ συνηθίζουν οἱ ἄνθρωποι στὸν κίνδυνο, ἢ νὰ εἶναι ἡ πεποίθησις πὼς τὰ σπιτία τους δὲν ἔχουν τίποτε πιά νὰ φοβῶνται ἀπὸ τὸν Ἑγκέλαδο;

Ἡ ἀπάντησις θὰ ἦταν δύσκολη. Τὸ γεγονός εἶναι μόνον πὼς στὴ γῆ τῆς Κορινθίας συνετελέσθη αὐτὸ τὸ θαῦμα, ποὺ στὴν ἐποχὴ μας τὸ λέμε ἀμερικανικῶς. Μιὰ πόλις ἀνωρθώθη καὶ ἕνας πληθυσμὸς ξαναθρῆκε τὴν ζωτικότητα καὶ παραγωγικότητά του μὲσα σὲ δέκα χρόνια.

Τὸ αὐτοκίνητο ἀφῆκε πίσω τὴν καινούργια πολιτεία μὲ τὴν τύρρη τῆς καὶ τὰ κτίριά της. Τὸ θέαμα ποὺ ἀνοίγεται μπρὸς εἶναι ἀπὸ κεῖνα ποὺ δύσκολα ἐπιχειρεῖ κανένας νὰ ζωγραφίσῃ. Βορεινὰ ἀπλώνεται ὁ θαυγάλανος Κορινθιακὸς, ὀρθώνονται τὰ βουνὰ τῆς Περαχώρας, ἀντιφεγγίζουν στὸν ἥλιον τὸ Λουτράκι, ἡ Ποσειδωνία. Μεσημβρινὰ ὑψώνονται τὰ ὄνεια ὄρη καὶ ἐσκομμένοι, μεγαλοπρεπῆς στὴν μόνωσί του, ὁ Ἀκροκόρινθος. Στὰ πόδια του ἦταν κτισμένη ἡ παλαιὰ Κορίνθος, γιὰ τὴν ὁποία ἐλέγετο «οὐ παντὸς πλεῖν ἐς Κορίνθον».

Καὶ σήμερα βέβαια ὑπάρχουν πό-

λεις ποὺ φωτοβολοῦν καὶ τὶς ὁποῖες ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ ὁ κάτοικος κάθε χώρας. Σήμερα ὅμως εἶναι πολὺ εὐκολώτερο νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὸ Παρίσι καὶ τὸ Λονδίνο καὶ τὴν Νέα Ὑόρκη, μὲ τὰ περιηγητικὰ καραβάνια, ποὺ περιορίζουν στὸ ἐλάχιστο τὰ ἐξοδα. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη χρειάζονταν μιὰ ὁλόκληρη περιουσία ἐκεῖνος ποὺ θάβαζε στὸ νοῦ του νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Κορίνθο.

Ἡ νεκρὴ πολιτεία τοῦ ἀρχαίου ἐλληνισμοῦ ἀπλώνεται λίγο πέρα ἀπὸ τὸν σημερινὸ οἰκισμό. Μπρὸς στὰ ἐσέπια τῆς θάλασσας καὶ θὰ βυθισθῇ σὲ σκόψεις. Τὴν πόλιν αὐτὴν ἐφίλησε ἡ παντοδυναμία, ἐστεφάνωσεν ἡ δόξα, ἀνέδειξεν ὁ ἐγκόσμιος πλοῦτος καὶ ἐσάρωσεν ἡ λύσσα τῶν ἀνθρώπων. Μόλις κατέβη κανεὶς ἀπὸ τὰ αἰωνόβια σκαλοπάτια στὸν μαρμαρόστρωτο δρόμο ποὺ ὀδηγεῖ στὴν πηγὴ τῆς Πειρήνης, νομίζει ὅτι οὐδὲν ἐκείνη ἀνθρωπινὴ ἀβλιότης, κάθε βόμβος ποὺ συνταράζει τὸν ταπεινὸ μας νοῦ. Οἱ Θεοὶ ποὺ μᾶς ἐπιβλέπουν μέσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια, τὰ πάντοτε ἱερά, καθοδηγοῦν τὴ σκέψιν, τὴν ἀνασύρουν πάνω ἀπὸ τὸν χεῖμαρρον τῶν αἰώνων καὶ ἔτσι ἀπαλλαγμένη ἀπὸ φροντίδες, τὴν ἀφήνουν νὰ σκορπίσῃ γύρω ἀπὸ τὴ σιγὴ ποὺ ἐπιβλητικὴ βασιλεύει πάνω στὸν τάφο τῶν χιλιετηρίδων.

Ἡ πηγὴ αὐτὴ τῆς Πειρήνης λέγεται ἡ κατωτέρα, γιατί ὑπῆρχε μιὰ ἄλλη στὴν κορυφὴ τοῦ Ἀκροκορίνθου ποὺ τροφοδοτοῦσε μὲ νερὸ τὴν πρώτη. Κάθε βῆμά μας στὸ μαρμαρόστρωτο δρόμο ξυπνᾷ ἑορταστικούς ἀντιλαούς καὶ ἀπὸ τὶς θολοειδεῖς ἐξέδρες νομίζει κανεὶς ὅτι προβάλλουν πανηγυρισταί. Νομίζει πὼς ἀπὸ τὸ θέατρο θ' ἀκουσθοῦν οἱ φωνὲς τῶν ὑποκριτῶν τῶν αἰσχυλῶν δραμάτων καὶ θεωρεῖται πομπικαὶ θὰ διασχίσουν τὴν Ἀκρόπολιν, γιὰ νὰ κατευθυνθοῦν στὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐπτά μόνο κίονες σώζονται σήμερα ἀπὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα. Καὶ οἱ ἑπτὰ ὅμως αὐτὲς κολῶνες ἔχουν τόση ἐπιβολή, τόσο μεγαλοπρεπὲς βάρος, ὥστε τέκεσαι καὶ τὶς ἀτενίζεις καὶ δὲν ξέρεις ἀν ἀποθωμάζῃς ἢ ἐπικαλῇσαι τὸ θεῖο πνεῦμα νὰ ἐξαστράψῃ πάλιν στὶς πολιτείες μας, ἀν ἐπικαλῇσαι νὰ ἐπιβληθῇ ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ θρησκεία τοῦ Καλοῦ, τοῦ Ὁραίου, στὴν χαμαῖουρτο ἀντίληψιν τῆς

ἐποχῆς μας. Στὰ τρία τετράγωνα κοιλώματα τῆς Κρήνης, τὰ λαξευμένα μέσα στὸ βράχο καὶ κοσμημένα μὲ ἀνάγλυφα, σκορπίζει τὸ μουρμουρητὸ τοῦ νεροῦ ποὺ ἐξακολουθεῖ ὅπως καὶ πρὶν χιλιάδες χρόνια νὰ ἐρχεται ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ Ἀκροκορίνθου. Οἱ σεισμοὶ τοῦ 1928 ἀν δὲν ἐπροκάλεσαν συνολικῶς μεγάλες καταστροφές στὰ ἀρχαία, ἀνοῖξαν ἕνα φοβερὸ ρῆγμα στὸ βράχο ποὺ φέρνει τὸ δέος στὴν ψυχὴ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀποτύπωση τοῦ χρόνου στὰ ἐρείπια.

Μιὰ ματιὰ ἀκόμη στίς κολῶνες τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, στὰ ἄλλα γύρω ἐρείπια, στὴν πηγὴ τῆς Γλαύκης, στὴν ἑκτασί αὐτὴ ποὺ εἶχε τριακόσιες χιλιάδες κατοίκους καὶ ἐρείπωσαν Ρωμαῖοι, Ἑρῶροι, Σλαῦοι, Νορμανδοί, Φράγκοι, ἄλλοι κατακτηταί, καὶ γυρνᾷμε στὴ σημερινὴ ζωὴ.

Στὸν ἀνώμαλο δρόμον τρέχει τώρα τὸ αὐτοκίνητο μὲ ταχύτητα ὀγδόντα χιλιόμετρων, ὁ ἀέρας ἀναδεύει τὰ μαλλιά καὶ ἀπὸ μακριὰ φθάνει ὁ βόγος τῆς ἀφρισμένης θαλάσσης. Δεξιά καὶ ἀριστερά, ἑλῆες χρυσοῖζουν στὴν ἡλιόλουστην ἡμέρα καὶ τὰ στάχυα κυματίζουν πότε βαθυπράσινα, πότε μὲ τὸ γλυκύτερο ἐλπίδοφόρο χρώμα, κατὰ τὴ σκιά ποὺ πέφτει πάνω τους ἀπὸ τοὺς βράχους καὶ τὰ δένδρα. Ἐνὰ προπέτασμα ἀπὸ κυπαρίσσια κλείνει τὸ ὄραμα τῆς θάλασσας καὶ μετὰ λίγα λεπτά τὸ αὐτοκίνητο διασχίζει τὴν κεντρικὴ ὁδὸ τοῦ χωριοῦ Ἄσσος, μὲ τὶς σειρὲς τῶν νοικοκυρεμένων σπιτιῶν του. Ροδονιὲς οκαρφαλώνουν στοὺς τοίχους κ' ἐπάνω ἀπὸ τοὺς φράχτες ἀσφραῖνται τὰ κλῶνια τῆς κερασιᾶς καὶ τῆς κυδωνιᾶς μὲ τ' ἀχνορρόδινα λουλούδια τους. Ὡς τὰ μύχια εἰσδύει τὸ ἄρωμα ποὺ ἐκπέμπεται καὶ στροβιλίζεται ὁρατο στὴν ἀτμόσφαιρα. Πέρα ἀπὸ τὸν Ἄσσο ἀρχίζει ἡ κορδέλλα τῶν χωριῶν χωριῶν: Βραχάτι, Ἀζίζι, Πουλίτσα, Κοκῶνι. Ἡρεμα χωριά μὲ ἡρέμους ἀνθρώπους. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι πάντα ἀρωματισμένη, ἡ ποικιλία τῶν χρωμάτων ἀνεξάντλητη οἱ τριανταφυλλίες ἀλαφροσειοῦνται στὸ δειλινὸ καὶ οἱ παρῶντες ἀκκίζονται στὰ μύρια ἀγρολούλουδα.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελολομάτης

«Δὲν ἔμπορεῖτε νὰ εἰσθε τίποτε ἄλλο παρὰ Ἑλλήνες καὶ Ἑλληνίδες εἰς ὅλην σας τὴν ζωὴν καὶ εἰς κάθε περίστασιν, εὐτυχὴ καὶ δυστυχὴ, θὰ εἰσθε πάντοτε Ἑλλήνες καὶ Ἑλληνίδες».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΧΡΑΨΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Θά σ'ας διηγηθώ σήμερα μιά μικρή ιστορία, κοινή και συνηθισμένη, χωρίς καμμιάν υπόθεση, χωρίς κανένα δνoμα. Είναι όμως κάτι τέτοιες ιστορίες, κάτι τέτοιες άπλές και λιτές εικόνες ζωής, που κρύβουν τόσο νόημα και δίνουν τόση συγκίνηση, ώστε ν' αξίζει νά τις προσέχη και νά τις χαίρεται κανείς κάθε φορά που τις συναντά.

Η ιστορία μας έγινε μιά απ' αυτές τις μέρες σέ κάποια παραλία του Σαρωνικού. Και τά πρόσπα της ήταν μόνο δυό: Ένας ηλικιωμένος κύριος μέ άσπρα μαλλιά και μ' ευγενική συμπαθητική φυσιογνωμία κι Ένα χαριτωμένο παιδάκι ξη- έφτά χρόνων, ζωηρό, γελαστό κι άεικίνητο.

Γύρω τους βούιζε ό κόσμος· άλλοι μέσα στη θάλασσα, άλλοι στην άμμουδιά, μερικοί στο διπλανό κέντρο· κίνησης, θόρυβος, φωνές. Πιο πάνω όμως απ' όλες τις φωνές ύψωνόταν μιά γλυκειά, απαλή, τρυφερή νότα, που χωρίς νά σκεπάξη τόν άλλο θόρυβο, τόν μαλάκωνε, τόν ημάρωνε, του έδινε τόν τόνο της χαράς και της άρμονίας. Ήταν ή φωνούλα και τό γέλιο του μικρού παιδιού, που άντηχούσε γύρω σάν κελάδημα πουλιού μέσα σέ δάσος που τό δέρνει ό άνεμος.

— Έλα, παππού! Έλα! Φοβάσαι; Κύτταξέ με έμένα! Τό παιδί ήταν κι' όλες μέσα στο νερό. Μά ό παππούς, που τάχα έροδόνταν νά μπη στη θάλασσα, έκανε ένα - δυό δειλά και διστακτικά βήματα μέσα στο νερό και τρομαγμένος γύριζε γρήγορα - γρήγορα στην άμμουδιά! Και τό παιδί, γελώντας και φωνάζοντας, προσπαθούσε νά του δώση κουράγιο!

Σέ λίγο έτόλμησε επί τέλους και μπήκε μέσα. Και τό παιδί προχωρώντας πιο πολύ, του φώναζε:

— Πιάσε με, παππού! Μπορείς νά με πιάσης;

Μά πού νά μπορέση τάχα εκείνος νά τό πιάση! Τό έγγονάκι περπατώντας μέ δύσκολα κι' άτακτα βήματα μέσα στο νερό, άπομακρυνόταν όλοένα· κι' ό παππούς, κάνοντας πώς δέν μπορούσε νά σύρη τά πόδια του, του κάκου έπροσπαθούσε νά φτάση τό παιδί, που χτυπώντας θριαμβευτικά τά χεράκια του, άφηνε χαρούμενα ξεφωνητά και γέλια.

Έπειτα ό παππούς, μέ μεγάλη τάχα προσπάθεια, τό έφτασε κι' άρχισαν τόν πόλεμο μέ τά νερά. Μέ τις μικρές του χούφτες τό παιδί του έρριχνε μέ γρήγορες οπασμωδικές κινήσεις, κι' ό παππούς, άνίκανος ν' άμυνθή και νικημένος, υποχωρούσε και τρεπόταν σέ φυγή! Στο τέλος τό παιδί τόν έφτανε, σκαρφάλωνε στην πλάτη του, κι' ό παππούς καλυμπώντας απαλά, έκανε τό ψάρι, που καθάλλικεμένο τό παιδί στη ράχη του, ταξίδευε πάνω στη θάλασσα! Κι' ένφ στην ευγενική φυσιογνωμία του ηλικιωμένου κυρίου άνθιζε ένα όλόφωνο, απαλό χαμόγελο ευτυχίας, τό χαρούμενο γέλιο του παιδιού έδονούσε μέ τόν παλμό του την άτμόσφαιρα, έσμιγε τόν τρυφερό του τόνο μέ τό μουρμούρισμα της θάλασσας, έμπαινε μέσα στις φυγές των ανθρώπων και τις γέμιζε από δροσιά και χαρά...

Κι' ή ιστορία μας έτελειώσε, άγαπητοί μου φίλοι. Μιά ιστορία κοινή, και συνηθισμένη, που δέν έγινε μόνο μιά μέρα σέ κάποια παραλία του Σαρωνικού, μά γίνεται κάθε μέρα και κάθε στιγμή σ' όλες τις παραλίες και σ' όλες τις στεριές της Έλλάδος και του κόσμου όλου, σ' όλα τά σημεία της Γης που τά πατούν άνθρωποι, άληθινοί άνθρωποι. Ή ιστορία αυτή παίρνει άπειρες μορφές κι' όι άνθρωποι έχουν άναρίθμητα όνόματα· όλες όμως οι μορφές κι' όλα τά όνόματα σμίγουν και συνταυτίζονται σέ μιά μόνο μορφή, σ' ένα μονάχα όνομα: στην ύπέρροχη, την αιώνια, την θείαν έννοια που λέγεται Ο Ι ο γ έ ν ε ι α.

Μέ όλη μου την άγάπη
Μελής Νικολαΐδης

Θρησκευτικά έπέτειοι

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ό Ιστορικός Ευσέβιος αναφέρει σχετικάς μέ την τοποθεσίαν του τάφου του Χριστού ότι «όθελαι και δυσέλξει» άνδρες σκέπασαν τόν θειασμό τάφου του Χριστού και πάνω σ' αυτόν οικοδόμησαν ιαόν της Άφροδίτης. Άργότερα ό Μ. Κωνσταντίνος κατέστρεψε τόν ιαόν αυτόν και έκτισε εκεί θειασμένη ιαόν, τόν ιαόν της Άναστάσεως.

Η δαπάνη της οικοδομήσεως του ιαού, όπως αναφέρει ό Ευσέβιος κατέβληθη από τόν Κωνσταντίνον και τόν έπίσκοπον Ίεροσολύμων Μακάριον, ό οποίος είχε αναλάβει όλην την φροντίδα της οικοδομήσεως του ιαού.

Και ό μόν Ευσέβιος δέν προσθέτει τίποτε άλλο. Άλλά ό Κύριλλος ό Ίεροσολύμων, που έζησε τόν Δ' αΐωνα, συμπληρώνει ότι επί Κωνσταντίνου βρέθηκε στα Ίεροσόλυμα τό ξύλον έφ' ό έσταυρώθη ό Κύριος ήμύν Ήσους Χριστός.

Μετά τόν Κύριλλον, άλλοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς του Ε' αιώνα, ό Θεοδώρητος, ό έπίσκοπος Κύρου, Σωκράτης, Σωζόμενος κ.ά. αναφέρουν ότι ή μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου, ή Έλένη, πήγε στα Ίεροσόλυμα για νά βρή τόν Τιμόν Σταυρό. Ένήργησε εκεί άνασκαφές, που έφεραν όμως στο φώς τρεις σταυρούς, χωρίς νά είναι δυνατόν νά διακριθώ ποιάς από τους τρεις αυτούς έφερε τό Σώμα του Σωτήρος. Την άμνησίαν αυτήν της Έλένης διέλυσε ό έπίσκοπος Ίεροσολύμων Μακάριος που δοκίμασε την δύναμιν των τριών αυτών σταυρών επάνω σέ μιά πάσχουσα γυναίκα. Και τότε παρητήρησε ότι μόλις έπλησίασε προς αυτήν τόν ένα εκ των σταυρών ή γυναίκα έγινε άμέσως καλά.

Ήταν λοιπόν βέβαιον πως ό σταυρός που θαυματούργησε, αυτός είχε δειχθή και τό

σώμα του Χριστού και πάνω σ' αυτόν ό Θεάνθρωπος παρέδωκε τό Πνεύμα.

Τά έγκαίνα του ιαού της Άναστάσεως έγιναν τή 13 Σεπτεμβρίου 335 μέ όλη την έπισημότητα και έστειθη μέσα στον ιαόν και ό Ζωφόρος Σταυρός.

Επί αυτοκράτορος του Βυζαντίου Ήρακλείου, τό Βυζάντιον περιελάκη σέ πόλεμο μέ τους Πέρσας και τους Άσάρους που κατώρυσαν νά καταλάβουν τά Ίεροσόλυμα. Για νά εκδικηθούν δε οι βάρβαροι τους Χριστιανούς συνέλαβον τόν Πατριάρχη των Ίεροσολύμων Ζαχαρίαν και τόν άθηγαγαν αλχημάτων, μαζί δε μ' αυτόν πήραν και τόν Τιμόν Σταυρόν. Ό Ήρακλείος άφηκε τότε την πρωτεύουσά του και ήγήθη ό ίδιος τών στρατευμάτων του κατά των Περσών και των Άσάρων, που είχαν άρχηγούς τόν Χοσρόην και τόν Χαγιάον. Οι Πέρσαι και οι Άσάροι έπέτιθησαν κατά της Κωνσταντινουπόλεως. Μά ή παρθένος έσωσε την Θεοφύλακτο πόλιν. Τότε μάλιστα ύστερα από πρόταση του Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Σεργίου ένεκρίθη για εκδήλωση ετώνυμοσύνης προς την Παρθένον Μαρίαν, την ύπέρμαχον στρατηγόν της Κωνσταντινουπόλεως, ή καθέρωσις του Άκαθόστου Ύμνου.

Έν τώ μεταξύ ό Χοσρόης έγκατέλειψε τη Βασιλεία των Περσών, όπου γίνεται κίνημα και καταλαμβάνει τόν θρόνο ό Σιρόης. Αύτός άγωνιζόμενος μέ έσωτερικά ζητήματα έζητήσει την ειρήνην από τόν Ήρακλείον, που την δέχεται υπό όρους. Και ό κυριώτερος όρος ήταν ή έπιστροφή του Ζωποιού Σταυρού και ή άλευθέρωσις του Πατριάρχου Ζαχαρίου. Πράγματι ό Σιρόης δέχεται τους όρους του Ήρακλείου και ό Αύτοκράτωρ στέλνει έπιστολήν εις την Κωνσταντινούπολιν που άναγγέλλει τό χαρμόσυνο γεγονός. Τήν 15

Μαΐου του 628 έορτή της Πεντηκοστής τό εκκλησίασμα της Άγίας Σοφίας άκουσε μέσα σέ εύλογίας και έκπνευσης την αυτοκρατορικήν έπιστολήν του Ήρακλείου.

Η έπιστολή που διασώζεται εις τό Χρονικό του Πάσχα άρχίζει:

«Αλαλάζετε τώ Θεώ πάσα ή γή, δουλεύσατε τώ Κυρίω έν εύφροσύνη, εισέλθετε ενώπιον αυτού έν άγαλλίασι. Και γινώτε, ότι Κύριος αυτός έστιν ό Θεός».

Ό Ήρακλείος τό 629 πήγε εις τά Ίεροσόλυμα διά νά επαναφέρει εις τόν θρόνον του τόν άπελευθερωθέντα Πατριάρχη Ζαχαρίαν, τήν δε 14 Σεπτεμβρίου, την επομένη δηλαδή της έπέτειου των έγκαίνιων του ιαού της Άναστάσεως, ανέβηκεν εις τόν λόφον τών λεγόμενων «Κρατίου τόπων», όπου είχε σταυρωθή ό Χριστός και εκεί πανηγυρικά όμωσε τόν Σταυρόν. Ό κληρός που παρηκολούθει έψάλλε τό: «Σωσον, Κύριε, τόν λαόν σου και εύλόγησον την κληρονομίαν σου, νίκας τοίς Βασιλεύσι κατά βαρβάρων δυροδύμενος, και τό σόν φυλάττων διά του Σταυρού σου πολιτευμα».

Η Έκκλησία από της εποχής εκείνης του Ήρακλείου πανηγυρίζει την ήμέρα της ύψώσεως του Σταυρού, τή 14 Σεπτεμβρίου, όχι μόνον ως θρησκευτικήν έορτήν, μά και σάν έθνική γιατί συμβολίζει συγχρόνως και την άπασταλήν του Βυζαντίου από τους δουλοδους του έχθρούς, τους Άσάρους και τους Πέρσας.

Τό τυπικό της Έκκλησίας όρίζει νηστείαν, γιατί, λέγει, ή ήμέρα αυτή είναι μιμήτη χαράς και λύπης. Χαράς για την ελπίδα του Σταυρού και λύπης διά τη μνήμη των άμαρτιών μας για τις όποιες έσταυρώθη ό Χριστός.

Κ. ΑΓΓ.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΔΟΚΙΜΟΙ

Κατά την προχθεσινήν ἐνώπιον τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ ὀρκωμοσίαν τῶν νέων δοκίμων ἐτονόησεν ὑπὸ τοῦ Ἀνακτοῦ ἡ σημασία τοῦ ὅρκου τὸν ὁποῖον ἔδωσαν, ὡς νέοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ. Ἡ Ἑλλάς ὅλη εὐχεται εἰς τοὺς νεαροὺς τούτους ἀξιωματικοὺς νὰ συνεχίσουν τὴν ἐνδοξὸν τοῦ Ναυτικοῦ μας παράδοσιν καὶ νὰ φανοῦν ἀντάξιοι ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐδημιούργησαν τὴν Ἑλληνικὴν Ναυτικὴν Δόξαν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Σαλαμίνης μέχρι τῆς ναυμαχίας τῆς Ἑλλης.

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

Νέοι πάλιν ἐκτενέες κατὰλογοι δημοσιεύονται ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διὰ τὰ διάφορα ποσά, τὰ ὁποῖα ἐνεκρίθησαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἢ τὴν ἀνακατασκευὴν σχολικῶν κτιρίων εἰς διαφόρους πόλεις καὶ χωρία τῆς Χώρας. Τούτοις παρακολουθοῦμεν μὲ μεγάλην συγκίνησιν. Οἱ κατὰλογοι αὗτοι, οἱ ἀριθμοὶ αὗτοι διακηρύττουν κατὰ τὸν πλέον ἀπτόν καὶ βεβαίον τρόπον τὴν μεγάλην, τὴν ἐντατικὴν καὶ συστηματικὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους διὰ τὴν Ἑθνικὴν Παιδείαν. Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἐδρυτάτην προσπάθειαν, ἡ ὁποία γίνεται διὰ τὴν προαγωγήν τοῦ ὅλου πνεύματος τῆς Ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὰς νῆας συνήθως ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, τὸ ἔθνικόν Κράτος δὲν ἔπαυσε νὰ φροντίζῃ διαρκῶς καὶ διὰ τὴν καλὴν καὶ κατάλληλον στέγασιν τῆς Παιδείας. Καὶ εἶναι φανερόν ποῖαν σημασίαν καὶ ἐπιδράσιν ἔχει μία τοιαύτη στέγασις διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν καὶ ἀποτελεσματικότητά της.

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

Μὲ ἰδιαίτερον συμπάθειαν καὶ ἐκτίμησιν παρακολουθοῦμεν τὰς συστηματικὰς καὶ ἀόκνους προσπάθειας, τὰς ὁποίας καταβάλλει ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Προαγωγῆς διὰ τὴν ὥθησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς διδασκαλίας τῆς Χειροτεχνίας εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὴν σχηματισμοὺς καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὴν Στέγην Φαλαγγίτισης. Αἱ φαλαγγίτισσαι, ὁ σχολούμεναι συστηματικῶς εἰς τὴν χειροτεχνίαν, ἀργάνωσαν τελευταίως καὶ τοπικὰς ἐκθέσεις σχετικῶν ἔργων, αἱ ὁποῖαι ἐπροκάλεσαν μεγάλο ἐνδιαφέρον καὶ ἱκανοποίησιν. Διερμηνεύοντες καὶ ἡμεῖς τὴν ἱκανοποίησιν ταύτην, ἐκφράζομεν συγχρόνως καὶ τὴν χαρὰν μας.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μὲ τὴν ἐναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ τὴν λῆξιν τῶν διακοπῶν θὰ εἴχομεν νὰ ὑπομνήσωμεν ὄχι μόνον εἰς τοὺς συναγωνιστὰς μαθητὰς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅλους τοὺς νέους ποὺ ἐπαναλαμβάνουν τὰς ἐργασίας των, τὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις τὰς ὁποίας διέρχεται σήμερον ὁ κόσμος καὶ μαζί ἡ Ἑλλάς μας. Εἶναι μία ἐποχὴ κινδύνων καὶ ἀνησυχιῶν καὶ στερήσεων, δι' ὅλα τὰ κράτη ποὺ ὅπως ἡ Ἑλλάς μένουν ἔξω τῆς παγκοσμίου πυρκαϊῆς καὶ προσπαθοῦν νὰ τὴν ἀποφύγουν. Ἀλλὰ καὶ μαζί ὑφίστανται τὰς συνεπείας ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἡ ἐξάπλωσις τοῦ πολέμου εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἡπείρους συνεπάγεται, μὲ τὴν ἐλάττωσιν τῆς παραγωγῆς ἐν γένει, τὰς δυσχερείας τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τοὺς ἄλλους κινδύνους.

Τὰς τραγικὰς αὐτὰς ὥρας ποὺ διέρχεται ἡ ἀνθρωπότης ὁλόκληρος, ἡ Ἑλλάδα μας ἰθυνομένη ἀπὸ τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ τὴν φρόνησιν τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ἀγρύπνου οἰκοκροτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ σκάφους, παρὰ τὸ πλεονὸν τοῦ Βασιλέως κατευθύνεται πρὸς τὸ μέλλον μὲ πλήρη τὴν πίστιν καὶ πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐξέλθῃ ἀλώθετος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐκ τῆς τρομακτικῆς λαίλαπος, ἀλλὰ καὶ πάνοπλος ψυχικῶς καὶ μονολιθικῶς ἠνωμένη θὰ ἀντικρύσῃ τὰ ὁποιαδήποτε ἀπρόοπτα, ἐάν τυχόν ἡ μοῖρα καὶ αἱ περιστάσεις τῆς προετοιμάζουν περιπετείας.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας σαφὲς διαγράφεται τὸ καθήκον κάθε Ἑλλήνου. Ἡ Πειθαρχία δηλαδὴ καὶ ἡ Ἑργασία. Πειθαρχία ἀπόλυτος εἰς τὰς διατάγας τοῦ Κράτους. Πειθαρχία πρὸς τοὺς ἐαυτοὺς μας, πρὸς τοὺς προϊσταμένους μας, πειθαρχία πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου. Κι' ὕστερα ἐργασία ὄχι μὲ τὸν συνήθη τόνον ἀλλὰ ἐντατικῶς παράγουσα εἰς ὅλους τοὺς κύκλους τῶν ἔργων καὶ ἐπαγγελμάτων. Καθένας μας ὀφείλει νὰ ἀποδίδῃ τὸ μέγιστον ὄριον τοῦ δυνατοῦ, διότι μόνον ἔτσι βοηθοῦμεν τὴν γενικὴν προσπάθειαν νὰ ἀναπληροῦμεν τὰ κενὰ ποὺ αἱ ἀντίξοι περιστάσεις ἐπέφερον.

Καὶ ἀπευθυνόμενοι πρὸς τοὺς Νέους τῆς Ὁργανώσεως ζητοῦμεν νὰ πολλαπλασιάσουν ἀκόμη περισσότερον τὸν ζήλον καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν των, ἐκτὸς μὲν τῆς Ὁργανώσεως προάγοντες τὸ κύριον ἔργον των εἴτε μαθηταὶ εἶναι, εἴτε ἐργάται, εἴτε ἀγρόται, ἐντὸς δὲ αὐτῆς διὰ τῆς μεθ' ὧν τῶν δυνάμεων των προαγωγῆς καὶ τῶν ἐαυτῶν των καὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ συμβολῆς των εἰς οἵαδήποτε θυσίας καὶ ἔργα ποὺ θὰ ἐζητοῦντο ἀπὸ αὐτοὺς.

«Θὰ σᾶς δώσουμε, παιδιὰ μου, ἰδανικά ἔθνη, γιατί χωρίς ἰδανικά δὲν μπορεῖτε νὰ ζήσετε στὴ ζωὴ σας, δὲν μπορεῖτε νὰ κάνετε μεγάλα πράγματα καὶ τὰ ἰδανικά σας πρέπει νὰ εἶναι ἔθνη καὶ καθαρῶς ἑλληνικά, γιατί εἰσθε Ἑλληνόπουλα καὶ εἶναι μεγάλο πρᾶγμα νὰ εἶναι κανένας Ἑλλήν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΣΣΕΙΤΙΑ

Ὁ αὐθόρμητος καὶ ἀδόρυφος Ἑρπας, ποῦ, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ὥραιαν καὶ συγκινητικὴν ἐκκλήσιν ποὺ εἶχεν ἀπευθύνει πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν ἡ ἐρίτιμος σύζυγος τοῦ Ἀρχηγοῦ, εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ πέρσι ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, ἀπέδωκεν ἔως τῶρα περὶ τὰ 25 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Τὸ ποσὸν αὐτό, ποῦ εἶναι ἀσχετόν πρὸς τὰ διάφορα ποσὰ τὰ ὁποῖα προσφέρουν εἰς τὰ κατὰ τόπους συσσίτια οἱ ἄλλοι καὶ αἱ Κοινότητες ἡ ἐλευρίσκονται ἀπὸ ἄλλους ἐπιστολικοὺς πόρους, καταδείκνυει κατὰ τὸν ἐμφανέστερον τρόπον τὸ θερμὸν στοργικὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἡοράθη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τὰ μαθητικά συσσίτια, καὶ βαθεῖαν κατανοήσιν τῆς μεγάλης κοινωνικῆς καὶ μορφωτικῆς σημασίας τοῦ μέτρου τούτου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τῶρα, μὲ τὴν ἐναρξιν τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ κατανοήσις αὐτὴ θὰ ἐκδηλωθῶν καὶ πάλιν κατὰ τὸν ἴδιον ζωηρόν καὶ ἐμπρακτικὸν τρόπον, ὥστε ὄχι μόνον νὰ στερεωθῇ καὶ νὰ μονιμοποιηθῇ ὅπου ἐλαιοτοῦργησε, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπεκταθῇ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερον ὁ τόσων ὥραιος καὶ τόσο χρήσιμος αὐτὸς θεσμός.

Η ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Βαθυτάτη εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἱκανοποίησις, ποὺ αἰσθάνεται κάθε Ἑλλήν, παρακολουθῶν τὴν πλατεῖαν, θετικὴν καὶ συστηματικὴν δράσιν, τὴν ὁποῖαν ἀναπτύσσει ἡ Ε.Ο.Ν. διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἐργαζομένων μελῶν της, ποὺ δὲν ἠτύχησαν νὰ συμπληρώσουν τὴν σχολικὴν τὴν ἐκπαιδεύσιν. Εἰς ἀρκετὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος σήμερον, εἰς περισσότερας αὐρίων, ἰδρύονται ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. νυκτερινὰ σχολεῖα ἀναλφαβητῶν, νυκτερινὰ σχολεῖα γλωσσῶν, λογιτιστικῆς καὶ στενογραφίας καὶ νυκτερινὰ γυμνάσια. Εἰς τὰς σχολὰς αὐτάς, αἱ ὁποῖαι θὰ λειτουργήσουν μεθοδικῶς καὶ μὲ πλήρη ὀργανισμόν, τὰ ἐργαζόμενα μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ γενικώτερον ὅλα τὰ μέλη της, ποὺ θὰ ἐπιθυμοῦν νὰ συμπληρώσουν καὶ ἀναπτύξουν τὴν μόρφωσιν των, ὄχι μόνον θ' ἀποκοτῶν γνώσεις καὶ ἐφόδια χρήσιμα γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ θὰ ὀφίστανται συγχρόνως τὴν ἀνταλαστικὴν ἐπιδράσιν μίαν ἐδρυτάτην πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς καλλιέργειας. Καὶ εἶναι περὶ τὸν βεβαίως νὰ τὸνίσωμεν τὰ γενικώτερα ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔχῃ, ἐξάπλωμένη βραδύτατος, ἡ δράσις αὐτὴ ἐπὶ τῆς ὅλης πνευματικῆς προκοπῆς καὶ ἀναγεννήσεως τοῦ τόπου.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΣΘΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἀπὸ τὰς δακτύλους τοῦ στρατοῦ μας.
Ἡ τελευταία: Ὁ χαίρετισμός τῆς Σημαίας στὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

‘Από ένα ταξίδι,

ΕΝΩ ΓΑΛΟΥΧΕΙΤΑΙ Η ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ

Η ΚΡΗΤΗ ΚΑΙ Η ΝΕΟΛΑΙΑ

Είχα την ευκαιρία, στο τελευταίο ταξίδι μου στην Κρήτη, να διασχίσω το ηρωικό νησί από Χανίων μέχρι Αγίου Νικολάου και στη διαδρομή αυτή να συναντηθώ με μέλη της Ε. Ο. Ν., να μιλήσω μαζί τους και να ακούσω τις σκέψεις τους. ‘Ετσι, μπόρεσα να αποκομίσω πιο έδραιωμένη την πεποίθησι ότι ανάμεσα στον Κρητικό λαό, σε μικρούς και σε μεγά-

τωκραυγές και σε χαιρετισμούς με ύψωμένο το χέρι ψηλά, και πού η φωνή τους ή τόσο ασθενική, πνιγόταν μέσα στο άγκομαχιστό του λεωφορείου.

Είναι όλοι αυτοί οι μικροί Κρήτες οι πρωτοπόροι της νέας γενεάς που έρχεται, και πού είχε την ευτυχία να γεννηθώ ανάμεσα στους χρόνους της 4ης Αυγούστου και να μείνουν έτσι αμόλυντοι από τα πα-

Μάθημα σκοποβολής στο Κρητικό Στρατόπεδο Ρεθύμνης της Ε.Ο.Ν.

λους, επικρατεί ένας άφθαστος πατριωτισμός που αποκορυφούται στην ανεπιφύλακτη έμπιστοσύνη τους στον ‘Αρχηγό, προς τον όποιον αποδίδουν με έλπίδα, με πεποίθησι, με άφοσίωσι!

‘Η τίμια στολή του Φαλαγγίτου κυριαρχεί, τις Κυριακές ιδίως, σ’ όλο το νησί... Και ο χαιρετισμός της Νεολαίας είναι πιά καθιερωμένος παντού, σαν σύμβολο της αποφάσεως που πήραν όλοι να παραδώσουν τα παιδιά τους στην Ε.Ο.Ν. για να πάρουν το δρόμο της ‘Εθνικής διαπαιδαγωγήσεως μέσα στο πλαίσιο των αρχών της 4ης Αυγούστου!

Ταξιδεύσαμε με λεωφορείο, μα κάποτε - κάποτε και με ιδιωτικό αυτοκίνητο!... Και στις δυο περιπτώσεις τα παιδιά που συναντούσαμε στους δρόμους των χωριών παρετάσσοντο εις χαιρετισμόν και μία ζητωκραυγή τους ξεχώριζε μέσα στο θόρυβο του αυτοκινήτου:

— Ζήτω ο Μεταξάς!

Είδα και κάτι μικρούληδες, παιδιά τριών και τεσσάρων χρόνων, που αγωνιζόνταν κι’ αυτά σε ζη-

ληά χρόνια της εθνικής παρακμής. Τα χρόνια αυτά πού διέφθειραν ψυχές και αισθήματα και πνευματικές δυνάμεις, τα χρόνια πού διέφθειραν, όχι μονάχα ανθρώπους, μα μάζες ολόκληρες.

Είναι η νέα άγνη γενεά, πού είναι στερημένη του σπέρματος της αποσυνθέσεως! Είναι αυτή η έλπίδα, η μεγάλη έλπίδα του ‘Εθνους!

‘Η ε’Εθνική ‘Οργάνωσις της Νεολαίας στην Κρήτη έχει επιτελέσει αξιέπαινον έργο! ‘Αν κρίνει κανείς από την εμφάνισι των παιδιών, είναι αρκετόν για να αντιληφθώ το συντελούμενον έργο! ‘Ο Διπλούς Πέλεκυς είναι το σήμα πού στολίζει το στήθος όλων των νέων και νεανίδων της Κρήτης. Τών παιδιών πού σπουδάζουν ακόμη, τών παιδιών και κοριτσιών πού εργάζονται...

‘Επισκέφθηκα το στρατόπεδο τών θηλέων Ρεθύμνης πού βρίσκεται σ’ ένα ύψωμα αλίγα χιλιόμετρα από την πόλιν... Βρήκα εκεί Φαλαγγίτισσες του στρατοπέδου και έκδρομείς από άλλη φάλαγγα του Νομού. Στά κορίτσια αυτά

ΠΑΝΟΠΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

«Να αγαπάτε την αλήθειαν, να λέγετε την αλήθειαν όπως την αισθάνεται ο καθένας και η κάθε μία σας. Ύψμα να μη βγῇ ποτέ από το στόμα σας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

‘Εάν ο άνθρωπος εμβαθύνει καλά εις την σκέψιν ότι ο Θεός μας έδωκε την λαλίαν και την γλώσσαν δια να εξωτερικεύωμεν τα αισθήματα της καρδιάς, τότε θα καταλάβη καλά το τί είναι η αλήθεια.

‘Η έκφρασις της αληθείας είναι η συναίσθησις του ανθρώπου, η συναίσθησις της ανθρωπίνης οντότητος, είναι η συναίσθησις της τιμής και της αξιοπρεπείας.

‘Ο σεβασμός προς την αλήθειαν είναι ο σεβασμός προς τον άνθρωπον, είναι ο σεβασμός προς την ζωήν.

‘Η αλήθεια είναι η γνησία και πραγματική αντίληψις τών αγαθών και τών φαινομένων εν τῷ κόσμῳ, η οποία ανύψωσε τον άνθρωπον εις τον σημερινόν, και τις οίδε εις ποιόν μέλλοντα θα τον ανυψώσῃ, πολιτισμόν. ‘Η αλήθεια είναι η θεά προστάτις του ανθρώπου από τας σκληράς δοκιμασίας και τὰ δόλίσθηματά αὐτοῦ ἐν τῷ βίῳ, είναι τὸ ἀκλόνητον ὄχιρωμα τοῦ ἡθικοῦ του βίου, είναι ὁ πνευματικὸς ἥλιος ὁ ὁποῖος φωτίζει τὰ βήματά του καὶ θερμαίνει τὴν καρδίαν του. Τὸ ἡθικὸν αἶσθημα τῆς φιλαληθείας εἶναι τὸ κλειδί μετὰ τὸ ὁποῖον ὁ νέος ἀνοίγει τὴν θύραν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐντιμότητος καὶ τῆς ὑπολήψεως, τὸν δρόμον τῆς ἐπικρατήσεως εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

‘Ας πάρωμεν μερικὰς εἰκόνας ἀπὸ τὸν κοινωνικὸν βίον: ‘Ο ἐπαγγελματίας, ὁ ἔμπορος, ὁ βιομήχανος, ὁ ἐλεύθερος ἐπιστήμων ποτὲ δὲν ἐπρόκοψαν ἀπὸ τὴν ἀγυρτείαν καὶ τὰς ψευδεῖς διαφημίσεις. Εἶναι πιθανὸν πρὸς στιγμήν νὰ προσεέλκυσαν πελατεῖαν, ἀλλὰ ἐφ’ ὅσον αἱ ἐπαγγελίαι τῶν καὶ αἱ διαφημίσεις τῶν ἦσαν ψευδεῖς, κατέπεσαν εἰς τὴν οὐνειδίῳν τοῦ κόσμου μετὰ πάταγον. ‘Εστάθησαν καὶ ἐπρόκοψαν πάντοτε διὰ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πελατῶν τῶν μόνον οἱ φιλαλήθεις.

‘Ο φιλαλήθης εἶναι πάντοτε ἀξίος προσδοχῆς. Εἶναι πρῶτος καὶ ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ καλωσύνης καὶ ἀπλότητος ἐμπνέει εὐθὺς ἀμέσως τὴν ὑπόληψιν καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν ὁμοίων του καὶ παντὸς ἀνθρώπου, καὶ τὸ πρόσωπόν του καθρεπτίζει τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς του.

Γ. Π. Κ.

φαινόταν ὁλος ὁ ἄδολος ἐνθουσιασμός, ὅλη ἡ ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια, ὅλη ἡ φαλαγγιτικὴ τους ἱκανοποίησις γιὰ τὸ ἔργον πού ἐπιτελοῦν!... Μία τάξις στὸ στρατόπεδο ὑποδειγματικῆς καθαρότητος ἀσφαλῶς. Καὶ ἡ διδασκαλία ἀσφαλῶς μέσα στὰ πλαίσια τῶν ἀρχῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Καὶ πρὸ παντὸς ἡ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο, ἡ ἀντοπισμένη γιὰ τὸ μέλλον ἀφήνουν νὰ φαίνεται φωτεινὸ ὅλων τῶν Φαλαγγιτιστῶν τὸ πρόσωπο!... Εἶναι συγκινητικὸ τὸ θέαμα τῆς μεταβολῆς, τῆς μεταβολῆς πού ἐπέφερε σ’ ὅλα τὸ καθεστῶς τῆς 4ης Αυγούστου.

Σὲ μία διαδρομὴ ἄλλη, τὰ κορίτσια τῆς Νεολαίας πού ἦσαν μέσα στ’ αὐτοκίνητο τραγουδοῦσαν τραγούδια τῆς Νεολαίας καὶ γνωστὰς Κρητικὰς μαντινάδες πού τις κάνουν ἀλλάζοντας τις λέξεις, σχετικὰς μετὰ τὸ κράτος τῆς 4ης Αυγούστου.

Κι’ ὅπως ἔγραφα στὴς ἐν-

τυπώσεις μου πού δημοσιεύθηκαν στὸ προηγούμενο φύλλο, ὁλόκληρο τὸ ἐπιβαῖον τοῦ αυτοκινήτου ἐμπνέο ὕλικὸ ἐνθουσιαστικῆς τόσῃ, πού «εὐγοντάρια» στὴς μαντινάδες τῶν κοριτσιῶν.

Μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς συμπεραίνοντας πῶς ἡ Κρήτη ὅλη φλέγεται ἀπὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμό. ‘Η Νεολαία πρωτοπόρος δίνει τὸν τόνο τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Οἱ μεγάλοι «συντονίζονται» κι’ αὐτοὶ καὶ συναγωνίζονται...

— Καὶ οἱ κοπελλιές καὶ τὰ κοπελλία, μοῦ ἔλεγε ἕνας σεβάσμιος Κρητικὸς, εἶναι καὶ πατριώτες καλοὶ καὶ θὰ πολεμήσουν, ἀν χρειασθῇ... Μὰ κι’ ἐμεῖς δὲν θὰ πᾶμε πίσω... ‘Οσο καὶ νὰ γεράσαμε, ἡ χέρα μας δὲν τρέμει!...

Μὰ πολὺ περισσότερο δὲν τρέμει οὔτε τὸ χέρι οὔτε ἡ καρδιά τῶν νέων καὶ νεανίδων τῆς Κρήτης.

‘Αγγ. Μεταξάς

ΑΙΣΧΥΝΛΟΝ ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ

4. (Συνέχεια)

Στις φωνές τούτες και τὰ καυώματα και τις φοβέρες που φαντάζουν άπρεπα στον ιερό τόπο δίνει τέλος ή 'Αθηνά.

"Άκουσε τὸ θόρυβο και σά σεβαστή δέσποινα που νοιάζεται για τὸ σπιτικό της ήρθε νά ξετάση και νά μάθη τί τρέχει. "Ο μακρύς της χιτώνας κατάλευκος, θαρύς ὄλο δίπλες, αναδένεται στή μέση για νά μὴν ἐμποδίση τὴν κίνηση... Κρατάει τὸ δόρυ σὸ ἕνα της χέρι και τὴ στρογγυλή ἀσπίδα σὸ ἄλλο... Είναι ήσυχη μὰ φοβερή.

ΑΘΗΝΑ

Δώδε άκουσα πρωτότερα νά με φωνάζουν... μὰ ἔλεω συντυχία πρωτοφανή στή χώρα και δέ φοβοῦμαι, μόνο που παραξευνομαι. Ποιοί νάστε τάχα; "Όλους σας ρωτῶ νά μάθω τὸν ἕνο τοῦτο που ἀγκυλιάζει τ' ἀγαμά μου και σὰς που πλάσματα δέ φαίνεστε θνητά. Οὗτε θεοί σὰς βλέπουνε στή συντροφία τους κι' οὗτε κι' ἀνθρωποφέρνεται πάλι καθόλου. Μὰ εἰν' ἄδικο για τὴν ἀσκήμια του νά βρίζε τὸ δίπλανό σου" ὁ νόμος διόλου δέν τὸ στέργει.

Οἱ 'Ερινύες μὲ τὸ σεβασμὸ που ταίριαζει στή θεά ἀποκρίνονται στὰ ρωτηματά της και πληροφοροῦνε, ποιές είναι και ποιά ή δουλειά τους ή προσταγμένη ἀπὸ τὸ Δία και τὴ μοῖρα και γιατί κυνηγάνε αὐτὸ τὸ νέο που ἔχει ἀγκυλασμένο τ' ἀγαμά της και σπαίνει.

"Η 'Αθηνά στήν περίσταση τούτη πρέπει βέβαια μιά κι' ὁ νέος βρῆκε ἐκεῖ καταφύγιο και ζητάει τὴν προστασία της, νά κρίνη τὴ διαφορά τους και ν' ἀποφασίση τί θ' ἀπογίνη. Μὰ πρὶν θέλει νά πάρη και τῶν δυὸ τὴν συγκατάθεση.

ΑΘΗΝΑ

"Ἀλήθεια δέχεστε τὴν κρίση ἐγὼ νά κάνω;

ΕΡΙΝΥΕΣ

Γιατί όχι; Σέ σεβόμαστε και σέ τιμάμε.

"Όσο για τὸν 'Ορέστη, μὲ τὴ σειρά του κι' αὐτὸς ἀποκρίνεται στή θεά μὲ θάρρος:

"Ἀργεῖτης εἰμαι" τῆς λέει. "Τὸν πατέρα μου τὸν 'Αγαμέμνονα τὸν ξέρεις, γιατί μαζὶ τότε ρήμαξες τὴν Τροία. Στὸ γυρισμό του δυὼς ή κακούργα ή μάνα μου τὸν σκότωσε μὲ δόλο μεσ' στὸ λουτρό και καυκήθηκε για τὸ φόνο του.

"Εγὼ τὴν ἐποχή κείνη ἤμουν μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα ξωρισμένος. Σὰ γύρισα πῆρα ἐκδίκηση, τὴ σκότωσα τὴ φόνισσα, δέν τ' ἀρνιέμαι. Και τελειώνει ἔτσι.

Σ' ὅλα ὅμως τούτα είναι δ' Ἀοζίας συνεργός μου! Μονάχη τώρα κάμε κρίση ἂν εἶχα δίκιο. Θάνατ' ἀποδέχτο ἀπὸ σένα, ὅτι και νάναι.

"Η 'Αθηνά στέκει συλλογισμένη... Μπλεγμένη ὑπόθεση και σκοτεινὴ δσο και νά φαίνεται ἐκκάθαρη. Φοβερὴ εἶναι ή πράξη τοῦ νέου βέβαια και σέ

κάνει ν' ἀνατριχιάζει μόνο που τὴν άκούς' μὰ κι' ὁ λόγος που τὴν παρακίνησε δέν εἶναι ἀσήμαντος. Και στὸν "Αδὴ 'Αγαμέμνονας δέ θάβρισκε ἀνάπαυση ἂν ὁ γυιός του ἀμειλοῦσε τὸ χρέος του.

Γενικά κάθε ἐνέργεια ἀνθρώπινη ἔχει τὴν ἀφορμὴ και τὴν αἰτία της. Και πρέπει ὁ δικαστής, χωρίς πάθος, χωρίς φόβο, ν' άκούη, νά μπαίνει στήν καρδιά τοῦ ἄλλου, σὰ θεός, και κεί νά βλέπη ἂν λήη τὴν ἀλήθεια ή προφασίζεται κι' ἂν ὅ,τι τὸν κίνησε ἦταν τόσο δυνατό που τὸν παρέσυρε ἀθέλητά του.

Πρέπει σὰ σέ ζυγαριά νά βάζη τὰ «ὑπέρ» ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, τὰ «κατὰ» ἀπὸ τ' ἄλλο ἀκριβοδίκαια, μ' ὅσο βάρος πρέπει νάχη τὸ καθένα' ἔτσι μονάχα μπορεί νά βγάλη δίκαιη ἀπόφαση.

Εἶναι φυσικό ὅμως ὁ ἀνθρώπος για κάθε πράξη νάχη μιά γνώμη, που χωρίς νά τὸ καταλαβαίνει καλά καλά, ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα τ' ἀτομικά του συμφέροντα... Κι' ἐπειδὴ διαφορετικά εἶναι αὐτὰ τὰ συμφέροντα κι' ἀλλάζουν ἀνάλογα μὲ τις περιστάσεις, γι' αὐτὸ κι' οἱ γνώμες τῶν ἀνθρώπων εἶναι συχνά διαφορετικές για τὴν ἴδια ὑπόθεση κι' ἀλληλοσυγκρούονται κι' ἀντιφάσκουν...

"Οχι ἀλήθεια, σκέπτεται ή 'Αθηνά, χρειάζεται θεϊκὴ σοφία... και δίχως

Εἶναι ήσυχη μὰ φοβερή...

αὐτὴν δικαιοσύνη δέν μπορεί νά υπάρξει.

"Θνητὸς δέ θά μπορέση ἀπόφαση νά βγάλη για τοῦτο' εἶναι πάνω ἀπὸ τὴ δύναμή του!"

Πρέπει λοιπὸν ή ἴδια νά λύση τὴ διαφορά. "Όμως γι' αὐτὸ ἐμποδίζεται ἀπὸ κάτι ἄλλο... Καθὼς εἶναι γεμάτη στοργή κι' ἔγνοια για τὴ χώρα της, για τὴν ἀγαπημένη της 'Αθήνα, συλλογιέται πὼς τούτες ἐδῶ οἱ φριχτὲς θυγατέρες τῆς νύχτας δέ θά φύγουν ἔτσι εὐκολα, ἂν δέν πετύχουν κείνο που πασκίζουν... και τέτοιο ἀπὸ τὴν καρδιά τους θά στάξη φαρμάκι που μπορεί νά σκορπίση μαῦρο θανατικὸ στὸν τόπο.

Καταλήγει λοιπὸν... μὰ ἄς ἀκούσωμε τὰ ἴδιά της τὰ λόγια.

Μὰ μιά που τέτοιο ἔλεοςσε κακὸ ἐδῶ πέρα κριτὲς θά ὀρίσω για τους φόνους ὀρκισμένους και νόμο που θά μείνη σεβαστὸς για πάντα. Καλέστε μαρτύρους, φέρετε ἀποδείξεις κι' ὀρκους που τὴ σωστὴ ἀπόφαση βοηθοῦνε. "Ἀπ' τοὺς πολίτες μου τοὺς πρώτους θά διαλέξω νά κρίνουν τὴν ὁπόθεση, νά δώσουν τέλος ἀπὸ ὀρκιστοῦν πὼς τ' ἄδικο δέν πεθυμοῦνε.

"Ἐτσι ἀποφασίζει ή 'Αθηνά' και ἔχει τοῦτο τὸ σημαντικὸ ή ἀπόφασή της. Δίνει συμβουλή και διαταγή ὅχι μόνο πὼς πρέπει νά κριθὴ ή ὑπόθεση τούτη, μὰ και κάθε παρόμοια μελλοντικὴ ὑπόθεση.

"Ορίζει ἕνα νόμο, που πρέπει «νά μείνη σεβαστὸς για πάντα». Ἀπὸ τῶρα κι' ὅποτε ὅποιος νομίζει πὼς ἀδικήθηκε δέν πρέπει μὲ τὸ χέρι του νά παίρνη τὸ δικιο του, γιατί τυφλωμένος ἀπὸ τὸ μῖσος, βλέπει μονάχα τὴν πράξη και δέν προσέχει καθόλου τίς αἰτίες που τὴν παραινέσαν...

Κινδυνεύει ἔτσι νά πέση σὲ ἀδικία που πάλι θά προκαλέση ἐκδίκηση...

"Ἐτσι ὁ ἕνας φόνος θ' ἀκλουθῇ τὸν ἄλλο και θά κυλοῦνται μέσα σὸ αἷμα δίκαιοι και ἄδικοι κι' ἀνάμεσα σὲ τόση σύγχυση δέν θάναί μπορετὸ νά διακρίνη πιά τὸ σωστό.

Κι' ὅχι μονάχα προστάζει μὲ ποιο τρόπο νά λύνονται, καθὼς εἴπαμε, παρόμοιες διαφορές, μὰ και ὅλη τὴ δικαιοσύνη που πρέπει νά κρατιέται. Μιλάει για μάρτυρες, ἀποδείξεις, ὀρκους κι' ἄκόμα ποίους πρέπει ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς πολίτες νά διαλέγουν για δικαστές.

Ε'.

"Η 'Αθηνά φεύγει γιατί πρέπει τὸ γρηγορώτερο νά νοιαστῇ για ὅλα τούτα και στή σκηνὴ μένει μονάχα ὁ 'Ορέστης και οἱ 'Ερινύες, που κρατοῦν πάντα γύρω του «σιχτὸ καρτέρι» νά μὴ φύγῃ.

Ὡς τόσο ἀνησυχοῦν οἱ θυγατέρες τῆς νύχτας, γιατί φοβοῦνται, μ' ὅλο που δέ θέλουν νά τὸ πιστέψουν, μήπως ὁ φονιάς δικαιοῦθῃ. Καινούργιες ἰδέες κυκλοφοροῦν, καινούργιος ἄερας πνέει και τὸ νοιάθουν... Κι' ὅπως ὄλοι

Καθένας από τους Νέους νοιώθει καλά ποιά σημασία έχει η Αλληλεγγύη και αλληλοδοθήθεια για την άτομική και Έθνική επικράτηση. Όλη η Έλληνική ιστορία, από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα, είναι γεμάτη από παραδείγματα ανθρώπων, που δλη τους τη ζωή και τον πλοτό τους τα έθυσιασαν για την ανακούφιση των πτωχών και αδυνάτων. Το Έθνος μας σε κείνες τις εποχές του βίου του έγραψε σελίδες έπιβολής και μεγαλείου, που τα μέλη του έθερμαινοντο από το συναίσθημα της θυσίας του ίδιου του έαυτου των για το καλό της Πατρίδος μας και των συμπατριωτών μας.

Γι' αυτό τον λόγο έμεις οι Νέοι την άρετή αυτή, ποδναι Έλληνική και Χριστιανική, πρέπει να την αναπτύξουμε και να τη διατηρήσουμε σε μεγάλο βαθμό, αν θέλουμε στις δύσκολες στιγμές που ζούμε, να διατηρηθούμε στον παγκόσμιο περί ύπάρξεως ανταγωνισμό.

Ετσι όχι μόνο θα είμαστε αντίξιοι απόγονοι των προγόνων μας και Ικανοί θεματοφύλακες των παραδόσεων τους και συνεπείς προς τις χριστιανικές μας πεποιθήσεις, αλλά και τίμιοι έκτελεστές άτομικών και Έθνικών υποχρεώσεων. Και τούτο, διότι, αν άλλοτε η Αλληλεγγύη κι' Αλληλοδοθήθεια ητο χριστιανική άρετή, στη σημερινή εξέλιξη της οικονομίας και της κοινωνίας αποτελεί έκπληρωσι υποχρεώσεων. Σήμερα δτι αποκοτούμε στη ζωή μας δεν όφείλεται αποκλειστικά στις άτομικές μας προσπάθειες. Δεν λέγω βέβαια δτι δεν παίζει σημαντικό ρόλο στην έπιτυχία ή άποτυχία μας στη ζωή ή προσωπική μας συμβολή, αλλά μεγάλο ποσοστό όφείλεται και στο σημερινό κοινωνικό και οικονομικό σύνολο, μέσα στο οποίο ζούμε κι' έχουμε την εύκαιρία, την ασφάλεια και τα μέσα για να προαχθούμε και προοδεύσουμε. Στη σημερινή εποχή δεν μπορούμε να ίσχυρισθούμε, όσοι είμαστε εύτυχείς, δτι αυτό όφείλεται στην προσωπική μας αξία, κι' έπομένως δεν αισθανόμαστε καμμία υποχρέωσι απέναντι του κοινωνικού συνόλου, των συνανθρώπων μας. Ούτε πάλι να ίσχυρισθούμε δτι, όσοι είναι δυστυχείς, είναι προσωπικοί υπεύθυνοι της δυστυχίας τους. Βέβαια υπάρχουν και τέτοιοι, αλλά ο κανόνας είναι άλλος. Στη σημερινή μορφή της οικονομίας και της κοινωνίας, πολύ δε περισσότερο σε μικρές κοινωνίες και οικονομίες, όπως η δική μας, η έπιτυχία ή άποτυχία ενός δεν είναι τις περισσότερες φορές αποτέλεσμα προσωπικής Ικανότητας και προσπάθειας, άλλ' αποτέλεσμα καταστάσεων και συμπτώσεων, που βρίσκονται έξω από τη θέλησί μας.

Ετσι λοιπόν σαν τοποθετήσουμε τα πράγματα θα αντιληφθούμε το πραγματικό νόημα των λόγων του Άρχηγού: «Δηλαδή καθείς από σας που είναι εύτυχισμένος — είτε ο Άρχηγός — είναι συγχρόνως υπεύθυνος διά την δυστυχίαν του άλλου και έχει υποχρέωσι την δυστυχίαν του άλλου να την ανακούφιση». Μέσα στα λίγα και απλά αυτά λόγια θεμελιώνεται η κοινωνική πολιτική του Κράτους της 4ης Αυγούστου. Από της 4ης Αυγούστου η ένισχυσι των πτωχών δεν αποτελεί πράξι έλεημοσύνης, αλλά έκτέλεσι κοινωνικής υποχρεώσεως. Μέσα στο Κράτος της 4ης Αυγούστου η δλοι θα εύτυχοιμε η δλοι ανάλογως θα δυστυχοίμε. Για την πραγματοποίησι αυτής της Ισότητας δεχόμαστε με εύχαρίστοι κάθε περιορισμό του Κράτους, που είναι και υποχρέωσι μας.

M.

3ον.

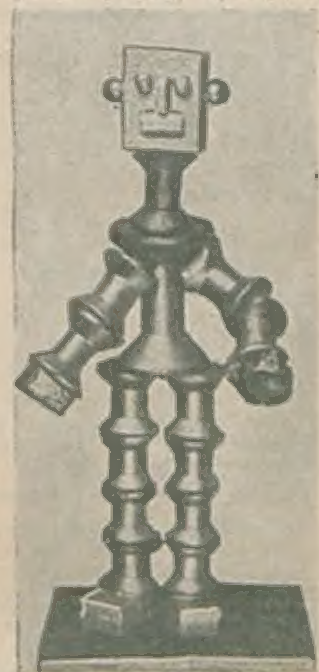
Η γόνιμη δουλειά είναι χαρά και μία τέτοια χαρά που έρχεται σαν βραβείο καλής χρησιμοποίησης όλων μας των δυναμειών, είναι το πνεύμα του άσθου που θα μας οδηγήση μόνον σε καλές πράξεις. Με το ήθικο λοιπόν άνυψωμένο συνεχίσουμε τη δουλειά που μιλούσα στο προηγούμενο, με όλικό το κουκουναρία. Όλα τα παιδιά κάτι φτιάσανε, πελαργούς, παγώνια, πουτίκια, έλφια και ένα σωρό ακόμα άλλα σχηματοποιημένα ζώα, με κίνησι και με χάρη. Μά σιγά σιγά έξαντλησαν δτι μπορούσε να μας δώση το όλικό αυτό. Τώρα πήραμε κάτι καινούργιο, μερικά παιδιά φέρανε κουβαρίστρες άδειες, οι ραφτάδες και οι μοδίστρες της γειτονιάς βρήκανε το μελλά τους από τους άσπαιητικούς αυτούς πελάτες, γιατί δεν έμεινε παιδί που να μην κουβαλήθη πρόθυμα όσο όλικό μπορούσε και που δεν χρειαζότανε άλλωστε λεπτά για να τ' αποκτήση άλλα μόνον να παρακαλίση, να ψάξη, να κινηθώ, για να το βρή.

Ετσι συγκεντρώσαμε το όλικό και σαν έφτασε η ήμερα για την καινούργια δουλειά έπρεπε να βλέπατε με πόση άνυψωμένησι περιμέναν την ώρα της χειροτεχνίας και κάθε τόσο, στα διαλείμματα των άλλων μαθημάτων με ρωτούσαν: «Θ' αρχίσουμε άραγε σήμερα η θ' αναβάλλουμε;» Άς και έπρόκειτο να βάλουμε μία καινούργια φορεσιά, τόσο ήτανε η χαρά τους.

Το νέο όλικό δεν είχε τις αλαστικές Ικανότητες του προηγούμενου, μας περιόριζε τη σύλληψη και τη φαντασία σε σχήματα καθαρώς συμμετρικά. Στην άρχή το χρησιμοποιήσανε σαν συμπληρωματικό όλικό, δηλαδή σκεφθηκαν να φτιάξουν ρόδες άμαζιών, μακαράδες, μαγγάνια πηγαδιών κ.τ.λ., αλλά γρήγορα βρήκανε παρ' όλη του την άκαμψία, μορφές περίφημες και μέσα στο νοημά του. Η καλλιτερη ίσως από όλες και που δινει σύγχρονα το πνεύμα της εποχής, τη μηχανή, είναι τα διάφορα ρομπότ που κατασκευάζουν. Η κουβαρίστρες είχανε διαφορετικά μεγέθη, τα έπωφελήθηκαν, πήραν μία μεγάλη κουβαρίστρα για τον κορμό, με τις μικρότερες σχημάτισαν τα άκρα, τα χέρια, τα πόδια, καθώς και για το κεφάλι χρησιμοποίησανε φελλούς, για αυτά βάλανε δυο μεγάλες μεταλλικές χάνδρες καθώς και για μάτια, για στόμα και μύτη δυο κομμάτια σπιντόβουλα. Τις κουβαρίστρες των ποδιών τις στερεώσανε περνώντας μία καθύλλα ζώνη στην τρούσα που έχουν στο

κέντρο. Των χειρών έπιασαν χονδρό σύρμα για να μπορούν να δινουν και κάποια κίνησι. Τους φελλούς τους κολλήσανε με γόμμα, δλο δέ μαζί το χρωμάτισαν με χρώμα αλουμινίου και με αυτό τον τρόπο του δώσανε την έντυπωσι του μετάλλου απ' το όποιο είναι άλλωστε και τα πραγματικά ρομπότ.

Καθώς είδαμε, με το καινούργιο όλικό, έπειδή ακριβώς δεν

Ρομπότ από κουβαρίστρες.

παρουσίαζε τις ίδιες άρετές με το προηγούμενο, το παιδί αναγκάστηκε να ψάξη, να σκευασθή λίγο και από καθαρά δευτερεύοντα ρόλο που θα έπαιζε σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση αυτό το όλικό σαν συμπλήρωμα, αναγκάστηκε να αναζητήση και να κατορθώση να το κανη ανεξάρτητο, βρίσκοντας την πραγματική μορφή που μπορούσε να του δώση, δηλ. χρησιμοποίησι 100%. Αυτό είναι μία ακόμη έπαληθυσι του άξιώματος, πως κάθε όλικό δίνει το δικό του σχήμα, άρκι να επιμένουμε και να το θελήσουμε. Το κέρδος από τη νέα δουλειά ήταν μεγάλο καθώς θα είδαμε σε άλλο σημείωμα.

I Γ. ΡΩΜΑΝΟΣ

κείνοι που είναι δεμένοι με την παράδοση προβλέπουν μεγάλα κακά αν οι ιδέες αυτές επικρατήσουν.

ΕΡΙΝΥΞΕΣ

Έγώ μεγάλο βλέπω χαλαρό απ' τον καινούργιο νόμο, αν θα νικήση κι' έτσι ο φονιάς δικαιωθεί. Εύκολα πιά σε φονικό του καθενός το χέρι θ' άκλωθη για να χτυπήση. Και θα υποφέρουν οι γονιοι πολλά απ' τα παιδιά τους βάσανα. Κι' ούτε ο θυμός των Έρινών πιά να πύση στο φονιά δέ θα τολμήση μά λεύτερο θ' άφήσουμε το φόνιο... Και του γειτόνου του ο καθέας τη συμφορά θα μάθη και θ' άνιστορήση... Όμως του κακού παρηγόρια θα ζητήση αλόφωση δέ θάβρη πουθενά.

Παινούν βυτερα το σεβασμό στην παράδοση, απ' όπου μονάχα κρέμεται η τάξη και η ειρήνη του κόσμου.

Την άναρχία κατείς άς μη ζητά μά κι' ούτε πάλι τη σκλασία μη την παίνεση. Στο κάθε τι θ' έλεις κρατά τη μέση και ποτε έδω και ποτε κεί κοιτά. Θα πώ ένα λόγο σύμφωνα με τοούτο: Η άσέβεια πάντα φέρνει το χαμό μά η φρονιμάδα τον άσπαιητό πολυπεινήμενό πλοτό.

Όποιος και νάσαι θα σοθ το πώ τη δικαιοσύνη να τη σεάσθης. Από το κέρδος μη παρασυρής με πόδι άποκότο να την κλωστήσης... Θάρτη η στιγμή της πληρωής. Πρέπει λοιπόν για το γονό σου μέσ' στην καρδιά σου νάχης σεάσμη και να κρατήσης πάντα φιλόξενο τόσησιτικό σου.

ΣΤ'.

Πλήθος πολύ ανεβαίνει στην άκρόπολη όπου θα γίνει η κρίση άκόλουθώντας την Άθηνά που πηγαίνει μροστά μεγαλόπρεπη, δλο έγνωια σε μάνα. Γέρο με άσπρα γένεια, άντρες ώρμιοι, νέοι και παιδιά ακόμα... Είναι περίεργοι ν' ακούσουν και να δουν και καθώς κουβεντιάζουν μεταξύ τους και σχολιάζουν την υπόθεση μία ανεβαίνει, σε φουσκοθαλασσιά που ξεσπάξει στα βράχια της άκρογιαλιάς.

M. Άναστασίου

(Άκολουθεί)

30.

(Συνέχεια)

Μά ο 'Αλέξανδρος την ήσυχασε.

— Δεν έσφαλες καθόλου, σεβαστή μητέρα, της είπε, γιατί και τούτος είναι 'Αλέξανδρος.

Πήρε στην άγκυλιά του το μικρό γυιό του Δαρείου, που ήταν έξη χρονών. Καί το αγοράκι έπλεξε τὰ χέρια γύρω στο λαιμό του χωρίς καθόλου νά τρομάξει.

Κι' ο 'Αλέξανδρος στράφηκε στον 'Ηφαιστίωνα και του είπε σιγά:

— Το αγοράκι αυτό είναι πιά γενναίο από τον πατέρα του.

— Υστερα από λίγες μέρες ο 'Αλέξανδρος έλαβε μίαν άλαζονική έπιστολή από το Δαρείο, που είχε καταφύγει πέρα, στη Μεσοποταμία.

Ο 'Αλέξανδρος την άνοιξε και τη διάβασε και με δυσκολία μπόρεσε νά συγκρατήσει την όργη του.

Ίδου τι έγραφε ή έπιστολή αυτή:

«Ο Μέγας Βασιλιάς Δαρείος στον 'Αλέξανδρο:

Μη νομίσης πως έπειδή νίκησες είσαι κύριος της 'Ασίας. Κάποιος θεός τη μέρα εκείνη σέ βοήθησε. Αν θέλης τη φίλια μου γύρισέ μου πίσω τη μητέρα μου, τη γυναίκα μου, και τὰ παιδιά μου και θά σου δώσω τόσο χρυσάφι όσον δεν έχει δάκαριρ ή Μακεδονία.

— Αν τό κάμης αυτό, θά συνάψω φίλια μαζί σου και δέ θά σέ τιμωρήσω γιά την αυθάδεια σου νάρθης στη χώρα μου χωρίς αίτια, χωρίς έγώ ποτέ νά σου κάνω κανένα κακό».

***

Ο 'Αλέξανδρος διέταξε άμέσως και του άπάντησαν:

«Ο 'Αλέξανδρος ο Βασιλιάς της Μακεδονίας κι' άρχιστράτηγος των 'Ελλήνων

στο Δαρείο:

Ο Δαρείος, ο πρώτος βασιλιάς σας που του πήρες τ' όνομα κατατράννησε τους 'Ελληνες που ζούσαν στά παράλια του 'Ελλησπόντου και της 'Ιωνίας. Έπειτα πέρασε πολυάριθμο στρατό και πολέμησε τη Μακεδονία και την 'Ελλάδα.

Έπειτα ήρθε ο ίδιος ο Ξέρξης με άναριθμητους βάρβαρους. Νικήθηκε κατά θάλασσα, έφυγε κι' άφηκε το Μαρδόνιο νά λεηλατήσει και νά κάψη τίς πολιτείες και τὰ χωράφια.

Ο πατέρας μου ο Φίλιππος δολοφονήθηκε από ανθρώπους δωροδοκημένους από την περσική αούλή. Με τον τρόπο αυτό, με δωροδοκίες κι' άδικίες πολεμάτε τους έχθρούς σας.

Δέ φέρνω λοιπόν τον πόλεμο στη χώρα σου' ήρθα γιά νά τιμωρήσω

παλιές άδικίες. Κι' οί θεοί που βοηθούν πάντα τους δίκαιους με βοήθησαν και βρίσκεται τώρα στά χέρια μου μέγα μέρος της 'Ασίας' και σένα τον ίδιο νίκησα στη μάχη.

Δέν έχεις λοιπόν δικαίωμα νά μου ζητήσεις τίποτα. Όμως αν έρθης έδω μόνος σου και πέσης στά πόδια μου και με παρακαλέσης θά σου δώσω τη μητέρα σου, τη γυναίκα σου και τὰ παιδιά σου, χωρίς καμιά πληρωμή. Γιατί δέν ξέρω μονάχα νά νικώ' ξέρω και νάμαι γενναϊόδωρος στους νικημένους. Σου δίνω τό λόγο μου πως μπόρεις νάρθης χωρίς κανένα κίνδυνο.

Κι' από τώρα, όταν μου γράφης, μην ξεχνάς πως γράφεις σ' ένα βασιλέα και μάλιστα στο βασιλέα σου!».

Αμα σφράγισε τό γράμμα αυτό με τη χρυσή βασιλική του σφραγίδα κάλεσε τον άγαπημένο του μουσικό τον Τέρπανδρο.

— Τέρπανδρε, του είπε, είμαι θυμωμένος, δέν μπορώ νά δαμάσω την όργη μου. Πάρε τη λύρα σου και παί-

ξε. 'Η μουσική μονάχα μπορεί νά γαληνέψη την καρδιά μου.

Κε φ. 44.

Ο Φίλιππος ο γιατρός κάθεται με τό γυιό του σ' ένα κήπο της 'Ανατολής και μιλούν γιά τη μακρινή πατρίδα. Τέλη πιά του καλοκαιριού και τὰ δέντρα είναι φορτωμένα καρπούς. Από πάνω τους, από μιά κληματαριά, κρέμονται μεγάλα μαύρα σταφύλια...

— Πόσο πλούσια είναι ή χώρα αυτή, είπε ο Φίλιππος. Πόσο όραία. Κι' όμως νοσταλγώ την πατρίδα. Τό μικρό φτωχικό σπιτάκι μας.

Ο Στέφανος δέ μίλησε. Δέν ήταν σύμφωνος με τον πατέρα του. Άγαπούσε κι' αυτός τό μικρό σπιτάκι τους, μά ποτέ δέ θά δέχονταν νά περάση τη ζωή του, άς ήταν κι' εύτυχισμένη, μέσα' στους τέσσερις στενούς τοίχους του. Τόν είχε συνεπάρει κι' αυτόν ή όρμη του 'Αλεξάνδρου.

— Δέ θές νά γυρίσουμε; ρώτησε ο Φίλιππος.

— Όχι, πατέρα! άποκρίθηκε ο Στέφανος με ήσυχη κι' άποφασισμένη φωνή. Συγγνώμέ με. 'Η γενεά μας λαχταρίζει μεγάλα έργα.

— Η εύτυχία βρίσκεται, μουρμούρισε ο Φίλιππος, στη γαλήνη του προγονικού σπιτιού. Δέν τό νοιώθεις;

— Ίσως, άποκρίθηκε ο Στέφανος. Μά τό άνώτατο αγαθό του ανθρώπου δέν είναι ή εύτυχία.

— Τι είναι λοιπόν;

— Νά θέσης ένα δύσκολο σκοπό στη ζωή σου και νά τον πραγματοποιήσης. Έσθ ο ίδιος δέν μου έλεγες πως δέν πρέπει ποτέ νάμαι εύχαριστημένος με τό ό,τι κάνω; Νά θέλω πάντα ν' ανέθω περισσότερο; Άκολουθώ τη συμβουλή σου.

Ο Φίλιππος σάπασε. "Ενοιωσε πως ο γυιός του είχε δίκιο. Μά ήταν νέος αυτός κι' είχε τη δύναμη ν' ακολουθήση μίαν επικίνδυνη ζωή. Αυτός δέν μπορούσε πιά. Οί νέοι πρέπει νάναι άπληστοι και νάχουν μεγάλες φιλοδοξίες γιά τό καλό της πατρίδας τους. Ν' αγαπούν τους κινδύνους.

— Υστερα από λίγη σιωπή είπε σιγά:

— Έχεις δίκιο, Στέφανε. Έγώ γέ-
ρασα.

Και σέ λίγο:

— Είδες τον 'Αλέξανδρο σήμερα;

— Όχι, άποκρίθηκε ο Στέφανος. Όλη νύχτα είχε συμβούλιο με τους στρατηγούς. Θά φύγουμε αύριο.

— Γιά πού;

— Γιά πού; Έκαμε ο Στέφανος. Μά γιά πιά μακριά, πατέρα!

— Όσοπότε;

— Ός νά τελειώση ο κόσμος, είπε σιγά ο Στέφανος.

— Κι' έπειτα;

— Δέν έχει έπειτα. Κάνουμε τό

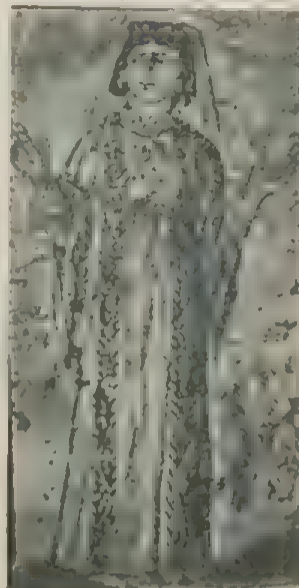
Ο 'Αλέξανδρος έλαβε μιά έπιστολή από το Δαρείο.

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ἀμύλλονται σὲ χάρι καὶ λεπτότητα—τὲς ὀνομαστὲς Ἀλεξανδρινεὶς ζωγραφίαι, ἕνα ἔλδος γοητευτικὸ πού στάθηκε ὑπέδειγμα στοὺς κατοπινούς καλοὺς Ἀσένους ποιητὲς, τὸν Ὁβίδιον τὸν Βιργίλιο, τὸν Τίβουλο, τὸν Προπέρτιο καὶ ὅλους τοὺς μέχρι σήμερα μιμητὲς του. Ἐπιοῦν δὲ κόμη τὴς φανταστικῆς, γεμάτης περίκομης ρητορείας διηγήσεις ἀπὸ ἐρωτικῆς περιπέτειας, ὅπως τὰ κατὰ Λευκίππην καὶ Κλειτοφάντα, τὰ πρῶτα αὐτὰ ἐρωτικά μυθιστορήματα, πού ἡ ἐπιτυχία τους ἐστάθηκε ἀπὸ τότε σταθερὰ καὶ διαρκής, καὶ συγχρόνως φιλοτεχνεῖ τὲς ἐπιτεχνεῖς ἐκείνες σύντομες διατυπώσεις, — αἰσθημάτων, σκιῶν ἢ ἐντυπώσεων — μὲ λίγους στίχους πού μάς ἔδωσαν μερικὰ ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα ἐπιγράμματα τῆς ἑλληνικῆς ἀνθολογίας, κομψὰ καὶ περίτεχνα ὅπως τάφαστα τεχνουργήματα τῆς ἀναγλυφικῆς, τῆς τορευτικῆς καὶ τῆς μεταλλουργίας τῆς, καθὼς καὶ πολλὰς ἄλλας μορφὰς πρωτότυπες, καλλιτεχνικὰς καὶ λογοτεχνικὰς, πού ᾄδουν τὸν ὀρίζοντα τῆς τέχνης καὶ ἀνέβλιναν ἐξόρτια τῆς λιωφόρου πρὸς τὴν νεώτερη. Χαρακτηριστικὸ τοῦ καιροῦ τούτου ἐπίσης εἶναι ἡ πολυμαθεία, πού τῇ γεννοῦν οἱ ποικίλες ἀνάγκες τῆς

ἐποχῆς, καὶ ποῦ προέρχεται τόσο
ἀπὸ τῆ διευρύνει τοῦ ἑλληνικοῦ
πνευματικοῦ περιβάλλοντος, ποῦ
ἐπιβάλλει τὴ διαδοῆς τῶν κλασ-

Απομύνη Συριακής τέχνης.

σικῶν λογοτεχνημάτων με ἑρμηνευτικά σχόλια καὶ διασαφήσεις. ὥστε νὰ διευκολύνονται ἡ κατανόησι τοὺς ἀπὸ τοὺς μιζολλήτες.

δου και από τη διάδοσι των νέων γνώσεων, που προσκτηθήκαν κι έγιναν αθήμα κοινό, με την έπινοήσια των διαφορών λαών, που διευκόλυνε τους έριμνητές και μελετητές των άθροισμών και της φύσεως των στερεώσεων περιλαμβρό το μέγρο που τότε άνεγέρθηκε, της φιλολογικής, της φυσικής, μαθηματικής και γεωγραφικής έπιστημής. Οι καινοτομίες αυτές κι' οι κατακτήσεις που κατά τους τρείς τούτους π, Χ, αιώνας έπετύχθηκαν σημειώνουν ένα ιστορικό σταθμό εις τόν πνευματικό βίο της ανθρωπότητας, και άνωδεικνύουν μεγάλη την περίοδο τούτη του Έλληνισμού που εις έπίτελει. Δέν μπορεί λοιπόν και ή βαθιά τούτη άλλωις και ή τροπή της τέχνης που συντελέστηκε κυρίως στην κοσμοπολιτική 'Αλεξάνδρεια, άλλωις που άνατοκρινόντα στα αίσθηματα της διευρύνεισης πολιτισμένης ανθρωπότητας, και άπορεύει από τη φύσι της να εύχρησίστη τόν άνθρωπο γενικά, κάθε χώρας και οινωθήτοτε αιώνα να χαρακτηρισθ ή κατάπτωσις και παρακμή. Είναι άπλως έξελίξεις της προηγούμενης. Κι' είναι πραγματικά μέγας και δημιουργικός ή πολιτισμός τούτος που την έξέρεψε, πολιτισμός που έμφανίζει νέες μορφές, που άναπτύσσει νέους χαρακτήρες και προσκομίζει νέα καλλιτεχνικά στοιχεία που άδιοχετευθούν άργότερα στη βυζαντινή και άπ' αυτή εις τη νέω-τερη τέχνη.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

«Άλλη τούτη γενιά, ψιθύρισε μέσα του ο Φίλιππος. Δέ χορταίνει. Δέ φοβάται. Τραβάει μπροστά και δέν τρέμει τὸ θάνατο».

—Ὁ Ἀλέξανδρος, εἶπε, κουράζεται
πολύ. Πρέπει νά τόν προσέχω. Χτές
βράδυ εἶχε λίγο πυρετό. Πάω νά δῶ
πῶς εἶναι.

— Έχει πάντα πυρετό, είπε ο Στέφανος γελώντας. Μην ανησυχείς, πατέρα. Το αίμα του βράζει. Κυκλοφορεί πιο γρήγορα από το δικό μας.

— Σήμερα, είπε, περιμένουμε απεσταλμένους από τις διάφορες πολιτείες της Συρίας. Ο βασιλιάς θέλει να εξακολουθήσει το δρόμο του γιατί, λό γι αλό και να φτάσει στην Αίγυπτο. Μήπως στις διάφορες πολιτείες που θα περάσει να του ανοίξουν τις πόρτες. Να δούμε τι απάντησι θα του δώσουν.

Πατέρας καὶ γιὸς κίνησαν πρὸς τὸ παλάτι. Ὁ Φίλιππος μῆκε μέσα νὰ δῇ τὸν Ἀλέξανδρο πῶς εἶναι κι' ὁ Στέφανος ἔμεινε ἀπέξω.

Οἱ δύο φίλοι του, ὁ Λεωνίδας κι' ὁ Ἑρμόλαος, τὸν ζύγωσαν.

— Λοιπόν, τὸν ρώτησαν, πότε φεύγουμε;

— Έδω θά σαπίσουμε! εἶπε ὁ Ἐρμύλαος. Ἀνέθηκε σήμερα τὸ πρωὶ σ' ἓνα λόφο κι εἶδα. Ἀπέραντη ἀπλώνεται ἡ ἀγνωστή στεριά μπροστά μας. Γιατὶ δὲν πᾶμε;

Δυὸ σεβάσμιοι γέροι, ντυμένοι με
πλούσιους χιτῶνες, φάνηκαν. Πίσω
τους πλῆθος δοῦλοι φορτωμένοι με
δῶρα.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη πρόβαινε στὸ κα-
τώφλι ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὸ γιατρό
του τὸ Φίλιππο.

Οι γερόντοι σήκωσαν με υπερήφηση
ἀξιοπρέπεια τὰ χέρια.

— Χαῖρε, ὦ βασιλιᾷ Ἀλέξανδρε!
εἶπαν. Εἴμαστε ἀποσταλμένοι ἀπὸ τῆς
πλούσια πόλι τῆς Τύρου.

— Τί απάντησι μοῦ φέρνετε; ρώτησε ἀνυπόμονα ὁ Ἀλέξανδρος. Εἰρήνη ἢ πόλεμος;

— Ἐοὺ θὰ διαλέξης, βασιλιᾷ μου.
Καὶ πρῶτα - πρῶτα ἡ πόλι Τύρος σοῦ
στέλνει τὸ χρυσὸ τοῦτο στεφάνι γιὰ
τὰ μαλλιά σου. Κι' οἱ δοῦλοι τοῦτοι
σοῦ κουβαλοῦν πλοῦσια δῶρα.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπάντησι, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἔθεσα στοὺς ἀρχόντους τῆς Τύρου τοῦτο τὸ ἐρώτημα: Θέλω νὰ μὲν σὴν πολιτεία σας, νὰ προσ-

φέρω θυσία στο θεό σας το Μελκάιρ;
 με αφήνετε; Ναι ή όχι;

Ὁ γεροντότερος ἀποκρίθηκε:

— Κανένας ξένος κατακτητής δεν
μπήκε ποτέ στην πόλι μας. Δεν αφή-
καται του, Περσες...

May 1885

Οὕτως ἐστὶν ἡ ἀποκρίσις τοῦ ἁγίου πνεύματος.

«Δεν είναι ο δὲ καταγμένος. Ὁ
Θεὸς σας Μιχαὴλ τίνα, ὁ δὲ εἰς
ἐμὴν, ὁ Ἑβραῖος. Ὁ Ἑβραῖος, ἔ-
στιν ὁ πατήρ τοῦ κλάδου τοῦ σπυ-
ριτοῦ μου, πρόγονός μου. Εἶμαι Ἑβ-
ραϊκῆς καὶ θέλω νὰ προσφέρω θυσία
σὲ εὐ. πρόγονό μου»

Σαν ζωντανή την όλοιο, απο-
 θηκαν πάλι οι παλιές, όπως, θύ-
 ζει μέσα στην πόλιν, στο βλάντο
 ή τους θύα, τα βλάντο, τις Δε
 θύα, τα βλάντο, τις Δε

ομοῦ τα περιφρανα λόγια τῶν γερω-
των. ἤξερε πὼς ἡ πολιτεία τους ἦ-
ταν παντοδύναμη. Ἦταν χτισμένη οὐ-
κὲν ἐν ἡσυχίᾳ διπλὰ στὴ στεριά καὶ ὅποι-
ος ἤθελε νὰ τὴν πάρῃ ἔπρεπε νὰ ἔχη
τοσοῦτο πλοῦς καὶ ἀνάστασις ὥστε
νὰ τοῦτο ὁ σῶμας τῆς Π. Π. νὰ παρῇ
ἐκ τῆς βοήθησός καὶ ὁ Ἀλέξανδρος κιν-
δύνους νὰ νικήθῃ.

—“Οτι θέλεις σοῦ τὸ παραχωροῦ-
με, ὦ βασιλεῦ, ἐξακολούθησαν οἱ πρέ-
σβεις. Ἐνα μονάχα δὲ σοῦ παραχω-
ροῦμε: τὴ λευτεριά μας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΣΕΛΛΕΥ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ

‘Ο Σέλλεϋ ήτο κατ’ έξοχὴν ποιητής. Μὲ μίαν ἀνωτέραν πανελευθέραν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς, εἶχεν ἀνεβῆ εἰς σφαίρας πνευματικῆς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ τὴν θέαν τοῦ ὀριζήσαντος τῆς αἰωνιότητος. Εἶχεν ἐγγίσει τόσον εἰς τὰ «ἀρχέτυπα», ὥστε τὸ κάθε τι, κάθε γεγονός, ἀπαιτοῦσε δι’ αὐτὸν τὴν ἱεροπρεπὴ σημασίαν μιᾶς ἐκδηλώσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Εἶχε δυνατὰ φτερά αἵτου, ἱκανὰ νὰ τὸν κρατοῦν εἰς ὕψη παρθένα, ἀπὸ τὰ ὁποία, ὅπως ὁ βασιλεὺς τῶν φτερωτῶν, ἠτένιζε τὸν ἥλιον χαρὶς νὰ θαυβῶνται. Δι’ αὐτὸ τὸ θέαμα τῆς Ἑλλάδος, ποῦ ἀνέλαμψαν ἀνίσαν ἀγῶνα διὰ ν’ ἀποκτήσῃ ἐλευθέραν ὑπαρξίν — ὅρον πρωταρχικὸν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ κάθε ἐθνικῆς ὁλότητος καὶ διὰ τὴν ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς τῆς πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα — τοῦ ἐφάνη ὡς ἓνα μεγάλο ἀνθρώπινο γεγονός.

Εὐρίσκετο τὸ 1821 εἰς τὴν Πίζα τῆς Ἰταλίας, ὅπου γνώρισε πολλοὺς Φαιαριώτες. ‘Ο Μαυροκορδάτος τοῦ μιλοῦσε συχνὰ μὲ θέρμην διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἠσθάνετο ἀγαλλίασιν. Τὴν πρώτῃν Ἀπριλίου — γράφει ἡ σύζυγος τοῦ ποιητοῦ — ἦλθεν ὁ Μαυροκορδάτος καὶ τοῦ ἔφερε προκήρυξιν τοῦ ἐξαδέλφου τοῦ Ὑψηλάντου καὶ ἀκτινοβολῶν ἀπὸ ἐνθουσιασμοῦ καὶ χαρᾶν, ἐδήλωσεν ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ Ἑλλὰς θὰ εἶναι ἐλευθέρα. ‘Ο Σέλλεϋ συνειννήθη βαθύτατα καὶ ἔγραψε πρὸ δράμα τοῦ «Ἑλλάς» εἰς μίαν στιγμὴν ἐνθουσιασμοῦ. Μερικὰ ἀποσπάσματα ἔχουν ὡς ἐξῆς:

«Κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ κόσμου χαρᾶν, τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ξεδίπλωσε μεγαλόπρεπα τὴν σημαίν τῆς Ἑλευθερίας ἀπάνω ἀπὸ τὸ χάος. Καὶ οἱ συμμοριταὶ τῆς πνευματικῆς ἀναρχίας ἐσκορπίσθησαν ὡς ὅταν οὐρανὸς τρομαγμένων γυπαετῶν ἀπὸ τ’ Ἰμαῶν, ὅταν κατασειρῇ ὁ σεισμὸς τὰ θεμέλιά του. Κι’ ἔτσι, ἀπὸ τὴν τρικυμισμένην αὐγὴν τοῦ χρόνου ἀνέλαμψεν ἡ παντοδυναμία τῆς Ἑλευθερίας. Αἱ Θερμοπόλαι καὶ ὁ Μαραθῶν, ὡς ἂν βουνά, εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὁποίων ἀναθρώσκει πυρὰ, ἄρπαξαν ἀπὸ τὴν πηγὴν τῆς τῆ φωτιάς. Ἡ περὶ τὴν Νίκην ἐστάθη γιὰ μίαν στιγμὴν εἰς τοὺς Φιλίππους, ὡς ἂν αἰετὸς εἰς τὸ χεῖλος ἀκρωτηρίου ὕψηλόν. ... Ἐπειτα ἐπῆλθεν ἡ νύχτα καί, ὡς ἂν μεσ’ ἀπὸ τὰ σκότη, ξαναρχίζοντας τὸ παντοδύναμον πέταγμα τῆς Ἑλευθερίας ἦλθε γοργῇ ἀπὸ τὴν δύσιν, ἀντίθετα πρὸς τὴν κίνησιν τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Μοίρας. Δεύτερος ἥλιος ἀνέτειλε, φλογερός, διὰ νὰ καύσῃ, ν’ ἀναζωογονήσῃ, νὰ φωτίσῃ. Ἀπὸ τὴν μακρινὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ Ἀτλαντικοῦ αἱ νέαι ἀκτίνες τοῦ ἔδιωξαν τὰς σκιὰς καὶ τὰ δειρά. Ἡ Γαλλία μὲ δλους τοὺς αἱματηροὺς ἀτμούς τῆς, τὸν ἔκρυπεν. Ἀλλὰ δὲν τὸν ἔσθλασε. Καὶ μέσα ἀπὸ

τὰ σύννεφα τρεῖς καὶ πάλιν τὰς ἀκτίνες τοῦ ἀπὸ τὴν ἀκροτάτην Γερμανίαν, ὡς τὴν Ἰσπανίαν. Ὡς ἂν αἰετὸς, θρεμμένος μὲ τὸ πρωῒνὸ φῶς, ποῦ περιφρονεῖ τὰ ἄγρια προμηνύματα τῆς καταιγίδος ὅταν ἀναζητῇ τὴν φωλεάν του, ποῦ αἰωρεῖται εἰς τοὺς κεδροσκέπαστους βράχους τοῦ βουνοῦ καὶ τὰ ἀητόπουλα περιμένουν ἀνυπόμονα ν’ ἀκούσουν τὸ κλάγγισμα τῶν μεγάλων τοῦ πτερῶν εἰς τὸν αἶρα, διότι πεινοῦν, ἔτσι ξαναγυρίζει τώρα ἡ ἔλευθερία εἰς δ,τι ἀπέμεινεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἔλευθερία ἄς ἀφήνῃ ἐκεῖ ὅπου πετᾷ μίαν ἔρημον ἢ ἕναν παράδοσον, οἱ ὠραῖοι καὶ οἱ ἀνδρείοι

‘Ο Σέλλεϋ

ἄς μοιρασθοῦν τὴν δόξαν τῆς ἡ ἄς εὕρουν τὸν θάνατον.

— Μὲ τὰ δῶρα τῆς χαρᾶς ἡ Ἑλλὰς ἔστρωσε τὸ λίκνον σου.

— Μὲ τὰ δάκρυα τῆς λύπης ἡ Ἑλλὰς ἔρραντισε τὸ σάβανόν σου.

— Μὲ τὴν θλίψιν τοῦ ὄρφανου ἀκολούθησε τὴν σορόν σου — διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

— Καὶ εἰς τὴν ἀνάστασιν σου ἐμφανίζεται καὶ πάλιν ὑπέρροχος ὅπως ἐσὺ.

— Ἄν ὁ οὐρανὸς σὲ ξαναπάρῃ εἰς τὴν ἀγκαλιά του, εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ πνεῦμα τῆς θ’ ἀνεβῇ.

— Ἄν ἡ κόλασις ἤθελε σ’ ἐνταφιάσει, εἰς τὴν κόλασιν θὰ ἐκλιναν αἱ ὕψηλαί τῆς καρδίας.

— Ἄς γίνουν αἱ δόξαι τῆς κοινοῦτός! Ἐνα δνομα καὶ ἓνα ἔθνος ἄς λημονηθῇ ὡς ἔλευθερία μαζί σου.

Καὶ ἔπειτα τὸ ὕψηλότερον ἴσως μέγας τῶν χορικῶν τοῦ δράματος:

‘Ημιχόριον Β’.

Γενηθῆτω φῶς! Εἶπεν ἡ ἔλευθερία, Καί, ὅπως ὁ ἥλιος ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ [πόντου, Ἀνέτειλαν αἱ Ἀθῆναι! Τριγύρω των ἐγεννήθησαν Κι’ ἔλαμψαν, ὡς ἂν τὰ βουνά τῆς αὐ- [γῆς,

Δοξασμέναι πολιτεῖαι — καὶ εἶναι αὐ- [ταὶ τώρα τέφρα, ἐρείπια, λήθη;

‘Ημιχόριον Β’.

‘Όπου αἱ Θερμοπόλαι καὶ ὁ Ἀσωπὸς [κατέπιαν τὴν Περσίαν, ἀφρίζει ἀκόμη ἡ ἄμμος ἦλθε κατόπιν κατακλυσμὸς ἐπὶ κατα- [κλυσμοῦ:

‘Η διχόνοια, ὁ Μακεδὼν καὶ ἡ Ρώμη καὶ ἐπὶ τέλους ἐσὺ!

‘Ημιχόριον Α’.

Ναοὶ καὶ Πύργοι. Φρούρια καὶ ὀχυρά, καὶ ὅσοι ἔζησαν καὶ ἐπέθαναν ἐκεῖ μέσα ἦσαν δικὰ σου καὶ μπορεῖ νὰ εἶναι δικὰ σου καὶ πρέπει νὰ φθοροῦν. Ἡ Ἑλλὰς δμως καὶ τὰ θεμέλιά της εἶναι κτισμένα κάτω ἀπὸ τὴν παλirroσια τοῦ πολέμου, ριζωμένα στερεὰ εἰς τὴν κροσταλλίνην θάλασσαν τῆς σκέψεως καὶ τῆς αἰωνιότητός της, οἱ πολῖται της, πνεύματα αὐτοκρατορικά, κυβερνοῦν τὸ παρὸν καὶ τὸ παρελθόν καὶ εἰς δ,τι ἔχει κληρονομήσει ἡ ἀνθρωπότης ἡ σφραγὶς των ἔχει τεθῇ.

‘Η Ἑλλὰς, ποῦ ἦτο νεκρά, ἀνεστήθη. Ξαναρχίζει τώρα ἡ μεγάλη τοῦ κόσμου ἐποχή, ξαναρχίζουν τὰ χρόνια τὰ χρυσά. Ἡ γῆ ὡς ἂν φίδι, ἀλλάζει τὸ χεῖμωνιτικὸν τῆς περιβλήμα. Ὁ οὐρανὸς χαμογελά καὶ πιστεῖς καὶ βασιλεῖς μοιάζουν τώρα ὡς ἂν ἐρείπια εἰς ἓνα δειρὸ ποῦ διαλύεται.

Μιά λαμπρότερα Ἑλλὰς πυργώνει τώρα τὰ βουνά της, ἀπὸ κύματα πολὺ γαληνότερα, ἕνας νέος Πηνελόιδος ἀναβλύζει χαρωπὰ ἀπὸ τὰς πηγὰς του, εἰς τὰς ὁποίας καθρεπτίζεται τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς. Δροσερώτερα Τέμπη ἀνθίζουν καὶ εἰς τὴν ἀγκαλιά φωτεινότερον πέλαγος, νέαι Κυκλάδες λικνίζονται ἀπαλά.

Σχίζει τὸν πόντον μιά νέα Ἀργώ, ξεκινημένη διὰ νεώτερον γέρας, ἕνας ἄλλος Ὀρφεὺς ξανατραγουδεῖ καὶ ἀγαπᾷ καὶ θρηνεῖ καὶ πεθαίνει, ἕνας νέος Ὀδυσσεὺς ξαναφίνει τὴν Καλυψὼ διὰ τὴν γενέθλιον ἀκτὴν του.

Νέαι Ἀθῆναι θὰ γεννηθοῦν καὶ εἰς τοὺς μακρινούς μέλλοντας αἰῶνας θὰ κληροδοτήσουν, ὅπως ἡ δύσις τοῦ ἡλίου φλογίζει τὸν οὐρανόν, τὴν λάμψιν τῆς νεότητός των καὶ θ’ ἀφήσουν ἔαν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσῃ κατὶ τόσον λαμπρόν — δ,τι ἡ γῆ μπορεῖ νὰ δεχθῇ καὶ ὁ οὐρανὸς νὰ χαρίσῃ.

‘Η νέα Ἑλλὰς, ποῦ ὠραματίσθη ὁ ποιητὴς μὲ τὴν ἀληθινὴν δημιουργικὴν του διαίσθησιν, ἔχει ὕψηλὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξέφωσιν τῆς ἀνθρωπότητος σήμερα πρὸς πολὺ ἀπὸ καθε ἄλλῃ ἐποχῇ.

Γ. Π. ΜΠ.

Ψηλά, από τὰ δυνατὰ τείχη τῶν Πατρῶν, τῆς πλούσιας πρωτεύουσας τῆς Ἀχαΐας καὶ ὅλου τοῦ Μωρηῆ, οἱ βιγλάτορες ἀντίκρυσαν τὸν συρφετὸ τῶν Σλαύων, ποὺ ὅσο κι' ἂν κατοικοῦσαν χρόνια τώρα στὶς ἑλληνικὲς χώρες ἔμεναν πάντα ἐχθρικοὶ καὶ ἔνοι στὴ μεγάλη αὐτοκρατορία.

Εἶχαν πληροφορηθῇ πῶς οἱ Μαυριτανοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶχαν ἐπιδράμει στὰ παράλια, καὶ ἐκεῖνοι πάντοτε πρόθυμοι σὲ ἀνταρσία εἶχαν ξεσηκωθῇ σ' ἐπανάστασι καὶ εἶχαν κατεβῇ ὀρμητικοὶ σὲν χεῖμαρρος στὶς πλούσιες πεδιάδες τῆς Ἀχαΐας καταστρέφοντας καὶ ἀφανίζοντας κάθε τι σὸ διάβα τους. Ἐπειτα συννενοημένοι μὲ τοὺς Μαυριτανοὺς ὤρμησαν στὴν Πάτρα, τὴν ἑακουστὴ γιὰ τὰ μεταξωτὰ καὶ τὰ κρασιὰ τῆς.

Μὰ οἱ Πατρινοὶ εἶχον εἰδοποιηθῇ ἐγκαίρως γιὰ τὴν ἐπανάστασι τῶν Σλαύων. Οἱ χωρικοὶ ποῦχαν δὴ ν' ἀρπάζωνται οἱ σοδεῖς τους καὶ νὰ καίωται τὰ σπῆτια τους, εἶχαν τρέξει περίτρομοι στὴ μητρόπολι τῆς Πελοποννήσου ζητώντας προστασία, καὶ ἡ μικρὴ φρουρὰ τῶν Πατρῶν ἔσπευσε ἀμέσως νὰ κλείσῃ τίς πόρτες καὶ νὰ ὀχυρωθῇ μέσα στὴν πόλι.

Οἱ Σλαῦοι, ποὺ προχωροῦσαν ἔως τώρα ἀνεμπόδιστα, μαζεύοντας παντοῦ λάφυρα, βρέθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ μπροστὰ σὲ πόλι δυνατὴ, ὀχυρωμένη, ἀποφασισμένη νὰ πολεμήσῃ, καὶ μανιασμένοι ρίχτηκαν στὴ διαρπαγὴ τῆς ὑπαίθρου. Ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος ἦταν μακριὰ καὶ ἡ ἀπότομη αἵθησι τῶν Βουλγάρων, ποῦχαν ἀποκτήσει κινούργια δύναμι ἀφ' ὅτου βασιλεὺς ὁ Κρούμμος, ἔδινε θάρρος στοὺς ἐπιδρομεῖς.

Συγχρόνως σὸ λιμάνι τῶν Πατρῶν φάνηκαν τὰ Μαυριτανικὰ καράβια ἔτοιμα νὰ κόψουν κάθε ἐπικοινωνία

μὲ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ πόλις ἦταν στενὰ πολιορκημένη καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ὅτι ἡ ξαφνικὴ ἐπιδρομὴ εἶχε βρῇ ὕλικά ἀπροετοίμαστους τοὺς Πατρινούς. Τὰ τρόφιμα ἦταν λιγοστά... τὸ νερὸ σπάνιζε... ἡ φρουρὰ ἦταν ἀσήμαντη.

Μὰ τὸ θάρρος καὶ ἡ ἀποφασιστικότης τῶν κατοίκων δὲν εἶχαν ὄρια. Στὴν ψυχὴ τῶν φιλειργνηκῶν αὐτῶν ἀσπῶν, τῆς πρὸ βιομηχανικῆς πόλεως τῆς αὐτοκρατορίας, ἔμπνοῦσαν, μονομιάς, ἀδάμαστες πολεμικὲς ὁρμές καὶ κάθε πολίτης μεταμορφωνόταν σὲ μαχητὴ γεμᾶτο θάρρος. Πλούσιοι καὶ φτωχοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἦταν ἀποφασισμένοι νὰ ἀντισταθῶν ὡς τὴν τελευταία πνοή τους, στοὺς βαρβάρους.

Κλεισμένοι στὰ κάστρα τους πολέμοῦσαν ἀπεγνωσμένα μὲ λύσσα, καὶ καθένας ἀπ' τοὺς θαρραλέους αὐτοὺς ἀνθρώπους ἀντιμετώπιζε δεκάδες ἐχθρῶν. Μὰ τὰ τρόφιμα ὅλο καὶ λιγότευαν καὶ τὸ νερὸ γίνονταν ὄλο καὶ πρὸ σπάνιο.

— Ἀγίε Ἀνδρέα λυτήσου μας καὶ λύτρωσέ μας, ψιθύριζαν μικροὶ μεγάλοι. Ἀπὸ τίς πρῶτες ἡδὴ μέρες τῆς πολιορκίας εἶχαν στελεῖαι μυστικὰ ἀγγελιαφόροι σὸν στρατηγὸ τῆς Κορίνθου, ποὺ διέθετε τὴ μεγαλειότερη φρουρὰ τῆς Πελοποννήσου, ζητώντας βοήθεια, καὶ ἐκεῖνος εἶχε ὑποσχεθῇ π' ἂν ἔρχόταν...

Μὰ... οἱ ἑβδομάδες περνοῦσαν καὶ βοήθεια δὲν φαινόταν ἀπὸ πουθενά. Τὸ κρέας εἶχε γίνῃ δυσεύρετο... τὰ λαχανικὰ ἐπίσης... καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἡ ἀγρία δίψα ἀπειλοῦσε τὴν πόλι.

Οἱ προεστοὶ συσκέφθηκαν καὶ πάλι. Τί ἔπρεπε νὰ γίνη;

Πολλῶν τὸ θάρρος εἶχε ἀρχίσει νὰ λυγίξῃ καὶ τόλμησαν μάλιστα νὰ μι-

λήσουν γιὰ παράδοσι. Μὰ οἱ περισσότε-

ροι ἔμεναν ἀσπῶν καὶ

ἐπεὶ οἱ περισσότεροι

ἦσαν ἀσπῶν καὶ

ἐπεὶ οἱ περισσότεροι

ἦσαν ἀσπῶν καὶ

ἐπεὶ οἱ περισσότεροι

ἦσαν ἀσπῶν καὶ

ἐπεὶ οἱ περισσότεροι

ἦσαν ἀσπῶν καὶ

ἐπεὶ οἱ περισσότεροι

ἦσαν ἀσπῶν καὶ

ἐπεὶ οἱ περισσότεροι

ἦσαν ἀσπῶν καὶ

εἶχε φτάσει πιά τοῦ λυτρωμοῦ ἡ ὥρα

Μὰ ἀλλοίμονο! ὁ κάμπος ὅλος, ὅσο μακριὰ κι' ἂν ἔφθανε τὸ μάτι, φαινόταν ἔρημος. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀτακτα στίφη τῶν βαρβάρων ποὺ κύκλωναν τὴν πλούσια πολιτεία τοῦ Πρωτοκλήτου, ἄλλα στρατεύματα δὲν φαινόντουσαν πουθενά. Τὰ μάτια τοῦ σκοποῦ δάκρυσαν ἀπ' τὴν ἔντασι! Ἄδικα ἔψαχνε νὰ δῇ ἐκεῖνο ποὺ μὲ τόση λαχτάρα περιμέναν οἱ συμπολίτες του. Τίποτε! Δὲν φαινόταν τίποτε!...

Μὲ τὴν ἀπελπίσια στὴν καρδιά σήκωσε ψηλά τὴ λευκὴ σημαία — σημαδι πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένουν βοήθεια.

— Ἀχ! Ἀγίε Ἀνδρέα, μουρμούρισε θλιμμένα, μᾶς ἐγκατέλειψες καὶ σὺ καὶ δὲν μᾶς προστατεύεις πιά!

Τὴν ἴδια στιγμή τοῦ φάνηκε πῶς κάποιον χέρι τὸν ἔσπρωξε δυνατὰ. Γλιότρησε, ἔπεσε καὶ ἡ σημαία ἔξφυγε ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ κυλίσθηκε σ' ἓνα βάραθρο.

Πάνω ἀπ' τὰ τείχη περιμέναν μ' ἀγωνία τὸ σημαδι τοῦ ἀπεσταλμένου τους. Εἶδαν τὴν λευκὴ σημαία νὰ ὑψώνεται καὶ περιμέναν μὲ καρδιά σφιγμένη. Ἐπειτα, μονομιάς τὴν εἶδαν νὰ χαμηλώνῃ καὶ νὰ ἐξαφανίζεται.

Ὅλοι σκιρτήσανε ἀπὸ χαρὰ. Ἡ σημαία εἶχε χαμηλώσει, ἄρα ὁ στρατηγὸς ἔρχόταν.

— Ἐρχεται βοήθεια!

— Ἐρχεται ὁ στρατηγὸς μὲ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς!

— Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας μᾶς λυτήθηκε.

Καὶ πράγματι τὴν ἴδια στιγμή εἶδαν νὰ κατεβαίνει ἀπ' τὸ βουνὸ ἓνας καθάλλαρης πάνω σὲ ἄσπρο περήφανο ἄλογο, τὰ πέταλά του σπθίζαν πάνω στὰ χαλκίκα καὶ ὑπέθσαν πῶς ἦταν κάποιος ἀγγελιαφόρος τοῦ στρατηγοῦ τῆς Κορίνθου. Ἐνα ἀπέραντο κύμα θάρρους τοὺς πλημμύρισε καὶ ἀπεφάσαν νὰ ὀρμήσουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ νὰ τοὺς βάλουν ἀνάμεσα σὲ δυὸ πυρὰ.

Ἀνοῖξαν διάπλατες τίς πύλες τῶν τειχῶν, οἱ σάλπιγγες σήμαναν ἔφοδο καὶ συνεπαρμένοι ἀπὸ ἐιθουσιασμοὺς ρίχτηκαν πάνω στοὺς πολιορκητὲς ποὺ δὲν μπορούσαν νὰ προβλέψουν μιά τέτοια τοληρὴ ἐξοδο.

— Ἀγίε Ἀνδρέα βοήθα! κραύγαζαν οἱ Πατρινοί.

Καὶ ὁ καθάλλαρης μὲ τ' ἄσπρο αἶτι ποὺ λίγο πρὶν εἶχε φανῇ πάνω στὸ βουνὸ φάνηκε τώρα νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ στρατόπεδο τῶν Σλαύων.

Ξαφνικὰ μιά μυριάστια λαχὴ βγήκε ἀπ' τὰ χεῖλη τῶν πολιορκουμένων:

— Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας πολεμᾷ μαζί...

Κι' ἡ πεποίθησις αὐτὴ ἑκατονταπλασίασε τὰς δυνάμεις τους καὶ ἔκανε τὰ χέρια τους χαλύδωνα.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1600)

Εἶδαν νὰ κατεβαίνει ἀπ' τὸ βουνὸ ἓνας καθάλλαρης...

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΗΣ

Διηγούνται διά τούς Λαγκαδινούς μαστόρους αυτό τὸ ἀνεκδοτόν:

«Ἐτρώγαν τὰ πράσσα καὶ ἔδιναν εἰς τούς μαθητευομένους τὰ φύλλα.

Κάποτε ἕνας μαθητευόμενος ἐτόλμησε νὰ παραποιήσῃ

— «Ὅλο τὰ φύλλα θὰ τρώω μαστορή;

— Θὰ φῆς πολλὰ πρᾶσοφύλλα ἀκόμη, παιδί μου, ὥς νὰ γίνῃς τεχνίτης, τοῦ εἶπεν ὁ μαστορής.

Ἐκλήρᾳ ἦτο ἡ ζωὴ τῶν μικρῶν μαθητευομένων ἄλλοτε. Ἦγωνίζοντο πολὺ ὥς νὰ γίνον τεχνίται. Καὶ ἐπειδὴ καὶ οἱ μαστοροὶ ἦσαν λιτοδίαιτοι καὶ ἐτρίφοντο συνήθως μὲ πρᾶσσα ἢ κρεμμύδια ἢ σκόρδα, οἱ μαθητευόμενοι ἔτρώγαν τὰ φύλλα, ἐνῷ οἱ καρδιές καὶ τὰ κεφάλια ἦσαν προωρισμένα διὰ τούς μαστόρους.

«Ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα ἔχουν τούς μαθητευομένους των. Τὸ γιγύρι τῆς Ἀρτας, τὸ περιφημο, ἐκτίσθη, σύμφωνα μὲ τὸ δημοτικὸ ποίημα, ἀπὸ σαράντα μαστοροῦλα, ἔξηταβὺδ μαστόρους καὶ ἓνα πρωτομάστορη.

«Σαράντα μαστοροῦλα καὶ ἔξηταβὺδ μαστοροὶ γιγύρι θεμελιώσανε στῆς Ἀρτας τὸ ποτάμι.

Λέγονται, κατὰ ἐπαγγέλματα, οἱ μαθητευόμενοι, μαστοροῦλα, μαθηταί, δόκιμοι, παραγυιοί, ψυχουιοί, παῖδις, βοηθοί. Ἐχουν ὅμως καὶ μερικά παραδοξὰ διόματα. Οἱ μικροὶ ὑπαλλήλοι τῶν παντοπωλείων διαμαζόνται μπακαλόγατοι. Οἱ μαθητευόμενοι ταῦται μοῦσαι ἢ ναυτοπαῖδες ἢ ἀπλῶς παῖδες. Οἱ μικροὶ ὑπαλλήλοι τῶν κέντρων ἀναψυχῆς «παῖδις». Ὁ πελάτης παραγγέλλει:

— Παιδί, ἓνα βαρὺ γλυκόν.

— Ἀμέσσοι!

«Ἀμέσσοι» σημαίνει ἀμέσως. Μία ἀπὸ τὰς πρώτας ὑποχρεώσεις τοῦ μαθητευομένου εἶναι νὰ συνιθίσῃ εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς φωνῆς του. Πρέπει νὰ φωνάζῃ τὰ παραγγέλματα κατὰ μουσικὸν τρόπον καὶ νὰ τρώγῃ ἄλλοτε τὰ φωνήεντα προσθέτων εὐήχησιν σύμφωνα καὶ παρατείνων τὴν προσφορὰν τοῦ σίγματος ἰδίως καὶ τοῦ ρο καὶ ἄλλοτε νὰ παρατείνῃ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, τρώγων ὁλόκληρον τὴν ἄλλην λέξιν.

«Ἐνα λοιπὸν ἀπὸ τὰ κυριώτερα προσόντα τοῦ μαθητευομένου εἰς τὰ ἐπαγγέλματα ποὺ διαλαλεῖται τὸ ἐμπόριμα ἢ ἡ παραγγελία τοῦ πελάτου εἶναι ἡ εὐήχος καὶ παραποιημένη φωνή. Μουσικώτεροι δὲ φαίνεται δεῖ εἶναι οἱ μικροὶ βοηθοὶ τῶν πλανο-

διων μαϊνάδων. Τὰ παῖδις αὐτὰ κελαιοῦν σάν κοτούφια, ἐπαναλαμβάνοντα εἰς ὀξύτερον τόνον τὰ βραχνὰ διαλαλήματα τῶν μεγάλων καὶ γίνετα ἕνα εἶδος συναυλίας.

Οἱ μαθητευόμενοι μα-σῆδες εἶναι συνήθως παῖδις τῶν μανάδων ἢ μικρότεροι ἀδελφοί. Ὁδηγοῦν τὴν σούστα ἢ τοὶ γάιδαρο, βοηθοῦν εἰς τὸ φορτίωμα καὶ τὸ ξεφορτίωμα τῶν λαχανικῶν καὶ τῶν φρούτων, κυρίως ὅμως κελαιοῦν σάν κοτούφια. Οἱ μικροὶ λαχανοπώλαι καὶ ὠρωτοῦλαι λέγονται «μεισάσκια». Εἰς τὰ χωριά ὀνομαζοῦνται «περιδο-λαρόπουλα». Γίατι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ περιδολαρηδες φέρουν τὰ τροφίμα των εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ πωλοῦν.

Οἱ μαθητευόμενοι σπογγαλιεῖς ποὺ πηγαίζουν μὲ τὰ σπογγαλι-

όμενοι σπογγαλιεῖς εἶναι ἀληθινοὶ ἥρωες καὶ ἀς λέγωνται εἰς τὴν σπογγαλιετικὴν γλῶσσαν «ἀτζαμήδες», δηλαδὴ ἀνιπιτηδιοί.

Εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν οἱ μικροὶ ὠτηρέται λέγονται καὶ «χουσεμειάρηδες». Γενικῶς ὅμως ἐπικρατοῦν τὰ διόματα «ψυχουιοῦς», «παραγυιοῦς», «ψυχουαῖδις». Ὁ τίτλος «παραγυιοῦς» εἶναι λιγότες καὶ εὐγενής. Παρὰ τὸν ἀληθινὸν υἱὸν εἶναι ὁ ὠτηρέτης, θεωρούμενος καὶ αὐτὸς ὡς υἱός. Αἱ δὲ ὠτηριεῖται λέγονται «παρκαῖοι» ἢ «ψυχουκοραὶ». Οἱ παλαιότεροι διθρωτοὶ δὲν ἤθελαν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν τίτλον τοῦ ὠτηρέτου διὰ νὰ μὴ προσβάλλουν τοὺς διθρωτους ποὺ εἶχαν εἰς τὸ στίτι των. Ψυχουιοὶ ἐλέγοντο καὶ οἱ μικροὶ μα-

εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ σκοπὸν ὅπως ἀκολοθήσουν τὸ ἱερατικὸν ἢ μοναχικὸν σταβίον. Εἶχαν τὸ προνόμιον νὰ διαβάσουν τὸν «Ἀποστόλον» καὶ δι' αὐτὸ ὀνομασθῶσαν «ἀναγνώσται». Πολλοὶ μεγάλοι σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος, μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ 1821, εἶχαν ἀρχίσει τὸ στάδιον των ἀναγνώσται. Ἡ ἐπίσημος ὀνομασία τοῦ μαθητευομένου εἶναι «δόκιμος». Σημαίνει ἡ ἄλλῃς αὐτὸν ὁ ὁποῖος εἶναι ὑπὸ δοκιμασίαν. Ἐπικρατῆσε νὰ λέγωνται δόκιμοι καὶ οἱ μαθηταί τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ. Ἐτίσθη καὶ οἱ θελοντες νὰ γίνον μουσικοὶ λέγονται «δόκιμοι». Εἰς τὴν ραπτικήν οἱ δόκιμοι ἢ μαθητευόμενοι τῆς τέχνης λέγονται μαθηταί. Οἱ δὲ μαθηταὶ ραπταὶ ἀποκαλοῦν τούς τεχνίτας «δασκαλοῦς». Καὶ τὰ μικρὰ κορίτσια ποὺ μαθαίνουν ραπτικὴν ἀποκαλοῦν τὴν μαδίσταν των «δασκαλάν». Οἱ ὑπαλλήλοι τῶν φαρμακείων λέγονται «φαρμακοτρίφταις». Ἀλλοτε οἱ μὲν φαρμακοποιοὶ παρεσκευάζον τὰς συνθέσεις τῶν φαρμάκων, οἱ δὲ ὑπαλλήλοι ἐτρίβαν τὰ φάρμακα. Ἐντύθεν ὁ τίτλος. Σήμερον τὰ «κρίστα» φάρμακα παρασκευάζονται εἰς τὰ χημεία καὶ τὰ χημικὰ ἐργαστοεῖα καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ τὰ πωλοῦν. Παλαιότερα ἀκόμη τὰ φάρμακα παρεσκευάζοντο ἀπὸ τούς ἰατροὺς. Φαρμακοτρίφταις δὲ ἐλέγοντο οἱ βοηθοὶ τῶν ἱατρῶν.

Εἰς τὴν οἰκοδομικὴν οἱ βοηθοὶ τῶν μαστόρων λέγονται καὶ «ἀποργοί». Κουβαλοῦν πέτρες καὶ λασπὴ καὶ ἀδείστη. Ὁ κτιστὴς φωνάζει: «Ἀποργός, λάσπη!». Οἱ ἀρχοὶ τοὺς ἔλιγαν «ἐπουργούς». Ἐσημαίνει ἡ λέξις τὸν βοηθόν. Εἰς τὴν γαλτικὴν ὅμως οἱ μαθητευόμενοι λέγονται βοηθοί. «Βοηθὸς ψαλτοῦ» εἶναι ὁ μὴ πεπειραμένος ψαλτής. Ἐλέγοντο καὶ καιοναρχαὶ ἢ καλονόρχαι. Εἰς τὸ βυζαντινὸν ὤντηρον χοροὶ βοηθῶν ψαλτῶν, ποὺ ἦσαν παῖδες. Ἀλλὰ καὶ σήμερον οἱ βοηθοὶ τῶν ψαλτῶν εἰς τὰ χωρία εἶναι συνήθως παῖδις τοῦ σχολείου.

Ἡ τέχνη, οἰαδήποτε τέχνη, πάντοτε ἀφίει κατὰ πρὸς ἐκμάθησιν. Λέγομεν συνήθως «Ἡ τέχνη ποτὶ δὲν μαθαίνεται». Ὡστε μαθητευόμενοι πρέπει νὰ θεωρηθῶν ἐκείνοι ποὺ δὲν καιοῦν ὑπειδυοῦν ἐργασίαν, τεχνίται δὲ οἱ ὀπτιθύνεις διαλαμβάνοντες κάποιαν ἐκτελείαν. Ἀλλὰ εἰναι τῆς τέχνης, ἡ ὁποία πάντοτε ἔχει καὶ ἓνα νέον μουσικόν νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ, ὅλοι εἰμεθα μαθηταί. Ἰσχύει δι' αὐτὴν ἐκείνη ποὺ εἶπεν ὁ Σόλων, ὁ σοφὸς νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων: «Ἐγέρσκει ἀπὸ διδασκαλίας».

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

— Ἐμεῖς ὅλο πρᾶσοφύλλα θὰ τρώμε;

τευτικὰ σκάφη λέγονται «ἀτζαμήδες». Εἶναι τὸ πλῆον ἐπικίνδυνον ἐπαγγέλμα τοῦ οὗτου σπογγαλιεῶς. Βουτοῦν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης εἰς ἀπιστευτὰ βάθη, γιὰ νὰ πιάσουν σφουγγάρια. Οἱ κινδυνεῖς εἶναι συνεχεῖς. Χρειαζέται μεγίστη τόλμη διὰ νὰ γίνῃ καντὶς σπογγαλιεῦς. Οἱ μαθητευο-

όμενοι τῶν ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν. Οἱ κλειστοὶ δὲ ἥρωες τοῦ 1821 εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ ψυχουιοὶ τὸ πολεμικόν των σταβίων.

Οἱ μικροὶ ὠτηρέται τῶν ἐκκλησιῶν ἐλέγοντο «ἀναγνώσται». Μαλλον ὅμως ἀναγνώσται ἦσαν τὰ παῖδις τὰ ὁποῖα ἀφιερώνοντο

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

26. (Συνέχεια)

«Ο Νικηφόρος πήρε πάλι τὸ λόγιο...
— Έχω κάτι ακόμα νὰ προσθέσω»
εἶπε. Ἡ Δέσποινα μὲ μίλησε γιὰ
ἀνταμοιβή. «Έκαμα μονάχα τὸ χρέος
μου στὴν περίστασι αὐτή... Δὲ ζητῶ
τίποτα παρὰ τὴν εὐκαιρία νὰ προσ-
φέρω μιὰ μεγαλειότερη ὑπηρεσία, ὅχι
πια στὴ βασιλεία σας μονάχα, μὰ στὴ
Χριστιανωσύνη ὁλόκληρη...»

— Καὶ θὰ τὴν ἔχης, Νικηφόρε, εἶ-
πε ὁ Βρίγγας...

— Καὶ κάτι ἄλλο ακόμα... «Ὅταν
μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Παντοδύναμου τε-
λέψω καὶ τὸ δεύτερο τοῦτο χρέος μου
νὰ μὲ ἐπιτραπῇ νὰ πῶ, σὺν τὸν ἄξιο
κείνο δοῦλο τοῦ Θεοῦ... Νῦν ἀπολύ-
εις τὸν δοῦλόν σου Δέσποτα, καὶ νὰ
φροντίσω πιά γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυ-
χῆς μου.

Ἡ Θεοφανὺ τὸν κοίταξε μιὰ στι-
γμὴ ξαφνιασμένη... ὕστερα μ' ἓνα
χαμόγελο ὅλο γυναικεία χάρη εἶπε
γυρίζοντας πρὸς τὸ Βρίγγα...

— Δὲ σοῦ φαίνεται, Ἰωσήφ, πὼς ὁ
στρατηγὸς ζητάει πάρα πολλὰ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Κάθε δουλειὰ χρειάζεται ἐνθουσια-
σμό. Δίχως αὐτὸν δὲν γίνεται τίποτα.
Εἶναι σὺν τὸ μαγικὸ γυαλί, νὰ ποῦμε,
πὺ τὸ βάζεις σὲ μάτι, κοιτάξεις κι'
ὅλα σοῦ φαίνονται πρόσχαρα καὶ εὐ-
κολα... Δὲ βλέπεις τὴν ὥρα νὰ ρι-
χτῆς μπροστὰ γιὰ νὰ φτάσης μιὰ ὥ-
ρα ἀρχίτερα σὲ σκοπὸ σου. Ἀκόμα
κι' ἂν εἶναι ἀνάγκη νὰ πετάξης ἀνά-
μεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς... Εἶναι ἀλή-
θεια ὁ ἐνθουσιασμός σὺν τὰ φτερά
στὸν ἄνθρωπο... Κι' εἶναι λογὴς λο-
γὴς τὰ φτερά ταῦτα... Ἀλλὰ με-
γάλα τόσο, τρεῖς φορές σὺν τὸ μπόι
σου καὶ περισσότερο... Μὰ ὅλο χινοῦ-
δι σὺν τῆς πεταλούδας, ἀκόμα κι' εἷας
δυνατὸς ἀγέρας μπορεῖ νὰ τὰ μαθήσῃ
καὶ νὰ τὰ κάμῃ ἄθλια κι' ἀξιοθρή-
νητα... Ὡς τόσο ὁ ἀγέρας αὐτὸς δὲ
φύσησε καὶ μέσα στὴν καλοκαιριά-
τικη ἡσυχία μέρα τὰ κοιτάξεις καὶ
τὰ καμαρώνεις καθὼς λάμπουν ἔτσι
ὅλο χρώματα καὶ στολίδια... Σ' ἐμ-
ποδίζουν ἀκόμα καὶ νὰ περπατήσεις,
γιατὶ πλέκονται στὰ πόδια σου κι' ἀ-
ναγκάζονται νὰ προχωρᾷ, ὅχι κανο-
νικά, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, μὰ μὲ
πηδηματά ἀστεία.

Ὅσοι ξέρουν πόσο ἀχαμνὰ εἶναι
τὰ φτερά σου κι' ἀχρησता σὲ βλέπουν
καὶ χαμογελοῦνε...

Ἀλλὰ ὅμως φτερά μ' ὅλο ποδὶναι
μικρότερα στέκουν γερὰ, ὅλο νεῦρο
καὶ δύναμη... Σφυρίζουν καθὼς ἀ-
νοιγοκλείνουν στὸν ἀγέρα καὶ σηκών-
νουν χωρὶς κόπο τὸ βάρος τοῦ κορ-
μοῦ πάνω ἀπὸ τὰ ἐμπόδια ποὺ τοῦ
κόβουν τὸ δρόμο...

Τέτοια φτερά ἀλήθεια εἶναι νὰ τὰ
ζηλεύῃ κανεῖς.

Τέτοια φτερά πρέπει νάχουν τὰ
νεῖδα... δοκιμασμένα στὸν ἀνεμὸ κι'
ὅχι σπανταχτερά κι' ἀχρησता σὺν τὰ
πρῶτα... Ὡς τόσο κάλλιο νάχουν
κι' ὅ,τι θέλει ἄς εἶναι παρὰ νὰ μὴν
ἔχουν καθόλου... γιατί τότε εἶναι σω-
στὰ γεροντάματα...

Ἀφήσαμε τοὺς τρεῖς φίλους τότε
ποὺ εἶχαν καταστρώσει ὅλα τὰ σχέ-
διά τους καὶ περίμεναν νὰ ξεμερώσῃ
γὰ νὰ ριχτοῦν ἐπὶ τὴ δουλειά... Ἀπὸ
τὸν ἐνθουσιασμό τους δὲν ἔδλεπαν
καμμιὰ δυσκολία... Δὲν λογαριάζανε
καθόλου πὼς εἶχαν νὰ κάμουν μὲ ἀν-
τιπάλους πονηροὺς καὶ δοκιμασμένους
ποὺ ξέρανε καλὰ τι καὶ τι μπορούσε
νὰ συμβῇ κι' εἶχαν πάρει γιὰ ὅλα τὰ
μέτρα τους. Ἀνάμεσα στοὺς ζητιά-
νους λόγου χάρη ποὺ βρίσκονταν ἀ-
ραδιασμένοι ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι

— Σὰν πολλὰ δὲν τὰ ζητάει ὁ στρατηγός;

τοῦ Πετρίου ἦσαν κι' ἄνθρωποι τοῦ
Βασιλείου τοῦ Πετεινοῦ, ἐπιτήδες βολ-
μένοι ἐκεῖ γιὰ ν' ἀκοῦνε τί λένε οἱ
ἄλλοι καὶ τί κάνουν, κι' ἂν ὑπάρχει
ἀνάμεσά τους κατάσκοπος τοῦ Ἐπάρ-
χου. Τὸ ἴδιο κι' ἔξω ἀπὸ τ' ἀρχοντικά
τῶν συνωμοτῶν περιδιάβαζαν δοῦλοι
τοὺς μεταμορφωμένοι σὲ μικροπρα-
ματευτάδες ποὺ ἔκαναν ἓνα γύρο στὴ
γειτονιά καὶ πουλοῦσαν τάχα θυμιά-
μα, μικρὰ εἰκονισματάκια, κερὰ ἢ
λειψίδια γιὰ τίς γυναικοῦλες, κι' ὕ-
στερα πήγαιναν καὶ ξεκουράζονταν
στὸν ἴσκιό ποῦ ἔρχινε κάποιος ἀψη-
λὸς τοῖχος σὲ δρομάκι...

Μὰ ἄς τὰ ποῦμε ὅλα αὐτὰ μὲ τὴ
σειρά.

Ὁ Μιχαὴλ Χρυσοθέρης πρῶτος
καὶ καλλίτερος σηκώθηκε μόλις χά-
ραξε ἡ μέρα μὰ μήπως ἔκλεισε καὶ
καθόλου μάτι; Ντύθηκε τὰ παληοκού-
ρελα τοῦ ζητιάνου κι' ἡσυχὰ πατών-
τας στὴ μῦτη τῶν ποδῶν του πέρασε
ἀπὸ τὰ διαθλατικά τοῦ ἀρχοντικοῦ γιὰ
νὰ μὴν κάμῃ θόρυβο καὶ τὸν ἀκούσῃ
ἡ Χρυσοθέργαινα.

Ποῖος ἔξερε πόση ὥρα θὰ τὸν κρα-
τοῦσε ἐκεῖ νὰ τὸν ρωτᾷ γιατί τέτοια
ὥρα καὶ ποῦ καὶ πὼς κι' ὅσα ἄλλα
βρίσκει πάντα ἢ καρδιά τῆς μάνας
νὰ ρωτήσῃ σὲ παρόμοιες περιστάσεις.
Στὸ περιθώριό κάτω τὸν περίμενε ὁ
Βλαδίμηρος, γιατί ἔτσι τοῦ εἶχε πα-
ραγγεῖλι ἀπὸ βραδύς. Τὸν κατατό-
πισε μὲ λίγα λόγια.

— Καθὼς βλέπεις, Βλαδίμηρε, εἶ-
μαι ἓνας ζητιάνος. Δὲ μὲ γνωρίζεις
παρὰ μόνο σὺν προστατεύομενο τῆς
Χρυσοθέργαινας ποὺ συχνὰ ἔρχεται
νὰ μὲ δώσῃ ἀπὸ μέρους τῆς ἐλεημο-
σύνης. Τὸ ἴδιο καὶ τοὺς δύο φίλους μου
ποὺ βρίσκονται στὴν ἴδια ἀξιοθρήνη-
τη κατάστασι μὲ μένα...

Μὲ τέτοιο τρόπο ἐξακολουθώντας
τὸν πληροφοροῦσε ποῦ θὰ βρίσκεται
ὁ καθένας τους καὶ πὼς ἢ δική του δου-
λειά θὰ εἶναι νὰ πηγαίῃ ἀπὸ τὸ ἓνα πό-
στο στ' ἄλλο, ἂν τυχὸν κανένας τους
βρίσκονταν στὴν ἀνάγκη νὰ στελεχ-
ώσῃ κάπου μήνυμα. Ἐνὰ πρῶμα ὅμως
μὲ κάθε τρόπο ἔπρεπε νὰ προσέξῃ:
νὰ μὴ δεῖξῃ πὼς νοιάζεται γι' αὐτοὺς
περισσότερο ἀπ' ὅ,τι μπορεῖ νὰ νοια-
στῇ ἓνας βαρύντος γιὰ ζητιάνους.

— Κι' ἂν ἀκόμα, πρόσθεσε, βρεθού-
με μπλεγμένοι σὲ καυὰ νὰ μᾶς ἀ-
φήσῃς νὰ τὰ βγάλουμε πέρα μόνοι
μας... ἔξόν, ἂν σοῦ φωνάξω: «Ἐδῶ
Βλαδίμηρε»... Τότε πρέπει νὰ τὰ ξε-
χάσῃς ὅλα ποῦ σοῦ λέω καὶ νὰ βάλῃς
τὰ δυνατά σου...

— Ἀκουσε τώρα καὶ κάτι ἄλλο. Κα-
θὼς θὰ πηναινοέργησαι ἀπὸ τὸν ἓνα
στὸν ἄλλο θὰ περάσῃς βέβαια πολλές
φορὲς ἀπὸ ταβέρνες καὶ θὰ συναντή-
σῃς ἐδῶ κι' ἐκεῖ παληοὺς σου φίλους
καὶ πατριώτες... Κοίταξε μὴ σταμα-
τήσῃς ποθενά. Γιατὶ αὐτό, Βλαδίμη-
ρε, θάσαι σωστὴ προδοσία!.. Τίποτε
ἄλλο.

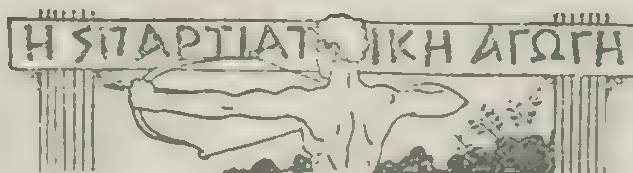
— Καὶ αὐτὸ τὸ χαμένο τί νὰ τὸν
κάνω; ρώτησε ὁ βαρύντος.

— Τὸ Σταυρογιάννη; Ἀλήθεια...
ποῦ τὸν ἔχεις τώρα;

— Στὴν ἐκείνη τὴν πόλιν...

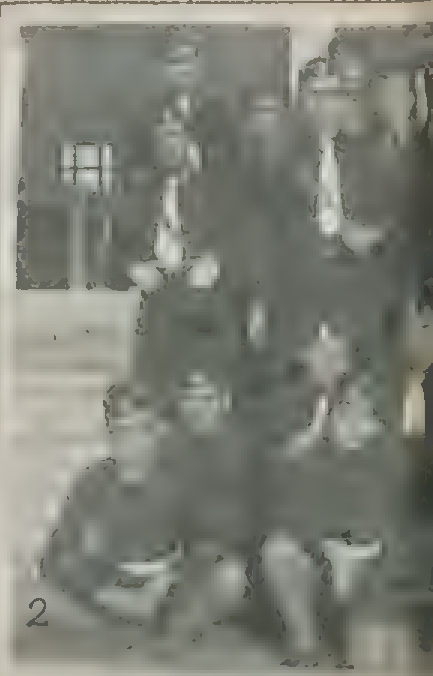
— Δε μπορεῖ νὰ τὸν ἀφήσουμε κεῖ..
Θάρρουν δίχως ἄλλο νὰ ζητήσουν ἐ-
σένα καὶ θὰ τὸν βροῦν... κι' ἀπὸ λό-
γο σὲ λόγο... Κατέβασε τὸν κάτω
στὸ ὑπόγειο ποὺ φυλάγομε τὰ κρα-

1583

1) ΑΙ σημαίαι των Περιφερειακών Διοικήσεων
δόσης παρελαύνουσαι κατά τους Παιθρακικούς
και Σκαπανείς του 13ου Υποτομέως της Γ
Φαλαγγίται Κομοτινής Έτοιμοι για έξορμη
4) Φαλαγγίτισσαι της Υποδιοικήσεως Έλσα
σεως. 5) Φαλαγγίτισσαι άσκούμεναι εις την
λιεργητική όμας της Ε. Ο. Ν. "Υδρας πρό τώ
τους διά την έντατικήν καλλιόγειαν 7) "Ο
Σπάρτης μετά του Νομάρχου Λακωνίας και
Φαλαγγίτισσών Υποδιοικήσεως Λαρίσης κατ
Δήμου Λαρίσης άγρού τ

1) Ομάδα του Ε.Ο.Ν.Μ. 2) Φαλαγγική
 Ομάδα Αγώνος εις Δράμαν. 3) Φαλαγγική
 Περιφερειακής Διοικήσεως Αθηνών. 4) Ομάδα
 προς κα-σπολέυση της έλαιο-σίας
 αώνος κατά την έορτην της ανάστα-
 σης. 5) Ομάδα παροχής πρώ-της βο-
 ηθειών. 6) Η καλ-
 ην ομαρτιών πού απέδωσεν ή προσπάθεια
 σχηματισμού της Ε.Ο.Ν.Μ. 7) Ομάδα
 του Δημάρχου Σπυρι-δίων. 8) Ομάδα
 της έορτην της παραδόσεως υπό του
 Ε.Ο.Ν.Μ. καλλιέργειαν

Ποῦ νὰ πρωτοῦάξου-
με; Ἀρχίσουμε νὰ ρω-
τοῦμε; Ξέρετε ποῦ κα-
θίται κάποια κυρία

κι' ένα βουδδ κορίτσι; μ' ένα άρρωστο άγορι-
κι' ένα γρηγορά καταλαβα-
με πώς αυτό δέν ήταν καθόλου πρηνής. Τό
Βιόσαι και τὰ περίχωρα τῆς λίμνης κατοί-
κούνται ἀπὸ τόσοις Ἑγγυλοῦς κι' Ἑγγιδικίς,
ποὺ θάλλει καίτοις πῶς εἶναι κανένα πρὸς-
στεῖο τοῦ Λοιδίου.

Τὸ καλλίτερο λοιπὸν ἔσταν νὰ ψάξουμε καὶ νὰ ἐπισκεφθῶμεν μόνοι μας ὅλα τὰ σπίτια. ὅπου κατοικοῦσαν ξένοι. Καὶ μὰ τὴν ἀληθείαν, αὐτὸ δὲν ἦταν πολὺ δύσκολο· φάνηκε νὰ γυρίζουμε ὅλους τοὺς δρόμους παίζοντας τὰ κομμάτια μας.

Σε μία μέρα τριγυρίσαμε έτοιμο όλο τὸ Βελό και κάναμε μία καλή έπαιρση. "Άλλη φορά, όταν είχαμε πιά μαζέψει για τὴν φιλική ατά της μάνας-Μπαρμπέρας ή για τὴν κοιλιά της Αίλας, αυτό θα πιας έκανε μεγάλη χαρά. Τώρα όμως δεν κυνηγοῦσαμε λεπτά... Μόνο τὴν κυρία Μιλλίγκαν θέλαμε πιά! στήν- τῃ, εκείνη τὴν ημέρα, δὲν ἀνακαλύψαμε που- θὴνά οὔτε Ινίος.

Τὴν ἄλλη μέρα ἐξακολουθοῦσαμε νὰ ψά-
νουμε τὰ ἴσα περιγύρω τοῦ Βεβαί, πηγαίνο-
ντας ἰσὰ μερστὰ μὰς καὶ παίζοντας κάτω
ἀπὸ τὸ παρὰ τὸν τῶν πιδ ὁμορφῶν στικιὺν.
Ἰτε φιοχτὰ ἵτε κλεισινοῦ. Ἀλλὰ τὸ βρῶδ
γῶρισε σφρακτοῦ ὁδν καὶ χέξ. Κι' ὁμως
ἴκαμε πᾶσι δὲ τὴ λημὴ ὡς τὸ βουὺν κι'
ἀπὸ τὸ βουὺν ὡς τὴ λημὴ. κοιτάζοντας γύρω
μὰς καὶ ρωτῶντας κάθε ἀνδρῶπου, ποὺ τὸ ἀ-
γαθὸ τοῦ πρῶτου μὰς ἔλαγε πῶς ὅθιαν πρῶ-
τος μὰς καὶ ἀκούσι καὶ νὰ μὰς ἀπαντήση.

[illegible]

Ἀφού φάγαμε καλά όλα τὰ περίχωρα τοῦ
Βαί, ἀπομακρυνθήκαμε λίγο πρὸς τὸ μέρος
τῆς ἀγίας τοῦ ὁ. καὶ ἀπὸ τοῦ τοῦ. Ἀπὸ
τοῦ πού δὲν πετύχαμε τὴν μιὰ μέρα θὰ τὸ πετυ-
χάιναι τὴν ἄλλη.

Παρατούσαμε τότε σὲ δρόμους περιωρισμένους ἀπὸ τοίχους περιβολῶν, τότε σὲ μονοταξία χαλαγμένα μέσα σ' ἀμπελιὰ καὶ σὲ διενδρόκητους, τότε σὲ δρόμους ἰσχυμένους ἀπὸ πελώριες καστανιές, ποὺ τὸ πυκνὸ τους φύλλωμα ἐμποδίζοντας τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα ἐπὶ ἀφῆνε ἡ εὐτρωρὴ κάτω ἀπὸ τὸ θόλο τους τὰ ἑνα ἑνα βελουδινοὶ βρύοι. Σὲ κάθε βήμα ἐπανεπιστάσαμε καὶ ἀπὸ μία καγκελιότορτα, ἔλινη ἢ σιδερένια, κί' ἀπὸ κεί βλέπαμε δρομικία κήπων καλοστρωμένα μετ' ἄμμο, ποὺ τριγυρίζαν πλοῦστες φυτιμένες ἀπὸ χαμοδένδρα καὶ λουλουδιὰ. Καὶ σὲ βάθος κρυμμένη μέσα στὴς φρασιῶδες φαινόταν κανένα πλοῦσιον οἰκίη ἢ κομψὸ σπιτάκι, στολισμένον μὲ γυρλάντες ἀπὸ μισοῦς. Καὶ σχεδὸν καθὶ οἷτι- ἢ ἡ σπιτάκι εἶχε, ἀνάκει' ἀπὸ τὰ δένδρα ἢ τὰ διενδρόκεια, τὴ θέα τοῦ πρὸς τὴ λαμπρὴ πλάγια ἀλμυρὴ μ' ἑνα πλαίσιο ἀπὸ σκούρα βράνα.

Αυτά τα περιβόλια ήταν συχνά ή σπάνια.
για μας, γιατί μάς κρατούσαν σε μεγάλη ά-
πωστασι από τα σπινια και μάς εμπόδιζαν τό-
πογυμνάστε από κείνους που κατοικούσαν μέ-
σα, αν δεν παύσαμε και δεν τραγουδάσαμε
μ' όλη μας τη δύναμη, πράγμα που στο τέλος
μάς κουράζε πολύ.

“Εν ἀπόγνωμῳ δίδωμε ἴσκι ἕνα κοινόφρενο
στη μέση τοῦ δρόμου, ἔχοντας μπροστά μας
μιά καγκελλόπορτα, πού γι’ ἀγάπη τῆς τρα-
γουδοῦσαμε, κι’ ἀπὸ τίσιμα μας ἔβαν τοῖχο,
που δὲν μᾶς ἔνοιαζε καθόλου. Εἶχα τραγου-

δήσει πολύ δυνατά την πρώτη στροφή της κα-
πολιτανικής καντσονίτας μου:

Κλειστό παράθυρο, σκληρή παρθένα,
για όās τί δάκρυα πούχω χυμένα...

κι' ετοιμαζόμενοι ν' αρχίσω τη δεύτερη, όταν
αζαφια άκούει, πλώ από κεινον τόν τοίχο,
μιά κρυφή. Έπειτα, μιά φωνή παράξενη ά-
χίζει να τραγουδάει σιγά-σιγά τη δεύτερη
στροφή της καντορίτσας:

Διψούν τὰ πόδια σου κι' οἱ ἄσπροι χεῖρες,
νά βγῇ ἡ σφένδαμος τους νά τὰ ποτισῇ...

Τίποτα να ήταν αυτή η ζωή:

— Ο Ἀρθούρος! ἔκαμε ὁ Μαρτίας.
— Ἄλλα ὄχι, δὲν ἦταν ὁ Ἀρθούρος, δὲν ἀνα-
γνώριζε τὴ φωνή του· καὶ ὅμως ὁ Κᾶτης
ἐβγάξε πηνυμία γαυγισμασάκια κι' ἐβίχνε
ὅλα τὰ σημάδια μιᾶς μεγάλης χαράς, πη-
δώντας ἀπὸν σὸν τοῖχο.

Ἀνίκαιος τὰ συγκρατηθῶ, φώναξα:

— Ποιος τραγουδάει εκεί;
Κι' η φωνή αποκοιμήθηκε:

Ἀντί γὰρ ἀπάντησι τῷ ὀνόματι μου. Κοιταχθῆ-
καμε κατάτληκτοι ὁ Μωϋσῆς καὶ ἡ γῆ.

Καθώς σκεκόμαστε έτσι ορατισμένοι, ο Ένας Αντίκρυς στον άλλο, είδα πίσω από τον Ματτία, στο τέλος του τοίχου και πάνω από ένα χαμηλό φράχτη, ένα άσπρο μαντήλι που κλυματίζει στον αέρα. Τρέξαμε άμέσως προς τα εκεί.

Μόνο αφού φτάσαμε στο φράχτη, μπορέσαμε να ιδούμε σε ποιόν άνηκε το χέρι, που κουνούσε το μαντήλι. Ήταν η Αλκα!

Τη βρισκαμε τέλος πάντων και μαζί μ' αυτήν την κυρία Μιλλιγκαν και τον Άρθουρ!... Άλλα ποιος ειχε τραγουδήσει; Αυτήν την έρωτησε της καναμε μαζί, ο Μάτίας κι' εγω, μόλις μπόρεσαμε να μιλήσουμε.

— Ἐγώ, μάς εἶπε.
Ἡ Λίξα τραγουδοῦσε! Ἡ Λίξα μιλοῦσε!
Αὐτὴ ἡ Λίξα ἡ Λίξα εἶπε, εἶπε, εἶπε, εἶπε, εἶπε,
τὴν ἡ Λίξα ἡ Λίξα εἶπε, εἶπε, εἶπε, εἶπε, εἶπε,
τὴν ἡ Λίξα ἡ Λίξα εἶπε, εἶπε, εἶπε, εἶπε, εἶπε,

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

συγκίνησης. "Αλλά δὲν τὸ πολυλαλοτευσ. Νά
ὁμας πού ἦτον δυνατὸ, νά που μιλήζῃ ἡ Αἴσα"
νά που ἔγινε τὸ θαύμα. Αὐτὸ, που μ' ἀκούσι
ἀλαφια νά τραγουδῶ καὶ σου με εἶδε παλὶ
μπροστα της. Εἰώ με θεωροῦσι ἴσως χαμῆτι
γιά πάντα, αὐτὸ ἦταν ἡ μεγάλη συγκίνησι, ὁ
κλονισμός.

Μ' αὐτὴ τὴ σκέψι κλονίστηκα κι' ἐγὼ τόσο
πολύ, ὥστε πιαστέικ' ἀπὸ ξία κλαδὶ τοῦ φρα-
χτη, γιὰ νὰ μὴν πείσω.

‘Αλλά δεν ήταν στιγμή για να λιποψυχήσω.

— Ποῦ εἶναι ἡ κυρία Μίλλιγκαν; ρώτησα.

«Η Αλκα κίνησε τα χείλη γιά νά μ' ἀπαν-
τήση. 'Αλλά' στο τό στομα της δέν βήθηκαν
τότε καί' ὄχι σέ δύο ἐνστροφές. Στενωχωρήθηκε
γιά νά μου δώση νά καταλάβω γρηγορώτερα
ἐκεῖνο ποῦ θέλε νά πῇ, γιατί ἡ γλώσσα της
καί τό μυαλό της δέν ἦταν ἀκόμα συνθη-
κόμενα νά μεταχρῆζονται τό λόγο.

Καθώς παρακολουθούσα με τα μάτια τη μημική της, που ο Μάττιας δεν την καταλάβαινε καθόλου, είδα μακριά του περίβολο, στη στροφή μιας δεινροτροχίας ένα μακροκάρη άρμα, το οποίο έφερε ένα μακρόστενο στέγαστρο. Στο άρμα αυτό ήταν ο βασιλιάς ο Άρβορς και από πίσω έρχονταν ο μητριά του, Έσκια μπροστά για να ιδεί καλύτερα... και τότε είδα και τον κ. Τζέιμς Μιλ-λινγκ!

Ἀπίστως ἔσκησα, κρύφθηκα πίσω ἀπὸ τὸ φρόνημα κι' εἶπα βιαστικά τοῦ Ματθαίου «...καμὴ ὁ κ. αὐτὸς τὸ ἴδιο, χωρὶς νὰ συλλογισθῶ πῶς ὁ κ. Τζιμς Μίλλιγκαν δὲν ἐγνώριζε τὸ σύντηγμά μου.

Αὐτοὶ μὲν τὸ πρῶτον κίνημα τοῦ ὁδοῦ.
σκιὰς ἔχαι τὰς ἡλίου θ' ἀπόρρησι πολὺ γιὰ
τὴν ἑσπέρην μας ἐκ φαντασίαν τὴν ἑσπέρην σου.
τὸν αὐτὸν καὶ τὸς ἑσπέρην σου.

— 'Ο κ. Τζέιμς Μιλλαιγκαν δέν κάνει νά με
ιδῶ... θά μέ ἀνάγκασε νά γυρίσω στην 'Αν-
γλία!...

Σήκωσε τὰ δύο τῆς χεῖρα τρομαγμένη.

Προσπάθησε να είσαι μόνη... Πήγαινε τώρα.

— Σε παρακαλώ, φύγε!... Άλλοιώςτικά
μὲ καταστρέφεις!

Αλλά και αυτά αποτελούνται από το ίδιο υλικό, από το ίδιο μέταλλο, από το ίδιο χρώμα, από το ίδιο μέγεθος. Αλλά και αυτά αποτελούνται από το ίδιο υλικό, από το ίδιο μέταλλο, από το ίδιο χρώμα, από το ίδιο μέγεθος.

Τὰ πρῶτα μας λόγια ἦταν γιὰ τὴ χαρὰ μας.
γιὰ τὴ μεγάλη μας χαρὰ. Ἐπειτα ὁμῶς ὁ
Ματθαίος μοῦ εἶπει:

— Ξέρεις, δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ περιμένω ὅς
αὐριο, γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν κυρία Μιλλίγκαν...
Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ κ. Τζέιμς Μιλλίγκαν
θα μπορούσε νὰ ξεκάνη τὸν ἑαυτὸν.

...Μιλλιγκαν θα ξεκινήσει τον Άρθουρο
...απόψε από πάνω να βρω την κυρία Μιλ-
...λιγκαν και να της πω όσα ξέρουμε... Κι
...ακριβή 0 κ. Μιλλιγκαν δεν με είδε ποτέ του.
...Ο υιός του δεν θα πάει βέβαια σε όσα και
...στην οικογένεια Δρίσκολλ. Έτσι η κυρία
...Μιλλιγκαν θα μπορούσε να σκεφθεί και να μας
...τη τι πρτ...

Το σχέδιο τοῦ Μαντῆα δὲν ἦταν καθόλου
τοῖσιν. Τοῦ εἶπα λοιπὸν νὰ πᾶν καὶ νὰ γυ-
ρῇ νὰ με βρῇ. Θὰ τὸν περιμένα στις κασσι-
νὲς ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά. Κι' ἂν τυχὸν πα-
ρουσιαζόταν ὁ κ. Μιλλίγκαν, εὐκόλως εἶμαι μπο-
ρῶν νὰ τον εἶδα.

Πολλήν ώρα περιμένα, ξαπλωμένος στα
πόδια, το γυρισμό του Ματθία. Και πτό πολυ
πόδι δέκα φορές σπύλα...

ἔρχεται μαζί με τὴν κυρία Μυλλήσαν.
Ἐπρεζε νὰ τὴν προσπατήσω καὶ ἀπα-
ντᾷς τὸ χερί μου μὲν ἔπειτα, τῆς τὸ φίλη-
μα. Ἐκείνη ὅμως ἔφυγε, μ' ἀγκάλιασε καὶ
ἔφίλησε στὸ μέτωπο τρυφερά.

(Απολυθεί)

Υπάρχει όμως και μία παράδοση που προσπαθεί να μας δώσει την εξήγησι του Μινώταυρου, με τον παρακάτω τρόπο:

Ο Μίνως, λέει αυτή η παράδοση, είχε τη συνήθεια να θυσιάζει κάθε χρόνο στον Ποσειδῶνα τον ωραιότερο απ' όλους τους ταύρους του. Μιά χρονιά όμως ο ταύρος που έπρεπε να θυσιασθεί ήταν τόσο θυμωμένος που ο Μίνως δεν εδῶσταις τον πειρασμό και, αντί γι' αυτόν, έπροτίμησε να θυσιάσει έναν άλλο λιγώτερο θυμωμένο. Η πράξη αυτή κακοφάνηκε πολύ, καθώς φαίνεται, στον Ποσειδῶνα και, για να εκδικηθῇ τὸν Μίνωα, Έκανε τη γυναίκα του Πασιφάη να του φέρη στὸν κόσμο ένα παιδί που ήτανε ετέρας με φύσι ανάκατη ταύρου μαζί κι' ανθρώπου, όπως μας λέει ο μεγάλος Έλληνας τρανικός.

Ένας μεγάλος ιστορικός όμως, ο Φιλόχορος, μας λέει πως ὅλ' αυτά δεν τὰ παραδίδόντουσαν με κανένα τρόπο οί συμπατριώτες τοῦ Μίνωα Κρητικοί.

Ο Λαβύρινθος, λέει αυτοί, δεν ήτανε τίποτ' ἄλλο από μία φυλακή, τόσο σπουδαία, που ὅποιοι Εμπαιν' ἐκεῖ μέσα δεν μπορούσε ποτέ να τὸ σκάση. Λένε ακόμα, πως ὅλα αυτά, για τὸ θεριὸ τὸ Μινώταυρο και τὰ παρόμοια, ήταν παραμύθια και συκοφαντίες. Πολὺ περισσότερο δεν παραδέχονται οί Κρητικοί πως τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων κακοπάθαιναν, τάχατες, στα χέρια τους. Τέλος, τὸ μόνο που παραδέχονται εἶναι πως ὁ βασιλιάς τους ὁ Μίνως είχε καθιερώσει, στη μνήμη τοῦ ἀδικοσκοτωμένου γιου τοῦ Ἀνδρόγεω γυμνικούς ἀγῶνες

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ

και ὅτι στους νικητές τῶν ἀγῶνων αὐτῶν ἔδινε, ἀντὶ γιὰ βραβεῖα, τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων, που τὰ φύλαγαν μέσα στο Λαβύρινθο. Δίνουν ακόμα τὴν εξήγησι πως, στους πρώτους αὐτοὺς γυμνικούς ἀγῶνες, ἔτυχε νὰ νικήσῃ Ένας στρατηγός που τὸν ἔλεγαν Ταῦρο και πού, ἄγριος ἀπὸ φυσικοῦ του, δεν ἐφέρθηκε — καθώς φαίνεται — πολὺ εὐγενικά πρὸς τὰ ἔμφυχα βραβεῖα τῆς νίκης του. Ἐτσι — λένε — ἡ φήμη γιὰ τὸ Μινώταυρο βγήκε ἀπὸ τὸ συνδυασμὸ τῶν διονύμων Μίνως, Ταῦρος, Λαβύρινθος, και με τὴ βοήθεια τῆς φαντασίας και τῆς ἀθέσεως τῶν Ἀθηναίων που φυσικὸ ἦτανε νὰ θέλουν νὰ παραστήσουν ὅσο μπορούν πὺ ἀγριο αὐτὸ τὸ βάρβαρο φόρο που ἐπλήρωναν στο βασιλιά τῆς Κρήτης. Γιὰ τὴν ἠθικὴ ἀποκατάστασι τῆς μνήμης τοῦ μεγάλου αὐτοῦ βασιλιά τῆς Κρήτης, φροντίζει πολὺ κι' ὁ μεγάλος μας φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, που δεν παραδέχεται ὅτι τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων τὰ ἔτρωγε τὸ θεριὸ τῆς Κρήτης, ἡ ὅτι τὰ σκότωναν οί Κρητικοί. Ἀντίθετα, μας λέει πως τὰ παιδιά αὐτὰ μεγάλωναν, περιούσαν και πέθαιναν δουλεύοντας στὴν Κρήτη, και ὅτι κάποτε, σὲ μιὰ ἀποστολὴ ἀνθρώπων, που είχαν τάχα τους νὰ προσφέρουν οί Κρητικοί στους Δελφούς, ήταν ἀνακαταμένοι και ἀπόγονοι αὐτῶν τῶν «φορολογουμένων» Ἀθηναίων. Ἀλλά, ἀπόγονοι τῶν φο-

ρολογουμένων αὐτῶν ζήτησαν ἀργότερα καλλίτερη τύχη στὴν Ἰταλία κι' ἀπὸ κεί στὴ Θράκη, ὅπου και διονύστηκαν Βοττιαῖοι. Γι' αὐτὸ λένε και πὺς τὰ κορίτσια τῶν Βοττιαίων, ἀναθιμώμενα τὴν παλὰ καταγωγή τους, ὅταν ἐπρόσφεραν θυσιές στους Θεούς, ἐτραγουδοῦσαν σκοποὺς που είχαν μέσα τὰ λόγια: «Ἄς πᾶμε στὴν Ἀθήνα».

Ἀλλοίμονο όμως σὲ κείνον που θὰ δυσαρεστήσῃ μιὰ πολιτεία που ἔχει ποιητὲς τρανοὺς σάν τους δικούς μας προγόνους. Γιατί ἀπὸ τότε ὁ Μίνως δεν ἔπαψε νὰ κατηγορεῖται, νὰ σατυρίζεται και νὰ βρίζεται στὰ ἀπτικά θέατρα. Ἀπὸ τὸν κατατρεγμὸ αὐτὸ δεν ἐκατάφερε νὰ τὸν γλυτώσῃ οὔτε ὁ Ἡσίοδος που τὸν ὠνόμασε «βασιλικώτατος», οὔτε ὁ Ὀμηρος που τὸν ἐπροσφώνησε «φίλο τοῦ Δία». Γιατί, ὅταν στὴν Ἀθήνα ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ ἐπικρατήσουν οί τραγικοί Ποιητὲς, δεν ἄφησαν ἑρσιὰ που τὸν ἔλεγε ὁ ποιητὴς ὁ Μίνως, ὅτι τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων τὰ ἔτρωγε τὸ θεριὸ τῆς Κρήτης, ἡ ὅτι τὰ σκότωναν οί Κρητικοί. Κι' ὅταν τὸν ὠνόμασε ὁ Μίνως ἑρσιὰ βασιλικώτατος, ὁ ποιητὴς ἔλεγε ὁ ποιητὴς ὁ Μίνως, ὅτι τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων τὰ ἔτρωγε τὸ θεριὸ τῆς Κρήτης, ἡ ὅτι τὰ σκότωναν οί Κρητικοί. Κι' ὅταν τὸν ὠνόμασε ὁ Μίνως ἑρσιὰ βασιλικώτατος, ὁ ποιητὴς ἔλεγε ὁ ποιητὴς ὁ Μίνως, ὅτι τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων τὰ ἔτρωγε τὸ θεριὸ τῆς Κρήτης, ἡ ὅτι τὰ σκότωναν οί Κρητικοί.

Ὅταν λοιπὸν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πληρώσουν οί Ἀθηναῖοι γιὰ τρίτη φορὰ τὸ

σκληρὸ και βαρύτατο αὐτὸ φόρο στὸν Μίνωα, ἄρχισαν μεγάλες γκρίνιες ἀνάμεσα στους πολίτες.

Περισσότερο ἀπὸ τις ἄλλες δυὸ προηγούμενες φορὲς βαρυνκομοῦσαν τὴν ὁλοὶ ἐκεῖνοι οί πατεράδες που είχαν νέα παιδιά και πού, σύμφωνα με τὴ συνθήκη, ἔπρεπε νὰ τὰ προσφέρουν, γιὰ νὰ κληρωθοῦν ἀπὸ αὐτὰ ὅσα ἔμελλε νὰ κἀνουν τὸ ἀγύριστο ταξίδι τῆς Κρήτης. Τὸ ἔλεγε ὁ ποιητὴς ὁ Μίνως, ὅτι τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων τὰ ἔτρωγε τὸ θεριὸ τῆς Κρήτης, ἡ ὅτι τὰ σκότωναν οί Κρητικοί. Ὅταν λοιπὸν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πληρώσουν οί Ἀθηναῖοι γιὰ τρίτη φορὰ τὸ

σκληρὸ και βαρύτατο αὐτὸ φόρο στὸν Μίνωα, ἄρχισαν μεγάλες γκρίνιες ἀνάμεσα στους πολίτες. Περισσότερο ἀπὸ τις ἄλλες δυὸ προηγούμενες φορὲς βαρυνκομοῦσαν τὴν ὁλοὶ ἐκεῖνοι οί πατεράδες που είχαν νέα παιδιά και πού, σύμφωνα με τὴ συνθήκη, ἔπρεπε νὰ τὰ προσφέρουν, γιὰ νὰ κληρωθοῦν ἀπὸ αὐτὰ ὅσα ἔμελλε νὰ κἀνουν τὸ ἀγύριστο ταξίδι τῆς Κρήτης. Τὸ ἔλεγε ὁ ποιητὴς ὁ Μίνως, ὅτι τὰ παιδιά τῶν Ἀθηναίων τὰ ἔτρωγε τὸ θεριὸ τῆς Κρήτης, ἡ ὅτι τὰ σκότωναν οί Κρητικοί. Ὅταν λοιπὸν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πληρώσουν οί Ἀθηναῖοι γιὰ τρίτη φορὰ τὸ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ

Οί φίλοι τοῦ ἐνίστατου οὐρανοῦ ἡμποροῦν κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον νὰ πᾶν ἐνδοσφόντα ἀστερονομία φαινόμενα.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Οἱ πλανῆται τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος, ἀπαιμαρύνονται βαθμιαίως ἀλλήλων, ἀλλὰ προκαλοῦν μετὰ τὴν λαβὴν τῶν τῶν περιεργειῶν τῶν πλανητῶν. Ἀνατέλλουν ὅλοιον μετὰ 10ην κατερινὴν και κοσμοῦν τὸ στερέωμα καθ' ἁλὴν οὐρανὸν τὴν νύκτα.

Οἱ πλανῆται τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος, ἀπαιμαρύνονται βαθμιαίως ἀλλήλων, ἀλλὰ προκαλοῦν μετὰ τὴν λαβὴν τῶν τῶν περιεργειῶν τῶν πλανητῶν. Ἀνατέλλουν ὅλοιον μετὰ 10ην κατερινὴν και κοσμοῦν τὸ στερέωμα καθ' ἁλὴν οὐρανὸν τὴν νύκτα.

ΟΥΙΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Εἰς τὴν προέκτασιν τῆς οὐρανοῦ (πρὸς Δ.) διακρίνεται ὁ Ἀκτοδρος, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁπτην πρώτου μεγέθους. Ὁ Βέγας (α ἡσας) εἰσέρχεται περὶ τὸ Σεπτέμβριον ὁ Ἀκτοδρος. Ὁ Βέγας (α ἡσας) εἰσέρχεται περὶ τὸ Σεπτέμβριον ὁ Ἀκτοδρος. Ὁ Βέγας (α ἡσας) εἰσέρχεται περὶ τὸ Σεπτέμβριον ὁ Ἀκτοδρος.

Ο ΗΛΙΟΣ

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἡ διάμετρος τῆς ἡμέρας εἶναι περίπου 130 και 260, τὴν 24 30ην τοῦ ἴσου μήκος περιορίζεται εἰς 110 και 440.

Τὴν 23ην τοῦ μηνὸς ὁ Ἥλιος ἐγκαταλείπει τὴν Παρθένον και

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Οἱ φάσεις τῆς Σελήνης εἰσέρχονται περὶ τὸ Σεπτέμβριον ὁ Ἀκτοδρος. Ὁ Βέγας (α ἡσας) εἰσέρχεται περὶ τὸ Σεπτέμβριον ὁ Ἀκτοδρος. Ὁ Βέγας (α ἡσας) εἰσέρχεται περὶ τὸ Σεπτέμβριον ὁ Ἀκτοδρος.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ

*

«Όργανισμός δὲ οὐλοσδήποτε, εἴτε ἀνθρώπου, εἴτε ζώου ἢ οὐλοσδήποτε βιολογικὸς ὀργανισμός μὴ ἔχων τὴν δύναμιν τῆς προσαρμογῆς πρὸς τὸ περιβάλλον του, θνήσκει. Ἡ φύσις, ὁ Θεός, τὸν καταδικάζει εἰς ἀνυπαρξίαν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητὴ μου Φαλαγγίτισσα,

Ὅταν μεταφυτέψετε ἓνα λουλούδι, ἓνα δένδρον ἀπὸ κάποιον ἄλλον τόπον, ἀπὸ ἄλλη χώρα, θὰ δῆτε πῶς τὸ φυτὸ αὐτὸ ἀρκετὸν καιρὸ στὴν ἀρχὴ πότε μαραίνεται καὶ πότε ζωηρεύει, πότε μεγαλώνει καὶ πότε σταματᾷ. Ἡ ἀνάπτυξί του δὲν εἶναι καινικὴ, ὅπως ἦτανε πρὶν στὸ χῶμα καὶ στὸν τόπον του. Ἀγωνίζεται τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς του. Προσπαθεῖ νὰ προσαρμοσθῇ στὶς κλιματολογικὰς συνθήκας, στὸ χῶμα, στὸ νερό, στὸν ἀέρα.

Εἶναι τὸ φυσιολογικὸ ἐνστικτὸ τῆς προσαρμογῆς τῶν ζώντων ὀργανισμῶν.

Ἐνα ζῶον ποὺ ἄλλαξε ἐπίσης διαμονὴ χρειάζεται καιρὸ γιὰ νὰ προσαρμοσθῇ στὸ νέο του περιβάλλον. Πολλὰς φορὲς καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα ποὺ δὲν ἔχουν ἀρκετὴ παρακαταθήκη δυνάμεων στὸν ὀργανισμό τους μαραινόνται καὶ πεθαίνουν.

Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὸν ἀνθρώπον. Κι' αὐτὸς σὲ μιὰ ἀλλαγὴ ἀγωνίζεται τὸν ἀγῶνα τῆς προσαρμογῆς. Καθ' ἡμᾶς, λίγο ἢ πολὺ, ὑποφέρει ὅταν ἀλλάξῃ περιβάλλον, πολλοὶ μάλιστα μὲ εὐαισθησία νεῦρα καὶ ὅταν ἀκόμα ἀλλάξουν δωμάτιον ἢ κρεβάτι. Αὐτοὶ ἔχουν μέσα τους λιγώτερη ἀποθήκευσις δυναμικότητος γιὰ προσαρμογὴν.

Εἶναι σὰν καὶ κείνους τοὺς ἀποσκληρυνένους πιά κορμούς τῶν δένδρων ποὺ καμμιά κηπουρικὴ πείρα καὶ καμμιά γεωπονικὴ γνῶσις δὲν θὰ μπορέσῃ μ' ὅλα τὰ ὑποστηρίγματα καὶ τὰ τσατάλια νὰ τοὺς ἰσιώσῃ. Ἔτσι καὶ μερικοὶ ἀπὸ μᾶς. Σὲ τίποτα δὲν λυγάνει. Σὲ τίποτα δὲν προσαρμόζονται. Γκρινιάζουν, ἀν' παρουσιασθῇ μιὰ ἀισιοδοξία, γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλα.

Κι' ὅμως πόσο ἀπαραίτητη εἶναι σήμερα πρὸ πάντων γιὰ τὸν ἀνθρώπον

αὐτὴ ἡ ἀρετὴ! Οἱ παλιὲς γενεὲς δὲν τὴν εἶχανε τόσο ἀνάγκη, γιὰτὶ οἱ καιροὶ δὲν ἦτανε τόσο τρικυμισμένοι καὶ τόσο μεταβλητοί. Τώρα ἀναγκάζομαστε κάποτε ν' ἀλλάξουμε τόπον διαμονῆς, ν' ἀλλάξουμε ἐπάγγελμα, τρόπο ζωῆς καὶ τελευταῖα μὲ τὸν πόλεμον καὶ τρόπον συνηθειῶν καὶ διατροφῆς. Προχθὲς ποὺ ἐξώρμησε ἡ Ε.Ο.Ν. μὲ τὰ διάφορα τῆς συνεργεῖα γιὰ τὴν περισυλλογὴ τῶν ἀχρήστων ἀπὸ τὰ σπίτια καὶ τὰ καταστήματα, καμάρωνα τὰ παιδιὰ ποὺ μάζευαν καὶ τὰ κορίτσια ποὺ ἔδιναν. Ὀλόκληρη ἡ νεότης

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΥΕΩΣ

Τὸ Σχολεῖον ἀναμφισβητήτως προτρέπει τοὺς μαθητὰς νὰ κατατάσσονται εἰς τὴν Ε.Ο.Ν., καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ Ε.Ο.Ν. ὀφείλει νὰ προτρέπῃ τὰ μέλη τῆς νὰ εἶναι καλοὶ μαθηταί. Διότι τὸ νὰ γίνουν καλοὶ μαθηταὶ δὲν ἀποτελεῖ μόνον καθήκον ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ τῆς οἰκογενείας των, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας τὴν ὁποῖαν μορφούμενοι ὑπηρετοῦν.

*

Τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ὀφείλουν μεταξύ των πλήρη καὶ ἀπροφάτιστον ἀλληλεγγύην. Ἡ ἔλλειψις ἀλληλεγγύης ἀποτελεῖ ἀπειλήν ἐναντίον αὐτῆς ταύτης τῆς ἐνότητος τῆς Ὀργανώσεως καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τοῦ ἔργου τῆς.

προσαρμόσθηκε θαυμάσια στὴ νέα τῶν πραγμάτων κατάστασι. Κι' ὅχι μονάχα μὲ λάμπι στὰ μάτια καὶ ἐνθουσιασμό στὴν ψυχὴ ἐκτελεῖ τίς νέες ἐντολὰς, ἀλλὰ μὲ πεποίθησι ἐσωτερικὴ ὅτι προσέρχεται ἀρωγὸς γενικὰ στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ καὶ δημιουργὸς στὸν ἀνώτερον πολιτισμὸ του. Νοιώθει ἐξ ἐνστικτοῦ ὅτι οἱ δίσεκτοι αὐτοὶ χρόνοι ζητοῦν τοῦ καθενὸς τὴν ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν. Θὰ μοῦ πῇ καμμιά σας: Μὰ μὲ τὰ παλιόχαρτα γίνεται πολιτισμός; Δὲν θὰ σὰς ἀπαντήσω ἐγὼ στὴν ἀπορία σας αὐτὴ τὴν ἴσως ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ δικαιολογημένη.

Θὰ σὰς παραθέσω μονάχα, ἀγαπητὲς μου φίλες, τὰ λόγια μιᾶς μικρῆς συναγωνιστρίας σας, μιᾶς δωδεκάχρονης Φαλαγγίτισσας: «Μαμά, ἔλεγε κάπως ὠργισμένη στὴ μητέρα της, πάλι ἔβαλε τίς παλιὰς ἐφημερίδες κάτω ἀπὸ τὸ καζάνι, πάλι πέταξες στὰ σκουπίδια τίς λάμπες τοῦ πατέρα! Κι' ὅμως εἴπαμε ὅτι θὰ τὰ δώσουμε στὶς 2 τοῦ Σεπτέμβρη στοὺς συναγωνιστὰς μου, ποὺ θὰ περάσουν!» Κι' ἦτανε κατακόκκινη ἀπὸ τὴ θεία αὐτὴ ὀργὴ κι' ἔτοιμη νὰ κλάψῃ. Ξεθύμανε μόνον μὲ μερικά θαυμάσια λόγια ποὺ αὐθόρμητα ἀνέβηκαν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς της εἰς τὸ στόμα της: «Μὰ γιὰτὶ μαμά, δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβῃς γιὰτὶ γίνονται ὅλα αὐτά; Τὰ θεωρεῖς ὅλα παιγνίδια, μὲ τὰ ὁποῖα περιᾶ ὁ καιρὸς μας! Ὅμως δὲν εἶναι ἔτσι! Ἀπὸ τὸ κουρελόχαρτο κι' ἀπὸ τὴ λάμπα σήμερα ἐξαρτῶνται τόσα πολλὰ πράγματα γιὰ τὴν πατρίδα μας. Δὲν τὸ κατάλαβες! Ἔτσι γρινιάζεις καὶ γιὰ τὴ σταφίδην καὶ γιὰ τὸ μαῦρον ψωμί καὶ γιὰ ὅλα! Γιατί... γιὰτὶ δὲν μπορεῖς νὰ νοιώσῃς τὸ γιὰτί. Ἡ μητέρα της στάθηκε ἐκπληκτικὴ γιὰ τὸ ξαφνικὸ ξέσπασμα τοῦ θυμοῦ τῆς κόρης της. Μέσα στὴν ἐκπληξί τῆς ἴσως νῆτανε καὶ ἡ πρώτη σπῖθα τῆς καταιόησης γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῆς σημερινῆς γενεᾶς, ἓνα μόριον τῆς ὁποίας ἀποτελοῦσε καὶ ἡ κόρη της.

Ἔτσι σήμερα στὸ καθένα σπίτι ὑπάρχει ἓνα ἀγόρι ἢ ἓνα κορίτσι, ποὺ μὲ τὰ λόγια του, τίς πράξεις του, μὲ ὀλόκληρη τὴν ὑπαρξί του δίνει νὰ νοιώσουν, οἱ ὠριμοὶ καὶ οἱ γέροντες ὅτι ἡ νέα γενεὰ ἔχει τέλεια πρὸς τὴν ἐποχὴ τῆς προσαρμοσθῇ, μὲ πολλὰ δυναμικά καὶ γερά βιολογικά ἐφόδια. Ἡ νέα γενεὰ δὲν θὰ τσακισθῇ καὶ δὲν θὰ λυγίσῃ κάτω ἀπὸ ὁποιαδήποτε δίσεκτα χρόνια, ἀπὸ ὁποιοσδήποτε ἀντίξοες περιστάσεις, ποὺ θὰ μᾶς φέρῃ ὁ τρικυμισμένος τοῦ παρόντος καιρὸς.

Ἔτσι πῆρε τὸ χρίσμα τῆς διαρκείας, πέρασε τὸ κατῶφλι τῆς ἀθανασίας καὶ ἀπέφυγε τὴν ἀπώλειαν, ὅπως κάποτε εἶπε καὶ ὁ Ἀρχηγός, γιὰτὶ ἔκλεισε μέσα της τὰ στοιχεῖα τῆς αἰωνίας καὶ γιγασίας ζωῆς τοῦ λαοῦ της.

Σ. Καρ.

ΤΟ ΓΡΑΦΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΥΠΕΡΗΦΑΝΗΣ ΓΚΙΟΝΑΣ

Ερωτή: Είναι άρτις φαιδιτε-
ρες τοβου κόνει στη ζωή
Πέντε άρες βλάνω να παρ-
νουν μπρός μου οι φαιδιτερες
συνθήσεις τραβάνου από δύσκολα

Μὲς τὴν ἀπαγγέλλουν κατὰ καὶ
 ἑκατοντάδες ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους
 καὶ ἑπειτα

Οὐτε σπιθαμῇ δέν τρέπειν ἡ
μετρη ἀκαλλίεργητη.
αὐτῇ τῇ γῇ. Οὐτε σπιθαμῇ δέν

[illegible]

XP. M.

[illegible][illegible]

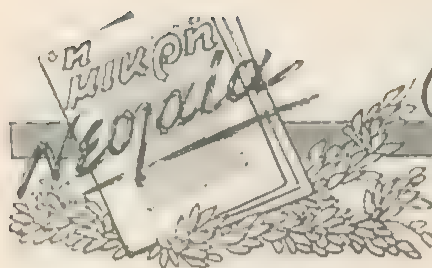
Τὸ κρῖνον (κρίνον) εἶναι ἡ πρώτη ποσειδωνία
τῶν ἀνδρῶν ὁ ἕως, πᾶσι τοῖς ἄλλοις, ἀπὸ
τῶν ἀνδρῶν ἰδιωτικῶν τῶν καὶ τῶν βλαπ-
τῶν τῶν. Τίς ἐστὶν τὸ πρῶτον ὅτι ἀντιστοιχίαν καὶ το-
σοῦτον ἀντιστοιχίαν τῶν ἀνδρῶν τοῦ πρῶτου,
ὅτι ἀντιστοιχίαν τῶν ἀνδρῶν τῶν
πρῶτων, τὰ πρῶτα φέρει ἀντιστοιχίαν ἀπὸ
τῶν τῶν ὁμοίων ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν,
ὅμοιαι καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἀνδρῶν καὶ ὁμοί-
οιαι τὸ πρῶτον ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν. Ἀπὸ τῶν
ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ὁμοίων ἀντιστοι-
χίαν ἀντιστοιχίαν ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ἀντιστοι-
χίαν ἀντιστοιχίαν ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ἀντιστοι-
χίαν ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀνδρῶν

Γ ΜΙΑΜΙΚΟΥΡΗΣ
Παλιώτορος

Ο ΚΗΨΟΣ

ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΕΣ

Ἡ συναγωνίστρια Σκαπάνισσα Χρυσάκη ἀπὸ τὴν Κρήτη μοῦ γράφει σήμερα, σὲ μιὰ ἐκτεταμένη ἐπιστολὴ της, πολλὰ παράπονα, γιατί πάντα γράφω γιὰ τοὺς Σκαπανεῖς καὶ ποτὲ γιὰ τὶς Σκαπάνισσες. . . «Καὶ ὅμως, γράφει, καθόλου δὲν μένουμε πίσω κι' ἐμεῖς, οὔτε στὶς ἀσκήσεις, οὔτε στὰ ἀθλητικά, οὔτε στὶς παρελάσεις, κι' ἂν ἔρθετε στὸ στρατόπεδό μας θὰ μᾶς δῆτε νὰ μαγειρεύουμε μόνες μας, νὰ καθαρίζουμε τὸν καταυλισμό μας, νὰ διορθώνουμε τὰ κρεββάτια μας, καὶ μαζὶ παίζουμε, κολυμπᾶμε καὶ ποτὲ δὲν ἔχουν παράπονο οἱ βαθμοφόροι μας. Ἔχουμε μάθει ωραία τραγούδια καὶ ὅλες μαζὶ τραγουδάμε τὶς «μαντινάδες» τὶς Κρητικὲς ποὺ πολλές φορές τὶς φτιάχνουμε καὶ μόνες μας — μαντινάδες γιὰ τὸν Ἀρχηγό μας, γιὰ τὸν Κυβερνητικὸ Ἐπίτροπο, γιὰ τὴν Ε.Ο.Ν. — χορεύουμε ἀκόμα τοὺς ωραίους χοροὺς τοῦ τόπου μας, — τὸν Πεντοζάλη, τὸν Πηδηχτό, τὴ Σούστα. Ξέρουμε ἀκόμα νὰ κεντᾶμε, νὰ ράβουμε, νὰ πλέκουμε. Ἐδῶ στὸ στρατόπεδο μαθαίνουμε μαγειρική, κηπουρική καὶ κάθε τόσο θὰ μᾶς δῆς νὰ πλέκουμε μονάχες τὰ ρούχα μας. . . Νὰ γιατί λέω πὼς κάτι πρέπει νὰ γράψης καὶ γιὰ μᾶς.»

Αὐτὰ μοῦ γράφει ἡ συναγωνίστρια Χρυσάκη, μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν ἔχει δίκιο, γιατί ἐγὼ ὅταν γράφω γιὰ τοὺς συναγωνιστὲς γράφω γιὰ ὅλους, καὶ γιὰ τὰ κορίτσια καὶ γιὰ τὰ αγόρια. Καὶ ξέρω πολὺ καλά πὼς ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος γνωρίζουν τὴν προκοπὴ τους καὶ ἀγαποῦν τὸ ἴδιο τὶς Σκαπάνισσες καὶ τοὺς Σκαπανεῖς.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὸ ποιηματάκι μας.

Ἡ πεταλουδίτσα

Τὶ φτερώνει μέσ' στ' ἀγέρι;
"Ἀχ! Τὶ λάμπει μέσ' στὸ φῶς;
"Ἥλιος νᾶναι; Νᾶν' ἀστέρι
γιὰ παράξενος ἀνθός;

*

Ἀπὸ τὸνα λουλουδάκι
στ' ὄλλο φεύγει καὶ πετᾷ
καὶ τινάζει στ' ἀγερᾶκι
τὰ φτερά τὰ χνουδωτά.

*

Τὶ χρυσὸ πεταλουδάκι!
Τὶ βουλλίτσες πορφυρές!
Νὰ τὸ πρόφθαινα λιγάκι
μέσα κεῖ στὶς φυλλωσιές!

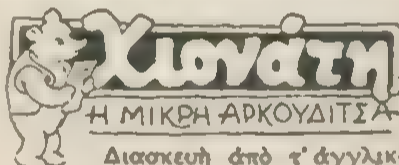
*

Θὰ τὸ πιάσουν δυὸ χεράκια
μέσ' στὴν τριανταφυλλιά
μὰ σκαλῶσαν στ' ἀγκαθάκια
κι' αἷμα στάξαν μιὰ σταλιά.

Γ. Δ.

Ὁ Σκαπανεὺς Βασίλειος Ἀθ. Ἀλεξιάδης. Μελλίσια—Κοζάνης.

Διασκευὴ ἀπὸ τ' ἀγγλικά

4.

(Συνέχεια)

—Ὅσοι, εἶπε ἡ Πούφ καὶ καμώθηκε τὴν ἀδιάφορη. Ξεκουράζομαι. Καὶ συλλογίζομαι. Καὶ τραγουδῶ.

—Μὰ δὲν σ' ἀκούω νὰ τραγουδᾷς!

—Μὰ τραγουδῶ ἀπὸ μέσα μου.

—Δός μου τώρα ἓνα πόδι.

Ἡ Πούφ ἀπλῶσε τὸ πόδι της κι' ὁ Κουνελλὴς τράβηξε... καὶ τράβηξε... καὶ τράβηξε...

—ὦωωχ! φώναξε ἡ Πούφ. Μὲ πονᾷς!

—Τὸ ξέρεις πὼς ἔχεις κολλήσει στὰ γερά; εἶπε ὁ Κουνελλὴς.

—Αὐτὰ ὅλα τὰ παθαίνει κανεῖς, εἶπε ἡ Χιονάτη θυμωμένη, ὅταν δὲν ὑπάρχει κυρία εἰσοδος ἀρκετὰ φαρδιά.

—Αὐτὰ ὅλα τὰ παθαίνει κανεῖς, εἶπε ὁ Κουνελλὴς μὲ αὐστηρὴ φωνή, ὅταν τρῶν πάρα πολὺ. Τὸ σκέφτηκα τὴν ὥρα ἐκείνη, μὰ δὲ θέλησα νὰ πῶ τίποτα, ἀπὸ εὐγένεια, πὼς κάποιος ἔτρωγε πάρα πολὺ. . . Κι' ἡ-

Ξερα, εἶπε ὁ Κουνελλὴς, πὼς ὁ κάποιος αὐτὸς δὲν ἦμουν ἐγώ. Καλὰ, καλὰ, θὰ πάω νὰ φωνάξω τὸν Πετρή.

Ὁ Πετρὴς κατοικοῦσε στὴν ἄλλη ἄκρα τοῦ δάσους κι' ὅταν ἦρθε μὲ τὸν Κουνελλὴ κι' εἶδε τὸ μπροστινὸ μέρος τῆς Χιονάτης, εἶπε: Ἀιὸνη ἀρκουδίτσα! Μὰ τὸ εἶπε μὲ τὴν ἀγάπη ποὺ ὅλοι πάλι ἀρχισαν νὰ ἐλπίζουν.

—Ἄν δὲν μπορέσουμε νὰ σὲ τραβήξουμε ἔξω, εἶπε ὁ Πετρὴς, μποροῦμε ὅμως νὰ σὲ σπρώξουμε μέσα..

Ὁ Κουνελλὴς ἔβλεπε τὶς φαβορίτες του πολὺ κατσουφιασμένους.

—Τὶ λές, Πετρή, εἶπε. Ἄν σπρώξουμε τὴ Χιονάτη μέσα, θὰ παη μέσα. Κι' ἂν πάη μέσα, ἐγὼ βέβαια θάμαι πολὺ εὐτυχής, μὰ ἡ Χιονάτη θάβη μέσα. Καὶ θὰ μᾶς πέση στε-

νόχωρα... Κι' ἔπειτα δὲ συλλογᾶσαι πὼς ἄλλος μπορεῖ καὶ ζῇ μέσα στὴ γῆ, μὰ ἄλλος...

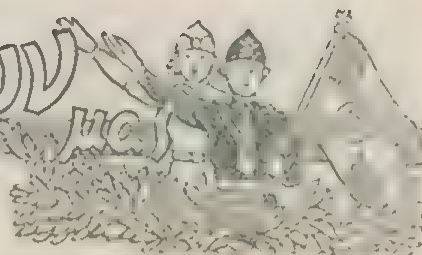
—Ἀχ, φοβάμαι πὼς δὲ θὰ ξαναβγῶ ποτὲ ἀπὸ δῶ, μурμουρίσε ἡ Χιονάτη.

—Τότε, ἓνα μονάχα μᾶς μένει,

των ΟΚΑΘΑΝΕΩΝ

Δύο Σκαπανείς από το Γύθειο.

ΞΕΝΩΝΑ ΚΟΥΤΙ

Ο Άλκης ρωτάει τη μαμά του:
Από πού είναι ο μπαμπάς;

— Από την Καβάλα.

— Από τὰ Χανιά.

— Κι' ἐγώ;

— Από τὰ Γιάννενα.

— Για' κούταξε τσις άνθρωποι από διάφορα μέρη νά ανταμωθούμε σ' ένα σπίτι!

Ο αδελφός του Τάκη. — Βλέπεις, Τάκη, ένα παράδοξο; Ένω έχει ξημερώσει, ο ήλιος δέν φαίνεται. (Γιατί ήταν συννεφιά).

Ο Τάκης: — Τι κουτός πού είσαι! Δέν ξέρεις ότι τώρα τόν χειμώνα ο ήλιος βγαίνει... άφου ξημερώση;

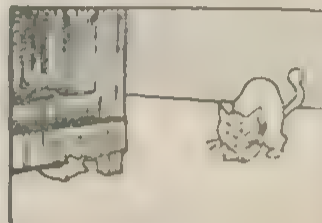

Μιά νύκτα οι φύλλοι δάγκαναν άγρια τὸ μικρὸ Νίκο.

Εκείνος τότε σηκώθηκε, έσθησε τὸ φῶς καὶ εἶπε:

— Έτσι, κακοί, δέν θά βλέπετε τώρα!...

Κακή ἐκτίμησι

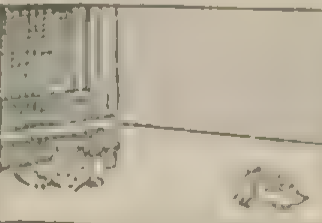
Μαζεμένη, θυμωμένη
μία γατίτσα περιμένει
σὲ ποτίσει νά χυμῶση,
νά τ' άρταξη, νά τὸ σάψῃ.

Μά το τὸ ποτίσει! Βγαινε!
Κι' ἡ γατούλα τὸ προστάζει
μὲ μουστακία ἀγριμμένα
καὶ νυχάκια ἀκασιμένα.

Τι μεγάλη σαστισμάρα!
Τι φοβέρα! Τι τρομάρα!
"Αχ, δέν ἔστιν ποντίκι,
ἦταν σκαϊτζοχοροάι

Κατ' ἀπὸ τὴ ντουλαπίτσα
δέν, ἀρμυμένη τὴ γατούτσα,
τὴν κεττάζει μ' άπορία
τοῦ ὑψηλοῦ τὴν τορρία.

εἶπε ὁ Πετρήs. Θ' ἀναγκασθοῦμε νά περιμένουμε ν' αδυνατίσῃ πάλι.

— Πόσον καιρὸ θά κάνω ν' αδυνατίσω; ρώτησε ἡ Χιονάτη μὲ τρόμο.
— Μά... καμμιά βδομάδα τὸ πολὺ πολὺ...

— Μά δέν μπορῶ νά μείνω ἐδῶ μιά βδομάδα!

— Καὶ βέβαια μπορεῖς, ἀνόητη ἀρκουδίτσα. Νά σέ θυάλωμε ἔξω εἶναι τὸ δύσκολο.

— Θά σοῦ διαβάξουμε! εἶπε ὁ Κουνελῆs χαρούμενος.

— Μιά βδομάδα... ἀναστένανε ἡ Πούφ, πολὺ στενοχωρημένη... Μιά δλόκληρη βδομάδα... Καὶ πῶs θά κάνουμε γιά τὸ φαί;

— Για' τὸ φαί; Μά δέν εἶπαμε πῶs δέ θά τρῶs γιά ν' αδυνατίσῃs;

— Δέν εἶπαμε ἀκριβῶs αὐτό... μουρμούρισε ἡ Χιονάτη.

— Πολὺ φοδᾶμαι, θά περάσῃs δίγως φαί, εἶπε ὁ Πετρήs. Μά θά σοῦ διαβάξουμε...

— Τότε, θέλετε νά μοῦ διαβάσετε ἓνα βιβλίο πού νά δίνῃ κουράγιο στίς δυστυχισμένες ἀρκουδες πού βρίσκονται σὲ μεγάλη στενοχωρία;

Τότε, γιά μιά βδομάδα, ὁ Πετρήs τῆs διάβαξε ἓνα τέτοιο ἀκριβῶs βιβλίο.

Κι' ἡ ἀρκουδίτσα ἐνοιῶθε ὀλοένα πῶs αδυνατίζε κι' αδυνατίζε καὶ σὸ τέλος τῆs βδομάδας ὁ Πετρήs φώναξε:

— Έμπρός! Ἦρθε ἡ ὥρα!

Ἐπιασε τὰ μπροσινὰ πόδια τῆs Χιονάτης κι' ὁ Κουνελῆs ἔπιασε τὸν Πετρή κι' ὅλοι οἱ συγγενεῖs καὶ φίλοι τοῦ Κουνελῆ ἔπιασαν τὸν Κουνελῆ καὶ τράδηξαν ὅλοι μαζί.

Καὶ γιά πολλὴν ὥρα ἡ Πούφ φώναζε μονάχα.

Ἄχ! καὶ Βάχ!

Κι' ἔξαφνα, μονομιάs, φώναξε Πόπι ἀκριβῶs ὅπως τινάζεται ὁ φελλὸs τῆs μποτίλιαs.

Κι' ὁ Πετρήs κι' ὁ Κουνελῆs κι' ὅλοι οἱ φίλοι καὶ τὸ συγγενολόγι τοῦ Κουνελῆ ἔπιασαν ἀνάσκελα, πίσω μακριά, πέρα σὸ δάσος. Κι' ἀπάν τους ἔπεσε ἡ Χιονάτη, ἐλευθερωμένη.

Τότε ἔγνεψε «εὐχαριστῶ» στοὺs φίλους τῆs κι' ἔφυγε μεσ' σὸ δάσος, τραγουδώντας σιγὰ ἓνα τραγουδάκι. Κι' ὁ Πετρήs τὴν κοίταζε νά φεύγῃ, μὲ πολλὴν ἀγάπη, κι' εἶπε ἀπὸ μέσα του: «Ανόητη ἀρκουδίτσα!».

(Ἀκολουθεῖ)

Για να μιλούμε

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

ΔΙΚΤΥΩΤΟΝ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Την ίδια θεραπεία

Ένας τοιγκούνης πήγε μία φορά να συμβουλευθεί ένα γιατρό.

Στην αίθουσα της άναμνης διάβασε σε μία πινακίδα, ότι η πρώτη επίσκεψις στοιχίζει 100 δραχμές και οι άλλες 50.

Σκέφθηκε τότε να έπωφεληθ. Όταν ήλθε η σειρά του, μπήκε μέσα και λέει στο γιατρό:

— Νά γιατρέ μου ξανα...

— Πώς; Ξαναήλθατε; ρωτά έκπληκτος ο γιατρός. Νομίζω πως πρώτη φορά σας βλέπω...

— Μπρά! τι λέτε γιατρέ! Δεν θυμάστε πού ήλθα την περασμένη εβδομάδα και μ' εξέτασατε;

— Δεν θυμάμαι... μιά δεν περνάει.

Πώς αισθάνεσθε τώρα;

— Πολύ άσχημα γιατρέ μου.

— Για να ιδώ.

Άφου τον εξέτασε με προσοχή ο γιατρός, πού είχε καταλάβει την ποιηρία του, του λέει:

Θαυμάσα! Νά εξακολουθήσετε την θεραπεία πού σας είπα την περασμένη εβδομάδα. Χαίρετε κύριε! Η επίσκεψις σας σήμερα στοιχίζει μόνο 50 δραχμές, όπως θα ξέρετε.

Δέν θα τό ξανάβλεπε...

Ο μπαμπάς. — Πάλι χωρίς επανωφόρι. Τοτό; Δέ σου είπα να μη τό ξαναδω στην κρεμάστρα;

Ο Τοτός. — Ένωια σας, μπαμπά, θά τό κρύψω άμεσως στη ντουλάπα.

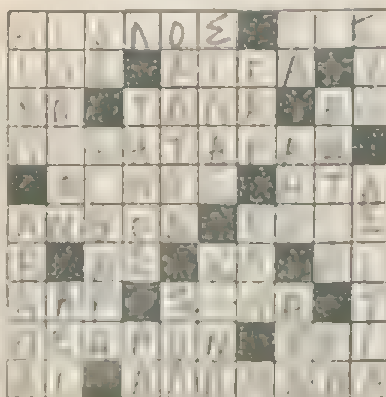
Παράλειψις!

Η μικρή Φιφά διαδάζει με τή μαμά της στην έφημερίδα ότι ο τάδε μέγας μουσικός πέθανε 75 έτών. Και ρωτά:

— Γιατί, μαμά, δέν γράφει και πόσων έτών γεννήθηκε;

Οριζοντίως:

- 1) Θεός των αρχαίων Έλλήνων — Κάποιος.
- 2) Δηλητήριο — Μαθητικόν όργανον και πρωτεύουσα

- 3) Ο ύπαρχων Αίμη της Αφρικης — Αριθμητικόν.
- 4) Ηρώς της επαναστάσεως του 1821
- 5) Κρυφός (άρχ.).
- 6) Προτρεπτικόν — Κραυγή της κόττας — Αρθρον (πληθ.).
- 7) Ποταμός της Γερμανίας — Ιερόν
- 8) Νέον — Τρέχει (άρχ. επί υγρών).
- 9) Αρθρον (πληθ.). — Ποταμ — ο όποιος έδωσε τό όνομά του εις Ιστορικήν μάχην της επαναστάσεως του 21.

- Καθέτως:
- 1) Τά 100 χρόνια — Περίφη — η είναι για τά πούρά της.
  - 2) Έλληνικόν πέλαγος — Πάντοτε (άρχ.).
  - 3) Ο όποιος — Μουσικόν όργανον.
  - 4) Νήσος του Αιγαίου — Αιγυπτιακή θεότης του ήλιου.
  - 5) Αύτός πού φαίνεται (άρχ.). — Νότα.
  - 6) Έθνικός ευεργέτης — Κράτος της Ασίας.
  - 7) Διότι (άρχ.). — Υποθετικόν.
  - 8) Αρθρον (πληθ.). — Απαραίτητος εις την ζωήν των ανθρώπων, αλλά και των ζώων και των φυτών — Συμπερασματικόν (άρχ.).
  - 9) Αριθμητικόν.
  - 10) Σημείον αριθμητικής πράξεως — Η έλλειψις σίτου, γενικώς ή πείνα.

Α. Β. ΧΟΥΣΙΛΔΗΣ

Γραμμάτιον

- Α = Πρωτ. κράτους.
Β = Αψητη.
Γ = Αιγαίου.
Δ = Φωνήεν.

Και καθέτως τά ίδια.
Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Ποικίλη άκροστιχίς

Τό πρώτον γράμμα της 1ης λέξεως, τό δεύτερον της 2ας, τό τρίτον της 3ης κ.ο.κ. αποτελούν ποταμόν της Γαλλίας.

- 1) Πρωτεύουσα κράτους της Ν. Ευρώπης.
- 2) Νήσος του Άν. Αιγαίου.
- 3) Ένα από τά κυριώτερα προϊόντα της Ελλάδος (δημ.).
- 4) Κόβει.
- 5) Πόλις της Γερμανίας και άρρωσταδεις υγρών.
- 6) Ένας από τους τ. τ. άνας.
- 7) Προστατεύει τά σόνορα του κράτους.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Στοιχειόγριφος

Στό όνομα ενός ησο.οϋ προσθέτεις ένα γράμμα και ένα ψάρι νόστιμο προβαλλει έν τῷ άμα.

Χ. ΣΩΣΩΗΙΔΗΣ

Αίνιγμα

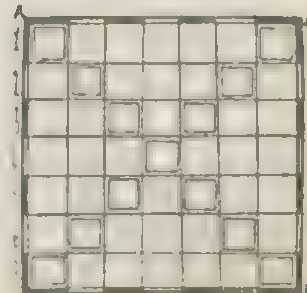
Είμαι πόλις της Ελλάδος και παιδιών φίλος μέγας.
— Τι είναι;

Α. Κ. ΤΣΑΟΥΛΑΣ

Κρυπτογραφικόν

- 1234567 = Πλουσία χώρα.
72341 = Όχι νύχτα.
21451 = Γυν. όνομα.
6345 = Φωτίζει.
743251 = Ησυχία.
6452151 = Ρωσική χώρα.
2142141 = Είδος πέτρας.
64321 = Γλύκισμα.

Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Οριζοντίως:

- 1) Πόλις της Ασιατικής Τουρκίας.
- 2) Επίθετον αυτοκράτορος του Βυζαντίου, έξ ου έλασε την όνομασίαν της ή σχετική δυνάστεία.
- 3) Κράτος της Ασίας, ισχυρόν πολεμικώς.
- 4) Γυναικείον όνομα (μία από τάς μούσας).
- 5) Κάτοικοι ένδόξου Ευρωπαϊκού κράτους.
- 6) Νήσος της Μεσογείου.
- 7) Όσμη (δημ.).

Διαγωνίως:

- Α — Β: Κράτος της ΝΔ. Ευρώπης.
Γ — Δ: Πόλις της Ιταλίας.

Χ. ΣΩΣΩΗΙΔΗΣ

Αναποδιές

Νά είσαι εις την Άρτα και να μην έχης άρτον.
Νά είσαι στην Καβάλλα και να πηγαίνης πεζός.
Νά είσαι Ισπανός και να έχης γενειάδα.
Νά είσαι Ρωμαίος και να είσαι άσθενης.
ΓΙΑΝ. Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Συλλαβόγριφος

Δυό φθόγγους μουσικούς μ' ένα γράμμα ένωσα και Έλληνα πρωταθλητή γνωστό σοϋ έφανέρωσα.

Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Μαγική εικών χωρίς εικόνα

— Πάμε Λιλή, να φάμε;
— Τι θά μας δώσης να φάμε;
— Αυτό πού σας είπα.
Χ. ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διασκεδάζοντας

Γιατί λέμε:

— Τρίγκαλα (Τρί-καλά και όχι Δίκαλα (Δί-καλά);
— Γαλαξίδιον (Γάλα-ξι-δον) και όχι Γαλαμέλιον (Γάλα-μέλιον);

— Λεμπέν και όχι Πρόδατο λεμπέν (Πρόδατο-λεμπέν);

— Σικεραχήλ (Σικε-ρα-χήλ);

— Κοναδάς (Κον-α-δάς) και όχι Βηθλεεμλαμπάς (Βηθλεεμ-λαμπάς);

— Πρόδατον (πρό-δα-τον) και όχι Διάδατον (διά-δα-τον);

— Ρουμανία (Ρου-μανία) και όχι Ρουθυμός (Ρου-θυμός);

— Σερβία (Σερ-βία και όχι Σερελευθερία (Σερ-ε-λευθερία);

— Άλουμίνιον (άλου-μίνιον) και όχι Έδωμίνιον (Έδω-μίνιον);

Τά περίεργα τών αριθμών

Πολλά, πάρα πολλά περίεργα παρατηρεί κανείς στις αριθμητικές πράξεις. Γενικά με τους αριθμούς βλέπουμε αποτελέσματα που εκπλήσσουν πολλές φορές. Μιά πράξη, ένα αποτέλεσμα με τους αριθμούς μας παρουσιάζει πράγματα περίεργα και αξιοπρόσεχτα.

Έτσι αν πολλαπλασιάσουμε τον αριθμ. 47.619.043 με τον αριθμόν 70 και εις τὸ γινόμενον προσθέσωμεν τὸν αριθμόν 323 τί νομίζετε δι τι θα προκύψει; Θά παρουσιασθῶν στή σειρά δέκα τριάδια, δηλ.:

47.619.043

70

3.333.333.010

323

3.333.333.333

Αν τὸν αριθμόν 138.888, 798.000 διαιρέσωμεν διὰ τοῦ 125 καὶ εἰς τὸ πλίκον προσθέσωμεν τὸν αριθμόν 727 θά προκύψουν δέκα (10) μονάδες, δηλ.:

1.111.110.384

1.111.111.111

Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ένα διαφανές χαρτί επάνω στο σχέδιο και οδηγούμενοι από τους αριθμούς χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εικόνας ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 με μαύρο, 2 με κόκκινο βαθύ, 3 με κόκκινο ανοικτό, 4 με κίτρινο, 5 με μπλε σκούρο, 6 με πράσινο.

Τὰ μέρη τῆς εικόνας πού ἔχουν 0, θά μείνουν λευκά.

Λεξιγριφος

Έν' ἄρθρο κι' ἕνα μέλος ἐνώθηκαν τὰ δυὸ καὶ ποιητὴ στο τέλος ἑκάμαν ξακουστό.

Λογοπαικτικός
Στοιχειόγριφος

Μέγας ὑπῆρξα ποιητῆς ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων, ἐκ εἰς ξένην γλῶσσαν ἔγραψα

σωρεῖαν ποιημάτων. Καὶ τώρα, ἕνα γράμμα μου ἂν πάρη, τί θά γίνω; Θαῦμα! δέν θά μεταβληθῶ, ὁ ἴδιος θά μείνω.

Στοιχειστονόγριφος

Τῆς ἐνδόξου μας Ἑλλάδος εἶμαι δρος φημιόμένο· μά χωρίς κορφή ἂν μ' ἀφή-
σης

καὶ με τόπο ξεπεσμένο, τῆς Ἀσίας ποταμό θά με κάμης σὸ λεπτό.

Μεταγραμματισμός

Βγάξω Α καὶ βάξω Ο καὶ ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου νῆσο ἄλλη σὸν Σαρωνικό μοινομιάς θά σχηματίσω.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 49ου ΦΥΛΟΥ

Ἡ ὀρθογραφία: 2) Ὑπερβόλαι, 3) Σταφυλόκοκος, 4) Σκωληκόβραχοι, 5) Μήνυσιν ἐπι-
σημῶν, 6) Μηχανιστικός, 7) Γραμματισμοσυλλέκτης.

Τὸ σταυρόλεξον: Ὅρι-
ζοντιῶς 1) Ὄθων—Ἰάδα
Ἀράν, 3) Ἀν—Ἰν—ΚΙ

Ἐνάντιον 9) Ἀσία—Ἀσία, Καθῆτω
1) δρος—Κίνα, 2) Σίνα, 3) ἄν—ἄν, 3) ναί—ἔνα, 5) ναί—
ἔνα, 6) ἔνα—ἔνα, 7) ἄν—
ἔνα, 8) Κράση, 9) ἄν—
ἔνα.

Δικτυωτόν: Ὅριζοντιῶς:

10) Φαίος, 11) σάος, 12) Πά-
ος.

Ἡ ἀντικρινὴ εἰκὼν: Καπλὸ
ἔκτου (Μαρ.ΚΑ ΠΕΛΟΣΙ-
δα—ΜΑΡΤΙΑΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ).

Ἀκροστιχίς: Κανένας
(Κάρος, Ἀνάστασις, Νάος, Ἀ-
νάστασις).

τοῦ γραμμογράφου:

Ὅσσα, Νέσος, Πόλις.
Λεξιγριφος: Μυσία (Μῆς
—ἴα).

Μεταγραμματισμός: Ἀφῆσαι
(ἔρως, λίθος, κρήνη, σάβη).

Αἰνίγμα: Τὰ
Ἀναγραμματισμός:

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ήταν μπεκρῆς

— Μοῦ φαίνεται περίεργο πῶς ἔχεις τόσο κόκκινη μύτη. Σ τί ὀφείλεται ἀρῶγς αὐτό;

— Ἀγαπητέ μου, ἡ ζωὴ μοῦ εἶχε δώσει τόσα σκληρά χτυπήματα...

— Καλά, καὶ ὅλα στή μύτη;

Τὸν ἐφώτισε!

Ὁ ταξιδιώτης στὸν μικρὸ ὑπηρετῆ τοῦ ξενοδοχείου:

— Τρέξε, σέ παρακαλῶ, νὰ ἰδῆς ἂν ἔχασα τίποτα σὸ δαμάτ ὁ μου, γιατί τὸ τραῖνο φεύγει σέ τέιντε λεπτά

Ὁ ὑπηρετῆς γυρίζοντας με ἀδιανὰ τὰ χέρια:

— Μαλιστα, κύριε, ξεχάσατε μιὰ βαλίτσα.

Ἡ κυριολεξία

— Νίκο, πῶς θά τὸ βγά-
λῃ ἡ ἀδελφὴ σου τὸ παιδί πού θά βαφτίσῃ;

— Πῶς θά τὸ βγάλῃ;
Ἀπ' τὴν πόρτα!!

Χαρτί περιτυλίξεως...

Ὁ Κωστάκης γράφει, γράφει:

— Τόσο πολλά σὰς ἔβα-
λε νὰ γράφετε ὁ δάσκαλος; τὸν ρωτᾷ ὁ πατέρας του.

— Ὅχι μπαμπά, ἀποκρί-
νεται ὁ μικρὸς ἔξυπνος· ἄλ-
λά ὁ ἀντικρινὸς μπακάλης μοῦ εἶπε νὰ τοῦ πάω γραμ-
μὸ χαρτί, γιὰ νὰ μοῦ
δῶσῃ σταφίδες. Κι' ἐπειδὴ
δέν εἶχα ἀρκετό...

Ὁ Σατανᾶς...

Ὁ ἀτακτος Κωστάκης στεκεται πίσω ἀπὸ τὴν πολυθρόνα τῆς γιαγιάς του καὶ τὴν ἐνοχλεῖ μέ-
ρα ἀστεία.

Ἡ γιαγιά χάνει τὴν ὑπο-
μονὴ της καὶ τοῦ λέει:

— Ὑπαγε ὀπίσω μου Σα-
τανᾶ!

Κι' ὁ Κωστάκης:
— Πίσω σου εἶμαι γιαγιά!

4

THE PAKE

MACEDONIA

THE BOX

1890

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

КРНТН

1598

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

διά διαφόρων απαγγελιών και τοπικῶν χορῶν. Ἀλλὰ και εἰς τοὺς ἄλλους σχηματισμοὺς τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ρεθύμνης και ἡ προεργαστικὴ κίνησις ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικῇ. Ἰδιαίτερον τόνον εἶχεν ἡ ἐορτὴ εἰς τὸ Στρατόπεδον «Α. Μεταξῶς» εἰς ᾧ ἄσματος ὅπου συνῆρσαν και πολλοὶ χωρικοὶ διὰ νὰ συνιερτάσουν μετὰ τῶν θαλαγγιτῶν.

—Εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐκπαιδευθέντων εἰς τὴν Α' περίοδον ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ. Εἰδικὴ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ αποτελουμένη ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Περ. Διοικητοῦ Α' Ἐπιτελοῦς τῆς Περ. Διοικήσεως και τῶν διευθυντῶν τοῦ II, III, V γραφείων ἐξήτασαν τοὺς ἐκπαιδευθέντας ὁπορηφίους βαθμοφόρους και διεπίστωσαν τὴν ἱκανοποιητικὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐν τῷ Στρατόπεδῳ ἐκπαιδεύσεως.

—Τὴν 15ην Αὐγούστου πολικὴν ἐορτὴν τοῦ 44ου Συντάγματος Πεζικοῦ, τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων μετέβη εἰς τὸ τελεσθῆν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν πεσόντων, ἐνὺ τμήμα τῆς Α' 255 Φαλαγγος μετὰ τοῦ Στρατοῦ ἀπιδίδον τιμὰς.

—Ἐνώπιον τετραμελὸς ἐπιτροπῆς, αποτελουμένης ἐκ τῆς Περιφερειακῆς, τῆς Στρατοπεδάρχου, τῆς Ληρ. Ἐπιτελοῦς και Διτρίας II και V Γραφείων ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τῶν συναγωνιστῶν τῆς Βας ἀποστολῆς τοῦ στρατοπέδου τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης. —Τὴν ἴδια μέρα 40 θαλαγγιτῶν ἐκ Βάμου Χανίων αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐκδράμει εἰς Ρεθύμνην ἐπικεφάθησαν τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξῶς». Ἐκεῖ παρέμειναν ἀρκετὴ ὥρα καὶ ἀφού τοὺς προσεφίρθη γέμια και διεσκέδασαν μετὰ τὰ μέλη τοῦ Στρατοπέδου ἀνεχώρησαν ἀφού προηγουμένως ἐξέφρασαν τὴν εὐχαριστίαν τῶν διὰ τὴν γνῶσιν και φιλοστονίαν τῶν μετὰ τὰς συναγωνιστῶν τῶν τῆς Ρεθύμνης.

—Ἐξήκοντα θαλαγγιτῶν τοῦ Τάγματος Σελλὶ Θ 255ης Φαλαγγος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης, μετὰ ἐπὶ κεφαλῇ τὴν Διοικητρίαν τῶν, ἐπισκέφθησαν τὸ Στρατόπεδον Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

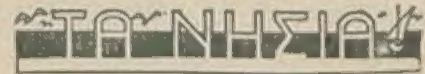
Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς λήξεως τῆς Βας ἀποστολῆς τοῦ Στρατοπέδου «Ἰωάννης Μεταξῶς» ἐγένετο ἐορτὴ, εἰς ἣν ἐκλήθησαν ἡ χορωδία τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ τῆς ἐνοργάνου μουσικῆς. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τὰ μέλη τοῦ Στρατοπέδου μετὰ τῶν ἐπισκεπτῶν συναγωνιστῶν τῶν διεσκέδασαν μετὰ ἐξαιρετικὸν κέφι.

Ἀποσσεῖ αἱ κατασκηνητῶν ἀνεχώρησαν κατευχρῶνται διὰ τὴν ὥραν και ἀ-ἐλχαστὴ συναγωνιστικὴ ζωὴ ποὺ πέρασαν εἰς

20 ἡμέρας στὸ Στρατόπεδο. Ἡ ἀναχώρησις τῶν ἐγένε μετὰ ζήτωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ και τῆς Ε.Ο.Ν.

ΛΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης). — Ἐλαβον χώραν συγκεντρώσεως εἰς ἀπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Περιφερίας και ἀνεπτύχθη καταλλήλως ὑπὸ βαθμοφόρων τὸ Διάγγελμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν κατὰ τὴν 4ην Αὐγούστου.

—Ὅλα τὰ τμήματα τῆς Περ. Διοικήσεως προσεφίρθη διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ εὐδρόμου μας «Ἑλλά».

ΧΑΛΚΙΣ. — Χάρις εἰς τὴν συμβολὴν τῆς Ε.Ο.Ν. Εὐδοίας ὁ ἐορτασμός τῆς πεντῆρας ἐπετελεῖτο τῆς Ἑθνοσωτηρίου Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου καθ' ὅλην τὴν Εὐδοίαν ὑπῆρξε λαμπρὸς.

Ὁ πανηγυρισμὸς ἐνταῦθα ἤρξατο πολὺ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ διαφόρων ἐορτῶν, παιγνυρικών συγκεντρώσεων τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὰς ὁποίας ἀνεπτύχθησαν διάφορα δέματα ἀπὸ βαθμοφόρους τῆς Ὀργανώσεως.

Τὴν παραμονὴν τῆς 4ης Αὐγούστου ἐγένετο τελετὴ στήσεως τοῦ Μνημείου Πισόντων ὑπὸ τῶν Περ. Διοικήσεων Ἀρρένων και Θηλέων. Τμήματα θαλαγγιτῶν και Σκαπανίων καθὼς και δύναμις θαλαγγιτισσῶν και Σκαπανισσῶν εἶχον παραταχθῆ εἰς τὸν πρὸ τοῦ Μνημείου χώρον καθὼς και ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Ὀργανώσεως, ἥτις ἀπέδιδε τιμὰς.

Ἐκ τῶν ἐπισήμων προσήλθον ὁ Γενικός Ἐκπότης Ε.Ο.Ν. Νομάρχης Τοράκης, ὁ κ. Δήμαρχος, ὁ κ. Φοροαρχός, και αἱ λοιποὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως και πλῆθος κόσμου καθὼς και οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων κ. Γ. Χασιὰς και Θηλέων Δις Κυριακούλη. Ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Ὀργανώσεως ἀνέκρουσε τὸν Ἑθνικὸν ὕμνον και τοὺς ὕμνους 4ης Αὐγούστου και τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν πρῶταν τῆς 4ης Αὐγούστου τμήματα Ε.Ο.Ν. περιήλθον τὴν πόλιν και ἐβαλον διάφορα πατριωτικὰ δόματα καθὼς και ἡ Φιλαρμονικὴ, ἥτις ἐπαιάνειεν ἐνθουσιῶδη ἐμβόθησαν.

Εἰς τὴν τελεσίδοσιν βοξολογίαν προσήλθον ἀπανταὶ αἱ ἀρχαί.

Εἶτα ἐπικολούθησαν λαμπρὰ παρέλασις ὁλοκληροῦ τῆς δυναμῆς Ἀρρένων και Θηλέων, ὑπὸ τὰ συνεχῆ και ζωφὰ χειροκρο-

τήματα τοῦ κόσμου.

Ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν εἰς τὴν καθ' ὅλην ἐπιτυχὴ και ἐπιδεικτικὴν παρέλασιν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπροξένησεν ἡ νέα Ὀμάς τῶν τυφεκιοφόρων Σκαπανίων, ἡ ὁποία κατεχειροκροτήθη.

Τὸ ἀπόγευμα ἡ Φιλαρμονικὴ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπαιάνει διάφορα ἐμβόθησαν τὴν 8ην δὲ νυκτερινῇ ἐγένετο λαμπροδωροφῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

ΛΕΙΒΑΘΩ (Κιερ-ἀλλήνας). — Τμήματα τοῦ Τάγματος Ε.Ο.Ν. Θηλέων Λειβαθοῦς ἐξέφρασαν μετὰ τῶν βαθμοφόρων τῶν εἰς τοποθεσίαν «Τραπεζοῦ». Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν αἱ θαλαγγιτῶν και Σκαπανισσῶν ἐπιδόθησαν εἰς κολύμῃμα, χοροὺς ἑθνικοὺς, παιγνυρὰ διάφορα και τραγούδια ἑθνικά. Τὸ ἐσπέρας ἀφού ἐτραγουδῆσαν τοὺς ὕμνους, τὸν Ἑθνικόν, τῆς Νεολαίας και τῆς 4ης Αὐγούστου, ἀνεχώρησαν ἕκαστον τμήμα μετὰ τῶν βαθμοφόρων τῶν.

Ἐπίσης ὁ ἐορτασμός τῆς 4ης Αὐγούστου ἐγένετο εἰς τὸ κέντρον τοῦ Τάγματος εἰς τὸ χωρίον «Ἐτραμίς» ὅπου μετὰ ἐνθουσιασμοῦ ἀπαντες οἱ Λόχοι παρηκολούθησαν τοὺς ἐκφωνηθέντας ὅσο συνεργατῶν λόγους. Ἡ ἐορτὴ ἐσυνεχίσθη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Και εἰς τοὺς Λόχους Ε.Ο.Ν. Θηλέων Δελινάτων και Βαλασμάτων ἡ ἐορτὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐτελεσθῆ μετὰ ἐνθουσιασμόν και τάξιν πρωτοφανή.

ΜΥΤΙΑΝΝΗ (Λέσβου). — Εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς πόλεως αἱ θαλαγγιτῶν προποιοῦνται ὑπὸ τὴν ἀγρυπνίαν παρακολούθησιν τῆς Περιφ. Διοικητῆρος διὰ τὸς ἀγῶνας τῆς 15ης Σεπτεμβρίου.

Διανομὴν ἐκδρομῇ ἐργαζομένων θαλαγγιτισσῶν εἰς Γέραν, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν αὐτοπροσώπως ἡ Περιφ. Διοικητρία, καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς ἀποκλειστικῶς ψυχαιγωγικὸν ἐτελεσθῆ μετὰ τάξιν και πειθαρχίαν.

Αἱ ἐργαζόμεναι θαλαγγιτῶν ὡδηγήθησαν εἰς τὸ κίνηματοθέατρον «Παιδὸν» και ἐκεῖ παρηκολούθησαν διδακτικὴν διατριβὴν παραστάσιν δοθέντων ἀποκλειστικῶς χάριν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ παρεπιδημοῦντος ἐν τῇ πόλει μας θιάσου.

Τὸ στρατόπεδον βαθμοφόρων λειτουργεῖ εἰς τὴν μαγευτικὴν τοποθεσίαν Μυτιλήνης «Νεάπολις» ἀπὸ 27 Αὐγούστου και θα συνεχισθῇ μέχρι 16 Σεπτεμβρίου μετὰ στρατοπεδάρχην τὴν Περιφ. Διοικητρίαν. Εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκτὸς τῶν βαθμοφόρων ἐκπαιδεύονται και θαλαγγιτῶν τοῦ προτύπου λόχου.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Αἱ περισσώτεραι τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ε.Ο.Ν. ἐτέλεσαν, βάσει Διαταγῆς τῆς Διευθύνσεως Ἀθλητισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τοὺς τοπικοὺς τῶν κολυμβητικῶν ἀγῶνας. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγῶνων τούτων κατὰ περιφέρειαν ἔχουν ὡς ἀκολουθεῖς:

Π. Δ. ΧΑΝΙΩΝ

Α' ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μέτρα ἐλευθέρως κολυμβήσεως. 1ος Ἀθαν. Διακάκης, 2ος Σταμ. Σταματάκης, 3ος Μιχ. Λουράκης.

Β) 400 μέτρα ἐλευθέρως κολυμβήσεως. 1ος Μαν. Μαραγκοδάκης, 2ος Ἐλεθ. Κρομμυδάκης, 3ος Κυρ. Αυγέρης.

Γ) 800 μέτρα ἐλευθέρως κολυμβήσεως. 1ος Ἀθαν. Διακάκης, 2ος Γεώργ. Ρεμούνης, 3ος Μαν. Μαραγκοδάκης.

Δ) 100 μέτρα ὁπτία κολυμβήσεως. 1ος Ἰωάν. Μουζούρης, 2ος Σπυρ. Μητσοτάκης, 3ος Ἰωάν. Ἀντουάκης.

Ε) 100 μέτρα προσβία κολυμβήσεως. 1ος Μιχ. Μαστρομανάκης, 2ος Ἐλεθ. Γεωργιάδης, 3ος Νικ. Ἑλληνοῦ.

ΣΤ) Σκυταλοδρομία 4X10. 1η ὁμάς φάλαγγος 248, 2α ὁμάς φάλαγγος 249.

Β'. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μέτρα ἐλευθέρως κολυμβήσεως. 1ος Κων. Χαριτάκης, 2ος Ἀριστ. Βάρβουκας, 3ος Ἰω. Μουζούρης.

Β) 200 μέτρα ἐλευθέρως κολυμβήσεως. 1ος Κων. Χαριτάκης, 2ος Γεώργ. Ρεμούνης, 3ος Γεώργ. Κισσαμάκης.

Γ) 50 μέτρα προσβία κολυμβήσεως. 1ος Ἐμμ. Τεργάκης, 2ος Ἰωάν. Μανουσίουδάκης, 3ος Στεφ. Βουτσάδης.

Δ) Σκυταλοδρομία 4X50. 1η ὁμάς φάλαγγος 248, 2α ὁμάς φάλαγγος 249.

ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Α) 25 μέτρα προσβία κολυμβήσεως. 1ος Γεώργ. Ἀντωνάκης, 2ος Πέτρος Γαλανάκης, 3ος Στυλ. Σκουτελάκης.

Β) 50 μέτρα προσβία κολυμβήσεως. 1ος Ἰωάν. Χατζηδημητράκης, 2ος Σπυρ. Μητσοτάκης, 3ος Ἰωσ. Γαλανάκης.

Γ) 50 μέτρα ἐλευθέρως κολυμβήσεως. 1ος Δημ. Δημοστάκης, 2ος Στυλ. Κασιώτελης, 3ος Πέτρ. Γαλανάκης.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ Β'. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Α) 50 μέτρα ἐλευθέρως κολυμβήσεως. 1η Ἑλένη Μανουσάκη, 2α Εὐαγγ. Κασοπού, 3η Εὐαγγ. Κασοπού.

Β) Σκυταλοδρομία 4X50. 1η ὁμάς φάλαγγος 248, 2α ὁμάς φάλαγγος 249.

ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΩΝ

Α) 25 μέτρα προσβία κολυμβήσεως. 1η Μ. Κοτσιφάκη, 2α Ρένα Γιαννοπούλου, 3η Καλ. Γκαλιράκη.

Β) 50 μέτρα κολυμβήσεως. 1η Μαρ. Κοτσιφάκη, 2α Ὀλγα Γκαλιράκη, 3η Ρένα Γιαννοπούλου.

Πολυνίκης φάλαγγ. Ἀρρένων φάλαγγος 249 Χανίων βαθμ. 107.

Πολυνίκης φάλαγγ. Θηλέων φάλαγγος 249 Χανίων βαθμ. 47.

Πολυνίκης Ὀμάς Ναυτοφαλαγγιτῶν Χανίων βαθμ. 108.

Ὀμάς Σχηματισμῶν φάλαγγ. 367 Κασιώτῶν βαθμ. 19.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. — Τὰ ἀποτελέσματα τῶν Ναυτικῶν ἀγῶνων Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Ἡρακλείου ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Α) Ἐλευθέρως κολυμβήσεως 100 μέτρων. 1ος Μιχαῆς Ἰωσήφ, 2ος Καργιολίδης Γεώργ. 3ος Χρυσόστομάκης Ἰωάν.

Β) Ἐλευθέρως κολυμβήσεως 400 μέτρων. 1ος Φουντάκης Κωνστ. 2ος Βερσοδάκης Γ. 3ος Ἐλευθεριάδης Νικόλ.

Γ) Ἐλευθέρως κολυμβήσεως 800 μέτρων. 1ος Ἀραμπατζόγλου Ἀλέξ. 2ος Κοκκίτης

Άλλε. 3ος Γιαννούλης Κωνστ. 4ος Τσουλακίδης Εύαγγ.

Δ) Κολύμβησης όπτις 100 μέτρων. 1ος Κοπακάκης Έμμ. 2ος Φουντουλάκης Κωνστ. 3ος Σηφάκης Δημήτριος.

Ε) Σκυταλοδρομία 4X100. 1ος Μιγάδης Έως. 2ος Άραμπατζόγλου. 3ος Βερούδακης Γεώργ. 4ος Μαρκογιαννάκης Κωνστ.

ΣΤ) Υδατοσφαίρισης. 1ος Βερούδακης Γεώργ. 2ος Μιγάδης Έωσθ. 3ος Κοπακάκης Έμμ. 4ος Χρυσόστομακης Έωάν. 5ος Στεφανίδης Παναγ. 6ος Στρατάκης Γεώργ.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 100 μέτρων. 1ος Σηφάκης Δημήτρ. 2ος Αλεμπαδάκης Σηφ. 3ος Μεδυμάκης Εύαγγελος.

Β) Έλευθέρα κολύμβησης 200 μέτρων. 1ος Στεφανίδης Παναγιώτης. 2ος Πορφυράκης Άντων. 3ος Βερούδακης Έωάννης.

Γ) Κολύμβησης 50 μέτρων προσθία. 1ος Χανδάνος Μενέλαος. 2ος Μεδυμάκης Εύαγγ. 3ος Αλεμπαδάκης Σηφης.

Δ) Σκυταλοδρομία 4X50. 1ος Στεφανίδης Παναγ. 2ος Πορφυράκης Άντων. 3ος Βερούδακης Έωάννης. 4ος Σηφάκης Δημήτρ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 50 μέτρων. 1ος Γιαννίκος Έωάν. 2ος Κυπριάδης Κωνστ. 3ος Κριτωτάκης Γεώργιος.

Β) Προσθία κολύμβησης 25 μέτρων. 1ος Γιαννίκος Έωάν. 2ος Κριτωτάκης Γεώργ. 3ος Κυπριάδης Κωνστ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ.—Τά αποτελέσματα των κολυμβητικών αγώνων Α. ΧΧΙΧ Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Έβρου της 11ης Αύγουστου 1940)Ε' είναι τά ακόλουθα:

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

100 μέτρα έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Καλέρας Εύαγγελος. 2ος Στεφανίδης Σταύρ. 800 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Καρλιάς Άντων. 2ος Περγλέγγος Άγγελος. 3ος Χαμηλάκης Κομνηνός.

400 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Ορφανός Κωνστ. 2ος Γκιρτζής Παναγ. 3ος Τσαυρίδης Γεώργιος.

100 μ. όπτις κολύμβησης. 1ος Χρυσόστομου Εύστρ. 2ος Γιαννίκος Νικόλ. 3ος Παπαϊωάννου Έωάννης.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

100 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Παπαδόπουλος Έωάννης. 2ος Καρατζόλας Γεώργ. 3ος Τσαυρίδης Γεώργ.

200 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Συμεωνίδης Άριστιός. 2ος Μπουκοβάλας Έωάν.

50 μ. προσθία κολύμβησης. 1ος Παπαδόπουλος Έωάννης. 2ος Γκιρτζής Παναγ. 3ος Παπαϊωάννου Έωάννης.

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

50 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1η Ξανθάκη Λουκία. 2α Μαστράφη Μαρία.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

1η Καστάνου Πανά. 2α Νοταρίδου Έλλη. 3η Γιωργαντά Έλένη.

ΣΚΑΠΑΝΕΙΣ

50 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Κοντός Δημήτρ. 2ος Καλογιαννίδης Σταύρ. 3ος Πέντοσος Πέτρος.

25 μ. προσθία κολύμβησης. 1ος Κοντός Δημήτρ. 2ος Τρόφωνας Γεώργ. 3ος Πέντοσος Πέτρος.

ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΑΙ

25 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1η Νοταρίδου Άρχοντοβλα. 2α Τριανταφύλλου Φαίμη. 3η Γιωργαντά Έλευθερία.

ΚΑΒΑΛΑ.—Τά αποτελέσματα των διεξαχθέντων κολυμβητικών αγώνων είναι τά ακόλουθα:

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 100 μ. 1ος Μουράτης Έλευθ. 2ος Ζαχαριάδης Διαμαντ. 3ος Λολίδης Δημήτρ.

Β) Έλευθέρα κολύμβησης 400 μ. 1ος Καπρακίδης Έμμ. 2ος Μουράτης Έλευθ. 3ος Λολίδης Δημήτρ.

Γ) Έλευθέρα κολύμβησης 800 μ. 1ος Καπρακίδης Έμμ. 2ος Λολίδης Δημήτριος. 3ος Θεσσαλονικεύς Έωάννης.

Δ) Έπτις κολύμβησης 100 μ. 1ος Λολίδης Θεός. 2ος Θωρόπουλος Έωάννης. 3ος Παπαδόπουλος Παναγ.

Ε) Προσθία κολύμβησης 100 μ. 1ος Λολίδης Θεός. 2ος Στάθης Θεός. 3ος Μπαμπάδας Στέλλιος.

ΣΤ) Σκυταλοδρομία 4X100 έλευθέρας κολυμβήσεως. 1η όμάς 171ης Φάλαγγος.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 100 μ. 1ος Μουράτης Έλευθ. 2ος Καπρακίδης Έμμ. 3ος Γραμματικόπουλος Παναγ.

Β) Έλευθέρα κολύμβησης 200 μ. 1ος Μουράτης Έλευθ. 2ος Κοσμήδης Κοσμάς. 3ος Σουλίδης Έωάν.

Γ) Προσθία κολύμβησης 50 μ.—1ος Λολίδης Θεός. 2ος Παπαδόπουλος Παναγ. 3ος Πέτσας Άκριδιος.

Δ) Σκυταλοδρομία 4X50 μ. έλευθέρας κολυμβήσεως. 1η όμάς 171ης Φάλαγγος.

Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Α) Προσθία κολύμβησης 50 μ. 1ος Άκριδης Άχιλ. 2ος Άτζιμάκης Χρήστος. 3ος Πέτσας Άκριδ.

Β) Έλευθέρα κολύμβησης 50 μ. 1ος Ηλιάδης Άναστ. 2ος Ηλιάδης Έωσθ. 3ος Δημητριάδης Δημήτρ.

Γ) Σκυταλοδρομία 8X50 μ. έλευθέρας κολυμβήσεως. 1η όμάς 171ης Φάλαγγος.

Α' και Β' ΚΑΤΗΓΟΡ. ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 50 μ. 1η Χρηστίδου Έλένη. 2α Πεταλούδη Έλένη. 3η Άρνιδου Θάλεια.

Β) Σκυταλοδρομία 4X50 έλευθέρας κολυμβήσεως. 1η όμάς αποτελεσθείσα εκ των κολυμβητριών: Χρηστίδου Έλένης, Νότα Ηρούς. Γεωργιάδου Βασιλικής, Λαζάρου Έλένης.

Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΩΝ

Α) Προσθία κολύμβησης 50 μ. 1η Κανάκη Λόγυστα. 2α Πετροπούλου Γομήνη. 3η Δεστούνη Άντιγόνη.

Β) Έλευθέρα κολύμβησης 50 μ. 1η Κανάκη Λόγυστα. 2α Γεωργιάδου Βασιλική. 3η Δεστούνη Άντιγόνη.

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ.—Είς τούς κολυμβητικούς αγώνας συμμετέσχον 22 φαλαγγίται και Σκαπανίς των 129 και 132 φαλαγγων με τά εξής αποτελέσματα:

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

(ήλικίας 18—25 ετών).

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 100 μ. 1ος Μάριος Πιτρός. 2ος Άλλε. Παπανίκας.

Β) Έλευθέρα κολύμβησης 400 μ. 1ος Έμτρ. Μουλιαζήμης. 2ος Ήλ. Σαββουλίδης.

Γ) Έπτις κολύμβησης 100 μ. 1ος Άλ. Παπανίκας. 2ος Μαρ. Πιτρός.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

(ήλικίας 14—18 ετών).

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 100μ. 1ος Δ. Τρουμπάδας. 2ος Κ. Δράκος. 3ος Γ. Πλακοσούλιος.

Β) Έλευθέρα κολύμβησης 200 μ. 1ος Άντ. Λοδμπος. 2ος Μιχ. Άσικιαν.

Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

(ήλικίας 11—13 ετών).

Α) Έλευθέρα κολύμβησης 50 μ. 1ος Σπύρος Έωάννου.

ΛΑΡΙΣΑ.—Κατά τούς διεξαχθέντας κολυμβητικούς αγώνας της Π. Δ. Λαρίσης έσημειώθησαν τά κάτωθι αποτελέσματα:

Α) 50 μ. έλευθέρα κολύμβησης Φαλαγγισσών. 1η Σωτηριάδου Π. 2α Καλογήρου Ε. 3η Χατζίδου Γ. 4η Σοφοκλείδης. 5η Μαντάκου.

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Β) Σκυταλοδρομία 4X50. 1η όμάς. Κοντογλου. Χατζίδου. Καλογήρου. Σωτηριάδου.

Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Σφονδλιάς. 2ος Κορύλλης. 3ος Καλιαμβάκος. 4ος Κυρίτσος. 5ος Γιαννίτης. 6ος Καρακασιανός.

Β) 400 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Σφονδλιάς. 2ος Καλιαμβάκος. 3ος Καρακασιανός. 4ος Γιαννίτης. 5ος Εύαγγελίδης.

Γ) 800 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Σφονδλιάς. 2ος Καλιαμβάκος. 3ος Καρακασιανός. 4ος Κορύλλης. 5ος Εύαγγελίδης.

Δ) 100μ. όπτις κολύμβησης. 1ος Εύαγγελίδης. 2ος Κωνσταντίνιδης. 3ος Καλιαμβάκος. 4ος Καρακασιανός. 5ος Νεζεριώτης.

Ε) 100 μ. προσθία κολύμβησης. 1ος Βελέντζας. 2ος Παπιάς Γ. 3ος Σοφοκλείδης. 4ος Γιαννίτης. 5ος Δοσθεύς. 6ος Χρυσόμαλος.

ΣΤ) Σκυταλοδρομία 4X100.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Α) 100 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Χατζηστυλιανός. 2ος Εύθυμιου. 3ος Πούλιος. 4ος Χαλυσόπουλος. 5ος Καλιαμβάκος. 6ος Μπέμπος.

Β) 100 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Χατζηστυλιανός. 2ος Εύθυμιου. 3ος Πούλιος. 4ος Μπέμπος.

Γ) 200 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Εύαγγελίδης. 2ος Καλιαμβάκος. 3ος Χαλ-

δόπουλος. 4ος Στέιος. 5ος Τζανιτόπουλος.

Δ) 50 μ. προσθία κολύμβησης. 1ος Βελέντζας. 2ος Μπέμπος ΙΙ. 3ος Μπέμπος Ι. 4ος Άθηνιώτης. 5ος Εύθυμιου. 6ος Καλιαμβάκος ΙΙ.

Ε) Σκυταλοδρομία 4X50.

ΣΚΑΠΑΝΕΙΣ

Α) 25 μ. προσθία κολύμβησης. 1ος Κάρτωνας. 2ος Φορλίδας. 3ος Βαρδάκης Χ. 4ος Βαρδάκης Ν. 5ος Βελέντζας. 6ος Εύθυμιου.

Β) 50 μ. προσθία κολύμβησης. 1ος Κάρτωνας. 2ος Μπέμπος Ν. 3ος Φορλίδας.

Γ) 50 μ. έλευθέρα κολύμβησης. 1ος Βαρδάκης Ν. 2ος Βαρδάκης Χ. 3ος Κάρτωνας. 4ος Σαμαρτζής. 5ος Φιλιππιντζής.

ΥΔΑΤΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Η όμάς των κωνινών ένίκησε την όμάδα των λευκών με 4—3 τέρματα.

(Τά αποτελέσματα των Π.Δ. Θηιωτισοφωκίδος και Σάμου είς τό προσεχές)

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1580)

Τί μάχη ήταν εκείνη! Οι Σλαύοι, πού δεν περίμεναν την ξαφνική αυτή έξορμησι, μόλις πρόλαβαν ν' αρπάξουν τά άρματα τους.

Ποτέ νίκη δεν ύπήρξε πληρέστερη, ποτέ νίκη δεν κερδήθηκε με λιγώτερα μέσα.

Ο στρατηγός της Κορίνθου, πού έφθασε τρείς μέρες άργώτερα, άπόρρησε και ο ίδιος βλέποντας στο έγκαταλειμμένο στρατόπεδο τό πλήθος των λαφύρων πού οι Πατρινοί έκέρδισαν άσπολοι σχεδόν και χωρίς άρχηγό.

Χωρίς άρχηγό; "Οχι δά! Με μιά βοή όμολογουόσαν όλοι πώς στρατηγός τους ήταν ο Πρωτόκλητος και στην δική του έκκλησία άφιέρωσαν τά λάφυρα της μάχης και θεωρήθηκαν σκλάβοι δικοί του οι άπειροι αϊχμάλωτοι.

Και δεν ήσαν ούτε άσπολοι. Γιατί όπλο ισχυρότερο δεν ύπάρχει από τό θάρρος πού τροφοδοτεί άκούμητη ή πίστις.

Κ. ΆΘ.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

ΚΙ' Η ΜΙΚΡΗ ΞΩΘΙΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1591)

τια και δέχτηκε τό παιδί του ο βασιλιάς παντρεμένο με όργανα κι' άλλα βασιλικά πράγματα.

Τά φορέματα όμως της ξωθιάς πού της πήρε όταν την πρωτόείδε δεν της τάδωσε, μόν' τάδωσε της μάννας του και της είπε:

—Νά μη της τά δώσης, γιατί άν τά πάρη, τότες θά βρής τη δύναμή της και θά μάς φάη όλους.

Άλλ' ή ξωθιά τά παίρνει με πανουργία από την πεθερά της και τά φοράει.

Κατά τύχη ο πατέρας της ξωθιάς είχε πόλεμο μ' έναν άλλον βασιλιά και είχε πη ότι όποιος νικήση θά του δώση τη θυγατέρα του γυναικά. Τότες αυτός τρέχει στον πόλεμο και τούς σκοτώνει όλους. Τότες του είπε ο πατέρας της ξωθιάς:

—Ποιά θυγατέρα μου σ' άρέσει. Αύτός είπε τη μικρότερη.

Κι' αυτή του είπε:

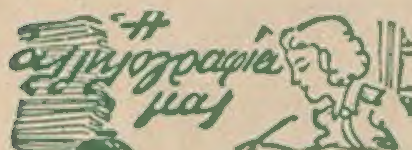
—Τώρα με πήρες με πόλεμο και με την αξία σου, και δεν μπορώ νά κάμω άλλοώς, μόν' έλα νά πάμε στον πατέρα σου τό βασιλιά. Και πέρασαν τέτοια ζωή, πού μήτε κανένας δεν είχε περάσει.

Ἐξ ἀριστερῶν: Αἱ Σκαπάνισσαι Νίτσα Κατσαντάκη, Παρθενόπη Λεον, Κουλούρη καὶ Γαθριέλλα

Ἀναστασιάδου. Οἱ Σκαπανεῖς Νίκος Ι. Λυγαρόπουλος καὶ Κωνσταντῖνος Ξαθόπουλος

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Πρὸς τοὺς ἀλληλογραφούντας μετὰ τοῦ περιοδικοῦ ἔχοντες νὰ γνωστοποιήσωμεν:

Α) Ὅτι ἀπαντήσεις εἰς τὰς ἐπιστολάς των διὰ τῶν στηλῶν τῆς ἀλληλογραφίας δίδονται μόνον μετὰ παρέλευσιν 25—30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς των καὶ κατὰ σιγρὰν ἀποτιμωμένης. Ἐξαιρέσεις γίνονται μόνον εἰς ἐπιστολάς ἀπαιτούσας ἐπείγουσαν ἀπάντησιν. Τὸ περιοδικὸν ἀπαντᾷ οὕτως εἰς ἀκῶσας ἀνεξαιρέτως τὰς ἐπιστολάς που λαμβάνει. Ὅσακις δὲ συμβῇ ἀποστολὴς νὰ μὴ λάθῃ ἀπάντησιν, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ἐπιστολὴ του δὲν περιήλθεν εἰς τὴν ὑπερλίαν τοῦ περιοδικοῦ, δι' ἣν οὐδὲν ποτε λόγον.

Β) Ὅτι πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἀποστέλλουσιν ὁμοῦ 3 καὶ 6 τεμάχια, εἰνὸς δὲ καὶ ἀλόκληρα τετράδια συνεργασίας, ἀποσχελύνοντες τὴν ὑπερλίαν τῆς συντάξεως μετὰ τὴν ὑπερπαραγωγῇ των, ἡ ὅποια ὡς ἐστὶ τὸ πλεῖστον εἶναι ἀπορρίψιμος, εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην δὲν θὰ λαμβάνουν ἀπάντησιν παρὰ γὰρ ἔστιν, τὸ καλὺν ἀπὸ δὲ οὐκ ὀφείλου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΗΛ. ΜΑΝΩΛΑΤΟΝ. Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις ἐδόθησαν σὺν ἀρμόδιον συντάκτῃ, ὁ ὁποῖος δὲ αὐτὸ ἀπαντᾷ ἀπὸ τὴν οἰκίαν στήλῃν. — ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ὑπασινοῦμεν, Κέκυραν, δυστυχῶς δὲν ἐπρόφασα τὸ τεῦχος τῆς 4ης Ἀυγουστοῦ. Ἐκτὸς τούτου, ἡ ὅλη τὸ τεῦχος ἐκείνου ἀνεφάρτετο — ὡς θὰ εἴδατε — εἰς τὴν ἐξιστορήσιν των δὲν ἔστιν ἡ Κυβερνήσις ἐπατέλειον κατὰ τὴν τελευταία 4 ἐτη, 1936—1940. Πάντως τὸ δημοσιεύον ἐδῶ:

4η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Στὴ λάμψι Σου, ποὺ θύγα πλημμυρίζει τῆς χώρας μας μ' ἀτέλειωτη χαρὰ τῆς νύκτος ἢ φυγῇ θὰ ἐπερουδίζῃ μὲ διάπλατα τ' ἀγνὰ τῆς τὰ φερά.

Τοῦ Ρήγα τὴν, ποὺ ἐξήγησε τὴ δόξα ἀκόνας στὴ θεία Σου χαράν, τὸ μάγου Κυβερνήτη μετὰ τὴ δόξα καὶ ἀνάθεκτος στὴ νύκτ' ἀφύρῃ.

Κι' ἡ νύκτ' του ποὺ χτίζει Παρθενῶνες καινούργιους στὴ φωταύλαστή μας γῆ σ' ἄλλους τοῦ Περιοδικοῦ τὴν αἰώνια χρυσοῦς, τὴ νύκτ' μας ὁδηγεῖ.

Μ' ἐστὶ 4η Ἀυγουστοῦ δοξασιμένη Θεοκλήτῃ γλυκεῖά μας Ἐθναυγὴ ἢ Ἑλλάδα μας θαυνοσπεριμένη σὲ ἄλλες καινούργιες δόξας ἐπερνεῖ.

ΤΙΤΙΚΑΝ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ. Ἐνδιαφέρων τὸ γράμμα σου. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ δὲ καλὰ γράμματα γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Μπορεῖς νὰ περάσῃς ἀπὸ τὰ Γραφεῖα καὶ νὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὴν ὑπερλίαν διεκπεραιώσεως τὰ τεύχη, ποὺ σοὶ λείπουν. Τὰ ποιηματάκια δὲ μὰς ἀρίστην. Γρά-

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΣ

Ἀγοράζετε τὰ εἰκονογραφημένα ταχυδρομικὰ δελτάρια τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

Φέρουν εἰκόνες ἀπὸ τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν.

Πωλοῦνται εἰς πάντα τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα ἀντὶ δραχμῶν 3 ὁμοῦ μετὰ τὴν ἀξίαν τοῦ γραμματοσήμου.

ὡς τὰ ἴδια πράγματα εἶχε οὐκ οὐκ οὐκ καὶ τὰ ἴδια ποῦ πὺ καλὰ καὶ πὺ σωστὰ θὰ τὰ γράφῃς. Κοίταξέ καὶ μόνι σου, Τίτικα:

Γιὰ σένα νεολαία δὲν εὐρήθηκε κανένας κυβερνήτης, μόνον ἓν ἄστρο φωτεινὸ μὲ λαμπερή μαγική δύναμις καὶ σοφία τῇ λάμψι μὴν αὐγῇ.

Α. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΝ. Λαμπρὸ καὶ θὰ δημοσιεύῃ σ' ἓν ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη. — Γ. ΡΟΔΗΝ. Δύο τινὰ συμβαίνει: ἡ πολὺ στρουφὴ εἶναι ἢ δὲν ἔχει διδύμου νόημα. Καὶ ὡς πρὸς τὸ ποίημα τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει καὶ πολὺ μεγάλη σημασία. Στὸ κατὰ τῆς γραφῆς δὲν ἐναγγραφεῖς ποιήματα. Τὸ κατὰ δὲν εἶναι ὅτι ἡ ἴδια στρουφὴ παροτρύνεται καὶ σὺ γράμμα σου. Καὶ ἄλλη φορὰ τὸ ἐγράψαμε: προσέξτε μὲ πόση σαφήνεια καὶ ἀπλότητα ὁμιλεῖ καὶ γράφει ὁ Ἀρχηγός. Κι' οὐ μόνον οὕτως ἀπευθύνεται σὺν μικροῦς, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ὅταν ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς μεγάλους. Ἀς μὴς σταθῇ καὶ σ' αὐτὸ — θύειν ὅτι τὸ αὐτὸ αὐτὸ ζωντανὸ παράδειγμα. — ΗΛΙΑΝ ΠΑΠΑΝΗ.

Σκαπανία. Ἡ φωτογραφία θὰ δημοσιεύῃ εὐχαρίστως, ἀλλὰ τὸ ποίημα ὄχι. Καὶ καλὸ ἂν ἦσαν δὲν θὰ δημοσιεύετο, ἐπειδὴ ἔχει πολλὰς καὶ ἀσυγγώρητες ἀνορθογραφίας γιὰ μὴτὴν Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου καὶ μάλιστα Σκαπανία! Πρόσεξε. Ἡλῖα, τί λάθῃ ἔχεις: Χρηστικός μὲ ἐστὶν ἀντὶ Χρηστικός μὲ ἐστὶν, θεός μὲ ἐστὶν ἀντὶ θεός μὲ ἐστὶν κεφαλαίο, Ἑλληνικοῦ μὲ φυλῇ ἀντὶ Ἑλληνικοῦ μὲ βασίλειον. Ζῆτω μὲ περισπωμένην, ἐνὶ καὶ ἡ παραλήγουσα καὶ ἡ λήγουσα εἶναι μακριαί. Καὶ πολλὰ ἄλλα. Εἰμὲθα βέβαιον ὅτι θὰ σοὺ φανῇ περίεργον πὺς νὰ κόμης τόσα λάθη ἀπὸ ἑξέως τὴν δρῆ γράφῃ τῶν λέξεων ποὺ ἐγγραφῇ λαμβανόμενα! Κι' ἐμείς ἀπορήσομε. Ἐἰ συμβαίνει καμμιὰ φορὰ νὰ εἰσώσῃς ἀσχημονήματα. Θὰ μὴς πῇς: περὶ αἱ, Ἀσφαλὲς περὶ αἱ. Καὶ πολὺ περισσότερο οὕτως γίνονται συχνά. Μεγάλους ζημιὰς εἰς βάρος μας μπορεῖ νὰ προκληθοῦν ἀπὸ τὴν πὺ μικρὰ ἀσχημονήματα. Τὰ μάτια σου λοιπὸν δεκατέσσαρα. — ΧΡΗΣΤΟΝ ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις ἐδόθησαν σὺν ἀρμόδιον συντάκτῃ. Ἐπίσης καὶ τὸ ἀνέκδοτον. — ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΚΑΝΑΤΑΚΗΝ. Μὰς ἐπέλειες 111 στίχους καὶ στίχους σὺν καὶ αὐτοῦς:

Ἡ πατρὶς μήτηρ τοῦ κόσμου διὰ μέσου τῶν αἰώνων, πᾶσι πλάσμα ποτε εἶδος μου ἀπὸ δὲ ἢ ἐκ τῶν πᾶν ποτε εἶδος μου καὶ μὲ εἶδος δὲν τ' ἀντήθηκε ποτέ!

Πῶς μας εἰλικρινῶς, Παναγιώτη, εἶναι ποίημα αὐτό; Πῶς σοὺ φαίνεται ἐκείνο τὸ πρῶτον, τὸ εἶδος μέσου τῶν αἰώνων (ἐκφρασις τετραμένη) τὸ εἶδος τῶν πᾶν τὸ ποτέ μου. Εἶσαι μὴτὴς τοῦ Γυμνασίου καὶ πρέπει νὰ γῇς διαβάσει ποιήματα, τοὐλάχιστον στὰ νεοελληνικά σου. Πῶς λοιπὸν ἐτάλμας νὰ στείλῃς πρὸς δημοσιεύσιν τέτοιους στίχους καὶ μάλιστα ἐκστὸν Ἑλλάδα (!) μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ στείλῃς καὶ ἄλλους; Τὸ τεῖχος σου ἐκαλοκαιριὰτικὸς πᾶσι ἀσυγγώρητος καλύτερον, ὄχι ὅμως ἀκόμη γιὰ δημοσίευσιν. Περιμένε νὰ μὴς στείλῃς ἄλλο προσηκόντερον γραμμένο καὶ μὲ συντομώτερες προτάσεις.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου Ι. Ν. Ευροτόρη, συνεργάτου χρυσοῦ σήματος τῆς Ε.Ο.Ν. ἐν τῷ νομῷ Θεσσαλονίκης, ἐξεδόθη εἰς κομὴν τὸν παιδαγωγικὴν τοῦ μελέτη μὲ τὸν τίτλον «Πῶς θύω τὸν δασκάλου μου» — (Κριτικὴ μαθητῶν).

Τόποι: «ΠΥΡΟΥ» Α. Ε.

